

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ
ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

นายจรัส เล่ห์สิงห์
วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

นายจรัส เล่ห์สิงห์

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง : การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ชื่อผู้ประเมิน : นายจรัส เล่ห์สิงห์

ปีที่ประเมิน ปีการศึกษา 2560 - 2561

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.4.2 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ 4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ 4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 346 คน ได้แก่ คณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 9 คน ผู้เรียน จำนวน 317 คน และบุคคลในชุมชน จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน ผู้เรียน จำนวน 10 คน และบุคคลในชุมชน จำนวน 10 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบท โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมาได้แก่ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความต้องการของการทำโครงการ ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของงบประมาณ รองลงมาคือ ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความพร้อมของบุคลากร ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการ อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็น การติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว หลังดำเนินงานตามโครงการสูงกว่าก่อนการดำเนินงานตามโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70.45

4.4.2 ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามโครงการ ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว คิดเป็นร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.7 ผลการสัมฤทธิ์ โดยสรุปเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือด้านอาชีวศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินโครงการครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ด้วยความ
กรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ บางแสง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ชัยภูมิ และดร.จักรพันธ์ นาน่วม อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
วิทยาเขตสระแก้ว ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาโดยตลอด จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้ และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรัตน์ พูลกระจ่าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ บางแสง
ดร.อดุลย์ พิมพ์ทอง ดร.กมล เรียงไธสง และ ดร.กิตติ จันทรา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ
เครื่องมือการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผอ.มณูญ ไยบัวเทศ และ ผอ.สมชาย เจนพานิช ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
รายงานการประเมินโครงการให้ดีขึ้น และขอขอบคุณคณะผู้บริหาร ครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
และบุคคลในหน่วยงานเครือข่ายชุมชน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการประเมินโครงการครั้งนี้เป็น
อย่างดี ทำให้การประเมินโครงการประสบผลสำเร็จ ผู้ประเมินรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความ
ปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

นายจรัส เล่ห์สิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	5
ขอบเขตของการประเมินโครงการ.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	13
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
นโยบาย ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เกี่ยวกับ โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน.....	15
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการและการประเมินโครงการ.....	17
รูปแบบการประเมินโครงการและรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model).....	37
การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยการให้บริการชุมชนเพื่อบูรณาการจัดการ เรียนรู้แก่ผู้เรียน.....	70
บริบทของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	81
โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	86
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	92
กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ.....	97
3 วิธีดำเนินการประเมิน.....	98
1. รูปแบบการประเมินโครงการและขั้นตอนการประเมินโครงการ.....	98
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	103
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	112
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	118
4.2 ผลการประเมินด้านบริบท.....	120
4.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	123
4.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการ.....	125
4.5 ผลการประเมินด้านผลผลิต.....	128
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	139
สรุปผลการประเมิน.....	141
อภิปรายผล.....	143
ข้อเสนอแนะ.....	146
บรรณานุกรม.....	148
ภาคผนวก.....	152
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	153
ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านบริบท.....	154
ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	157
ฉบับที่ 3 แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านกระบวนการ.....	160

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ฉบับที่ 4 แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านผลผลิต สำหรับครูผู้สอน.....	163
ฉบับที่ 5 แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านผลผลิต สำหรับชุมชน.....	166
ฉบับที่ 6 แบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านผลผลิต สำหรับผู้เรียน.....	169
แบบสัมภาษณ์การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	172
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	175
ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	176
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability).....	180
ภาคผนวก ค หนังสือราชการที่ใช้ประกอบการพัฒนาเครื่องมือ.....	187
ภาคผนวก ง ภาพประกอบการดำเนินโครงการ.....	200
ภาคผนวก จ การเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการ.....	205
ประวัติผู้ประเมินโครงการ.....	234

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงองค์ความรู้ที่ต้องการและระดับความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนจากชุมชนและสถานประกอบการ.....	3
2	แสดงประชากรและจำนวนประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	7
3	แสดงกลุ่มตัวอย่างและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	8
4	กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน.....	77
5	กรอบแนวทางการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	99
6	แสดงประชากรและจำนวนประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	104
7	แสดงกลุ่มตัวอย่างและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	104
8	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้วยแบบสอบถาม	105
9	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วด้วยแบบสัมภาษณ์.....	106
10	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	118
11	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านบริบทของโครงการ (n = 93).....	121
12	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านปัจจัยเบื้องต้น (n = 93).....	123
13	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกระบวนการ (n = 93).....	125
14	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 72).....	128
15	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 122).....	130
16	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 343).....	132

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	สรุปผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561.....	134
18	ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2561 มีงานทำ และได้ศึกษาต่อ.....	134
19	จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และ ครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	135
20	จำนวนรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	136
21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่.....	224
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 37)....	225
23	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่.....	230
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 27)....	231

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	รูปแบบการประเมินโครงการของอัลคิน.....	41
2	รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องของโพรวัวส.....	42
3	แบบจำลองการประเมิน “CPO” (CPO’S Evaluation Model).....	53
4	แสดงประเภทของการประเมินและการตัดสินใจของสตฟเฟิลบีม.....	67
5	แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน.....	78
6	แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการ.....	98

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะใน 4 หมวดหมู่คือ 1) วิธีทางของการคิด 2) วิธีทางของการทำงาน 3) เครื่องมือสำหรับการทำงาน และ 4) ทักษะสำหรับดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมในยุคสมัยแห่งความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงที่จะนำพาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แนวทางหนึ่ง คือ การจัดการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนหรือการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ของการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระในบทเรียนให้สัมพันธ์กับชุมชน ผ่านการบูรณาการสาระความรู้ในหลายศาสตร์กับประเด็นปัญหาในโลกที่เป็นจริง และเป็นเรื่องใกล้ตัวในชุมชนและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เน้นทักษะการคิด การแก้ปัญหา เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติจริง มีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (วิลเลียมส์ ฤทธิคุปต์, 2560: 179-180) สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า โลกศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี รวมถึงการเป็นโลกดิจิทัลที่ข้อมูลในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงเชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็วในทุกมิติ การพัฒนาศักยภาพของคนถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มุ่งสู่ความก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ด้านการจัดการศึกษาไทยปัจจุบันที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 29 ระบุไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน และหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 8 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ

เต็มศักยภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและ พัฒนาการของผู้เรียน ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและ แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ การเรียนการสอนที่เน้นควรมีความเป็นพลวัต คือมีการเปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ รูปแบบเทคนิค และวิธีการ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาการอาชีวศึกษาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการ อาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายด้านการผลิตและพัฒนา กำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะทาง มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ และเป็นเลิศเฉพาะทาง มีหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ หรือสะเต็มศึกษา ใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผ่านการประเมิน สมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ มีภาคีเครือข่าย ความร่วมมือ ระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพที่จัดการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคนตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560: 10-12) สอดคล้องกับ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555 - 2569) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับชุมชนและสถานประกอบการ กำหนดไว้ในนโยบายที่ 1 มุ่งสร้าง/ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการของ ตลาดแรงงาน ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งพัฒนาคุณภาพและปริมาณผู้เรียนให้สัมพันธ์กับความต้องการของ ตลาดแรงงานในประเทศและระดับสากล กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา และการ ฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ระบบทวิภาคี กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมสนับสนุนและเร่งรัดการจัดการอาชีวศึกษาด้านความร่วมมือผลิตและ พัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ และชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่ม โอกาสการเรียนและการฝึกอบรมวิชาชีพอาชีวศึกษาให้กับกลุ่มผู้อยู่นอกระบบ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพให้ผู้อยู่นอกระบบการศึกษา ให้สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพตลอดชีวิตให้แก่ผู้ปฏิบัติงานใน สถานประกอบการและผู้อยู่นอกระบบ และกลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนอบรมวิชาชีพเพื่อการ พัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2555: 18-19) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้ ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเฉพาะการบูรณาการในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือโครงการที่สอดคล้องความต้องการและอัตลักษณ์ของชุมชน ถือเป็นจัดการความรู้ที่เน้นสิ่งแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัวในชุมชนของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการที่จะสามารถส่งเสริมการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง

เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อาชีวศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับศิลปวัฒนธรรมในชุมชนของผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้และสามารถเพิ่มองค์ความรู้ในการศึกษาต่อยอดและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่อยู่ในชุมชนของผู้เรียนได้ เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูให้ผู้เรียนมีคุณภาพ โดยรวบรวมความรู้ตามประเด็นความรู้ที่กำหนดจากการศึกษาและสังเคราะห์องค์ความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในชุมชนท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ผู้เรียนต้องการ ซึ่งกิจกรรมที่ได้จากการใช้วิธีการนำเนื้อหาและเรื่องที่จะทำการสอนมาบูรณาการหรือเชื่อมโยงกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนหรือการให้บริการชุมชน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการจัดการศึกษา โดยให้มีการสนับสนุน และใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหาตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอนุรักษ์ชุมชนของผู้เรียนและครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ (วิภาพรรณ พินลา, 2560: 191-198) วิทยาลัยเทคนิคสระแก้วได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนจากชุมชนและสถานประกอบการ ข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ต้องการและระดับความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนจากชุมชนและสถานประกอบการ

ที่	องค์ความรู้ที่ต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1	การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับศิลปวัฒนธรรมในชุมชน	4.67	0.95	มากที่สุด
2	เนื้อหาและเรื่องที่จะทำการสอนนำมาบูรณาการเชื่อมโยงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชน	4.62	0.81	มากที่สุด
3	ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน	4.53	0.83	มากที่สุด
4	วิชาชีพในชุมชนที่สามารถนำมาต่อยอดในงานอาชีพได้	4.34	0.81	มาก
5	จุดเด่นของชุมชนที่สามารถนำมาสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้	4.65	0.97	มากที่สุด

ที่มา: ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว, 2560.

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วต้องการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและสถานประกอบการในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับศิลปวัฒนธรรม

ในชุมชน ($\bar{X} = 4.67$) จุดเด่นของชุมชนที่สามารถนำมาสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 4.65$) และเนื้อหาและเรื่องที่จะทำการสอนนำมาบูรณาการเชื่อมโยงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ($\bar{X} = 4.62$)

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่ชุมชนและให้บริการแก่ชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จึงเป็นความต้องการของผู้เรียนและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย คือประโยชน์กับสถานศึกษาและประโยชน์ต่อชุมชน สอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2554: 84-89) ที่กล่าวถึงประโยชน์และความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อการบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกัน คือ 1) ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เนื่องจากสถานศึกษากับชุมชนเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันในโครงสร้างสังคมปัจจุบัน การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน 2) ช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง เนื่องจากสถานศึกษาและชุมชนต่างมีบทบาทหน้าที่ของตนและต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และบางครั้งอาจเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ 3) ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วม สถานศึกษาต้องการให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น ขณะเดียวกันชุมชนก็ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการ โดยสถานศึกษาคือแหล่งวิชาการของชุมชนและต้องการได้รับการบริการในด้านอื่น ๆ

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และมีทักษะด้านอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชน พัฒนาและให้บริการชุมชนด้วยโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและผู้เรียน จากผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ที่เป็นผลมาจากการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ทักษะและการประยุกต์ใช้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า มีบางรายการที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นคือ รายการประเมินข้อที่ผลการประเมินมีระดับคุณภาพดี ได้แก่ ข้อที่ 3 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ ข้อที่ 5 ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ และข้อที่ 7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา และรายการประเมินข้อที่ผลการประเมินมีระดับกำลังพัฒนา ได้แก่ ข้อที่ 4 ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย (วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว, 2559: 77-78) ดังนั้นต้องพัฒนาให้ดีขึ้นโดยเร่งด่วน วิทยาลัยจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ซึ่งเป็นโครงการที่ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคปัจจุบัน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน และในการดำเนินงานตามโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวอย่างเป็น

ระบบ ผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้บริหารและรับผิดชอบโครงการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้มีการประเมินโครงการดังกล่าว โดยผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบตามรูปแบบซีป (CIPP Model) ด้วยเหตุผลคือ เพื่อให้ได้รับรู้ถึงข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ คือ สภาพบริบทของโครงการ (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ (Product) ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จะทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วให้ได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในอาชีพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
  - 4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
  - 4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
  - 4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
  - 4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
    - 4.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
    - 4.4.2 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ

4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการ

ขอบเขตของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีขอบเขตของการประเมิน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ซึ่งดำเนินการในปีการศึกษา 2560-2561 ตามกิจกรรมภายใต้โครงการ ได้แก่ 1) กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน 2) กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 4) กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน

รูปแบบการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปของ สต๊ฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983, p. 123) ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context) เป็นการตรวจสอบประเมินความชัดเจน ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความต้องการจำเป็นของการจัดทำโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันจะทำให้โครงการนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ปัจจัยความเหมาะสมด้านบุคลากร งบประมาณ อาคาร/สถานที่ และวัสดุ/อุปกรณ์

3. การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ (Process) เป็นการตรวจสอบประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน สำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วครั้งนี้ ประเมินในด้านการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

4. การประเมินผลผลิต (Product) เป็นการตรวจสอบผลประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.2 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ

4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการ

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประกอบด้วย

1. ประชากร จำนวน 3,459 คน ได้แก่ คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 และบุคคลในชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงประชากรและจำนวนประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ประชากร	จำนวน
1. คณะกรรมการวิทยาลัย	18
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	4
3. ครูผู้สอน	89
4. ผู้เรียน	3,173
5. บุคคลในชุมชน	175
รวม	3,459

2. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ได้แก่ คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 และบุคคลในชุมชน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 42-43) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงกลุ่มตัวอย่างและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
1. คณะกรรมการวิทยาลัย	17
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	4
3. ครูผู้สอน	72
4. ผู้เรียน	343
5. บุคคลในชุมชน	122
รวม	558

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคคลในชุมชน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมจำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือเป็นครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

3.2 ผู้เรียน จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

3.3 ชุมชน จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นตัวแทนของชุมชนที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมิน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้กำหนดระยะเวลาในการประเมิน ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561 แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินงาน (Pre-valuation) เป็นการประเมินความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการกำหนดให้มีโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ หรือที่เรียกว่า การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ประเมินด้านบริบทและปัจจัยเบื้องต้น ระยะเวลาประเมิน ตั้งแต่ ตุลาคม – พฤศจิกายน 2560

2. การประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินงาน (On-going Evaluation) ด้านกระบวนการ เป็นการประเมินผลโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ประเมินระหว่าง ธันวาคม 2560 – กรกฎาคม 2561

3. ประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Post-evaluation) เป็นการประเมินว่าผลของการดำเนินงานนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้หรือไม่ และประเมินผลกระทบของโครงการ ระยะเวลาประเมินระหว่าง สิงหาคม – กันยายน 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การประเมินโครงการ** หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ โดยนำผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อหาคำตอบถึงผลหรือประสิทธิผลการจัดทำโครงการ และพิจารณาปัจจัยให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้น อย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินใจว่าจะดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการ

2. **การประเมินแบบซิป (CIPP Model)** หมายถึง การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือการได้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ดำเนินการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. **การบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน** หมายถึง รูปแบบของการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานในชุมชนที่เกี่ยวข้อง ให้มีการปฏิบัติร่วมกัน หรือมีแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสาร่วมพัฒนาและบริการชุมชน โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาบูรณาการกับการทำงานในชุมชน เป็นการเพิ่มทักษะประสบการณ์ และความเชื่อมั่น รวมถึงสำนักทำความดีช่วยเหลือประชาชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย คือสถานศึกษาได้พลังจากชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาและชุมชนได้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

4. **การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว** หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยประเมินด้วยวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ตามรูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้ร่วมประเมินดำเนินการร่วมกันตั้งแต่ 1) ร่วมกันประเมินก่อนดำเนินโครงการในด้านบริบทและปัจจัยเบื้องต้น 2) ร่วมกันประเมินระหว่างดำเนินการในด้านกระบวนการดำเนินโครงการ 3) ร่วมกันประเมินหลังดำเนินโครงการในด้านผลผลิต โดยการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคคลในชุมชน การประเมินประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

4.1 **การประเมินด้านบริบท (Context)** หมายถึง การตรวจสอบประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็น

ของการทำโครงการ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการตามตัวชี้วัดดังนี้

4.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ หมายถึง ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ที่เห็นความจำเป็นของการจัดทำโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.1.2 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ หมายถึง ความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์ที่กำหนดกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.1.3 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง ความเข้ากันได้หรือความถูกต้องพอเหมาะของวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ละข้อ เพื่อให้โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประสบผลสำเร็จ

4.2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งจะทำให้โครงการนั้นบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ อาคาร/สถานที่ และวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือตามตัวชี้วัดดังนี้

4.2.1 ความเหมาะสมของบุคลากร หมายถึง ความเหมาะสมในการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบหรือผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ ทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งความพร้อมของผู้เรียน และชุมชนที่ร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคคลในชุมชน มีความเหมาะสมของจำนวนผู้ร่วมโครงการ และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนเริ่มโครงการ

4.2.2 ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ หมายถึง ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ว่ามีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ และมีงบประมาณเหมาะสมเพื่อดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ

4.2.3 ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ หมายถึง ความพร้อมของอาคาร และสถานที่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อการจัดกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.2.4 ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ หมายถึง ความเหมาะสมเพียงพอ และความสอดคล้องของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมภายใต้

โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.3 การประเมินด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับความพร้อมในการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัย เทคนิคสระแก้ว มีตัวชี้วัด ดังนี้

4.3.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง การตรวจสอบการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ ผู้เกี่ยวข้อง และการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ โดยการประชุมคณะกรรมการเพื่อการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

4.3.2 การดำเนินการ (Do) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน การประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ การสนับสนุนและจูงใจให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ภายใต้โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.3.3 การติดตามและประเมินผล (Check) หมายถึง การตรวจสอบผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ การประชุมวางแผนติดตามและประเมินผล ทั้งการประเมินระหว่างดำเนินกิจกรรม การประเมินหลังการจัดกิจกรรม การสรุปและรายงานการจัดกิจกรรม

4.3.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) หมายถึง การตรวจสอบผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ได้นำผลการประเมินกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ประเมินผลแล้วมาพัฒนาหรือแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น โดยการนำปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข การระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหา และการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

4.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product) หมายถึง การตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในระดับใด โดยประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคคลในชุมชน ประเมินตามตัวชี้วัดดังนี้

4.4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ

4.4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

4.4.7 ผลจากการสัมภาษณ์โดยภาพรวมด้านผลผลิตของโครงการ

5. โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว หมายถึง โครงการที่วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้ส่งเสริมและดำเนินการ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลและให้เกิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับประชาชน/ชุมชน โดยเน้นการให้บริการและพัฒนาความรู้ ทักษะแก่ชุมชน ซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ตรงในสถานการณ์จริงให้แก่ผู้เรียน มีกิจกรรมภายใต้โครงการ ได้แก่ 1) กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน 2) กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 4) กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน

6. คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลที่เกิดกับผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว หลังจากดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียนหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียน ที่ร่วมโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

8. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง สถานที่หรือสถาบันที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วในชุมชนหรือที่รัฐบาลหรือประชาชนจัดตั้งขึ้น และสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ ในชุมชน เช่น เกษตรกร ศิลปิน หมอพื้นบ้าน ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

9. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

10. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ (ครู) ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

11. ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รวมทั้งระบบปกติ และระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

12. ชุมชน หมายถึง บุคคลในชุมชน ในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และในสถานประกอบการ ที่ร่วมดำเนินงานโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้เรียน

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกงานจากการได้ลงมือทำในสถานที่หรือสถานการณ์จริงในแหล่งเรียนรู้จากชุมชน ทำให้ได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ตรง
2. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและได้รับประสบการณ์ในการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนหรือประกอบอาชีพได้

ประโยชน์ที่เกิดแก่ครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษา

1. ครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษามีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาและเหมาะสมกับผู้เรียน
2. สารสนเทศที่ได้รับจากการประเมิน จะช่วยให้ครูผู้สอน/บุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ประโยชน์ที่เกิดแก่การจัดการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา

1. นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปประกอบการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของโครงการ
2. เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ประโยชน์ที่เกิดแก่หน่วยงานการศึกษา

1. เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานการศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งมีบริบทคล้ายคลึงกัน ได้นำข้อมูล/สารสนเทศจากผลการประเมินไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานการศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัดทำโครงการในลักษณะเดียวกัน ได้นำข้อมูล/สารสนเทศจากผลการประเมินไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโครงการ

ประโยชน์ที่เกิดแก่ประชาชน/ชุมชน

1. มีความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
2. เกิดความตระหนัก สนใจ และให้ความสำคัญกับการเรียนสายอาชีพในสถานศึกษา อาชีวศึกษามากขึ้น
3. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วกับประชาชน/ชุมชน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการประเมินโครงการ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. นโยบาย ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการและการประเมินโครงการ
3. รูปแบบการประเมินโครงการและรูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model)
4. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยการให้บริการชุมชนเพื่อบูรณาการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
5. บริบทของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
6. โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

นโยบาย ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญ โดยแบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก และระยะการบริหารราชการ 4 ปีของรัฐบาล ระยะแรกรัฐบาลถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในสังคม ปราบปรามยาเสพติด สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน ฟื้นฟูให้เศรษฐกิจมีความเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความยากจน โดยพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อเพิ่มศักยภาพการหารายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาสในอาชีพอย่างยั่งยืนให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะเกษตรกร แรงงาน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญเร่งด่วนโดยมีนโยบายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ได้แก่ นโยบายข้อที่ 1.12 ขยายบทบาทของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix-it Center) และสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ในการใช้การดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์การประกอบอาชีพเครื่องใช้ในครัวเรือน

รวมทั้งสร้างเครือข่ายศูนย์ฯ กับชุมชนและวิสาหกิจเพื่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม ระบบรับรอง และตรวจสอบคุณภาพในขั้นต้นของสินค้าชุมชน

ในส่วนของนโยบายที่จะดำเนินการภายในช่วงระยะ 4 ปีของรัฐบาลชุดนี้ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายหลักในการบริหารประเทศ ซึ่งนโยบายด้านการศึกษา ได้แก่

1) ยกระดับคุณภาพการศึกษาของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา และสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) พัฒนาหลักสูตร ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรมอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน การสอน และการเรียนรู้อย่างจริงจัง จัดให้มีการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประกอบการเรียนการสอนให้โรงเรียนอย่างทั่วถึง

4) ดำเนินการให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายรวมทั้งสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ได้รับการศึกษา และเพิ่มโอกาสให้แก่เยาวชนในการศึกษาต่อผ่านกองทุนให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต และเชื่อมโยงกับนโยบายการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถของประเทศ รวมทั้งต่อยอดให้ทุนการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

5) สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ และเร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศในสาขาต่าง ๆ เช่น ปิโตรเคมี ซอฟต์แวร์ อาหาร สิ่งทอ บริการสุขภาพ และการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ เป็นต้น ด้วยความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และสถาบันเฉพาะทาง ตลอดจนให้มีการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพตามมาตรฐานสากล

6) ขยายบทบาทของระบบการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักงานบริหารจัดการองค์ความรู้ ระบบห้องสมุดสมัยใหม่ หรืออุทยานการเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ศูนย์พัฒนาด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ ศูนย์บำบัดและพัฒนาศักยภาพของบุคคลออทิสติก เด็กสมาธิสั้น และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ศูนย์การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

2. ยุทธศาสตร์รัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้น้อมนำแนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อใช้เป็นหลักหรือแนวทางในการปฏิรูปและพัฒนาประเทศให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต

ของสภาพแวดล้อมโลก และภายในประเทศ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างทุนสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว และชุมชน สามารถจัดการความเสี่ยง และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงมีโอกาเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ คือ ประเทศชาติมั่นคง สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ตลอดจนประชาชนมีความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน และได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ 11 ประเด็นยุทธศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มีกลยุทธ์และตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การปฏิรูปการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะสั้น ดังนี้

1) มีการผลิตครูตามความต้องการได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียนต่อครูผู้สอน และมีการพัฒนาบุคลากรครู โดยมีการจัดงบประมาณสำหรับการวิจัย และการศึกษาต่อของครู ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครูที่มีอยู่ในสถานศึกษาของรัฐ

2) มีแผนพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยประเมินผลจากการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ไปใช้ในสถานศึกษาต่าง ๆ ของรัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของสถานศึกษาทั้งหมดของรัฐ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายระยะยาวสู่ความยั่งยืน ดังนี้

1) มีการผลิตครูตามความต้องการได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 100 ตามสัดส่วน ของจำนวนนักเรียนต่อครูผู้สอน ภายในปีงบประมาณ 2564 และมีการพัฒนาบุคลากรครูโดยมีการจัดงบประมาณ สำหรับการวิจัยและการศึกษาต่อของครูเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี จนถึงปีงบประมาณ 2564

2) มีการส่งเสริมใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยประเมินผลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำไปใช้ในสถานศึกษาต่าง ๆ ของรัฐไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของสถานศึกษาทั้งหมดของรัฐ ภายในปีงบประมาณ 2564

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการและการประเมินโครงการ

1. ความหมายของโครงการ

ความหมายของโครงการ ได้มีนักวิชาการหลายท่านอธิบายความหมายไว้หลากหลาย เช่น รัตนะ บัวสนธ์ (2549: 4) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า หมายถึง ส่วนย่อยส่วนหนึ่งของแผนงาน

ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ทรัพยากรในการดำเนินงานและระยะเวลาดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น สาราญ มีแจ้ง (2550: 6) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง กลุ่มของ กิจกรรม แผนงาน หรือ ส่วนหนึ่งของแผนงานที่ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินการเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550: 80-81) กล่าวว่า โครงการ เป็นลักษณะงานที่ไม่ใช่งานประจำเป็นงานที่เกิดขึ้นตามความจำเป็นของสถานการณ์ในสังคม จะต้องดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ภายในระยะเวลาและงบประมาณที่ระบุไว้ ที่แน่นอน เมื่องานเสร็จสิ้นโครงการก็สิ้นสุดลง พิสนุ พงศ์ศรี (2551: 34) กล่าวว่า โครงการไม่ใช่ งานประจำตามปกติที่มีลักษณะเป็นโปรแกรมที่กำหนดไว้ตลอดแต่จะช่วยเสริมงานปกติให้บรรลุ จุดมุ่งหมายได้ ในขณะที่ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 23-24) กล่าวว่า โครงการหมายถึงหน่วยของแผนงาน หรือกลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพื่อการบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีลักษณะ เด่นชัดมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอนและมักจะเป็นงานพิเศษที่ต่างไปจากงานประจำ โครงการประกอบด้วยงาน (Task) และกิจกรรม (Activity) ซึ่งสอดคล้องกับ เซาว์ อินโย (2553: 2) กล่าวว่า โครงการเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของแผนงาน ซึ่งประกอบด้วยชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่าง มีระบบมีการกำหนดทรัพยากรในการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน โดยออกแบบ มาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการและ Royse et al. (2001) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า หมายถึง ชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบโดยออกแบบมาเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

จากการศึกษาความหมายของโครงการโดยนักวิชาการสรุปได้ว่า โครงการหมายถึง ชุดของ กิจกรรมที่ไม่ใช่เป็นกิจกรรมหรืองานปกติ เป็นแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบ จะนำไปปฏิบัติได้โดยมี วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน กิจกรรมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีระยะเวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดของงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. ความสำคัญของโครงการ

มนุษย์ได้มีการวางแผน หรือกำหนดการดำเนินกิจกรรมในการปฏิบัติงานต่าง ๆ มา ตั้งแต่อดีตมาบรรพ์แล้วเพียงแต่ในสมัยก่อนจะมีกิจกรรมไม่มากนักหรือไม่สลับซับซ้อนมากนัก จึงอาจกำหนดลำดับขั้นการปฏิบัติงานไว้ในใจได้แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมและกิจกรรมต่าง ๆ มีความ ซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ การวางแผนหรือโครงการต้องทำอย่างเป็นระบบซึ่งความสำคัญของโครงการ มีดังนี้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551: 36)

1. เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่าง มีระบบโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมต่าง ๆ ไว้
2. ทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องทำให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ และมีประสิทธิผลได้
3. ทำให้เกิดการประสานระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องไม่ให้กิจกรรม บางอย่างขาดหายไปหรือซ้ำซ้อนกัน

4. ทำให้เกิดการประเมินผลอย่างมีขั้นตอนและมีคุณภาพที่ดีทำให้ได้สารสนเทศจากการประเมินที่เป็นประโยชน์

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของโครงการเพื่อเป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีระบบทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมมีความต่อเนื่องสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดการประสานระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และทำให้เกิดการประเมินผลอย่างมีขั้นตอนและมีคุณภาพที่ดี

3. ลักษณะของโครงการที่ดี

โครงการเป็นชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานในกิจกรรมขององค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยมีแผนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และกำหนดวัตถุประสงค์ ตามระยะเวลาที่กำหนด โครงการที่ดีจะเอื้อประโยชน์แก่บุคคล หน่วยงาน ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า ซึ่งลักษณะของโครงการที่ดี 9 ประการ ดังนี้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551: 38)

1. มีพื้นฐานมาจากข้อมูลที่เป็นจริงและผ่านการวิเคราะห์แล้ว
2. สอดคล้องความต้องการของประชากรหรือผู้รับบริการ
3. สามารถแก้ปัญหา พัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานได้
4. มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้สูง
5. สาระของโครงการมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน เช่น วัตถุประสงค์สอดคล้องกับปัญหา กิจกรรมหรือวิธีการดำเนินการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น
6. มีรายละเอียดโครงการเพียงพอ เข้าใจง่าย และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้สะดวก
7. มีระยะเวลาแน่นอนในการดำเนินงานทั้งเริ่มต้นและสิ้นสุด
8. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร
9. สามารถติดตามประเมินผลได้

ในขณะที่ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 23-24) กล่าวว่าโครงการที่ดีมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการที่ชัดเจน วัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งๆ อาจมีหลายข้อ
2. มีความเป็นเอกเทศ โครงการแต่ละโครงการจะต้องมีการกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานและความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน
3. มีการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดการดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืนกับโครงการหนึ่งๆ จะต้องมีการดำเนินงานต่าง ๆ ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนสิ้นสุดโครงการที่เป็นระบบและมีระเบียบ
4. มีการระบุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานทั้งทรัพยากรด้านบุคคล และแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนโครงการ งบประมาณและแหล่งเงินทุนที่จะนำมาดำเนินงาน

5. มีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น และระยะสิ้นสุดที่แน่นอนโครงการจะต้องมีการกำหนดจุดเริ่มต้นว่าเริ่มโครงการเมื่อใดและจะดำเนินงานต่อไปจนถึงระยะเวลาอันใดเป็นเวลาสิ้นสุดโครงการ จึงไม่ใช่เป็นงานที่ทำประจำเรื่อย ๆ แต่มีการกำหนดระยะเวลาไว้อย่างแน่นอน

6. สามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เป็นโครงการที่เลื่อนลอยหรือสวຍหรุ่นนำไปปฏิบัติไม่ได้

นอกจากนี้ เซาว์ อินโย (2553: 10-11) กล่าวว่า โครงการค่อนข้างมีลักษณะที่ชัดเจนซึ่งจะทำให้สามารถแยกโครงการที่ดีและไม่ดีออกจากกันได้ ลักษณะของโครงการที่ดี คือ

ประการแรก โครงการต้องมีคณะทำงาน (Staffing) โครงการที่ขาดคณะทำงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญก็จะทำงานได้ไม่ประสบผลสำเร็จ ตัวอย่างเช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทก็ต้องมีคณะทำงานที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการกองทุน คณะทำงานอาจจะมีเวลาทำงานพร้อมกันหลายๆ โครงการ หรืออยู่ที่ตัวเพียงโครงการเดียว

ประการที่สอง โครงการต้องมีงบประมาณ (Budgets) เพราะว่าการทำงานของคณะบุคคลต้องใช้ทรัพยากรที่เป็นเงิน บางครั้งโครงการถูกแบ่งแยกโดยงบประมาณ แต่อย่างไรก็ตาม มีโครงการที่ใช้เงินทุนน้อย

ประการที่สาม การให้เงินทุนที่มั่นคง (Stable Funding) มีความสำคัญที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ขวัญกำลังใจและผลงานจะลดลงเมื่อถูกจำกัดได้รับเงินเดือนตามปกติ หรือให้ทำงานที่ไม่ใช่หน้าที่

ประการที่สี่ โครงการที่ดีมีลักษณะโดดเด่นในตัวของมันเอง โดยสรุป สามารถมองเห็นได้ หรือเป็นที่รู้จักของสาธารณชน หรือประชาชนจะจำโครงการที่ดีจากคำขวัญ สัญลักษณ์ หรือการโฆษณาของรัฐบาล เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคและโครงการบ้านเอื้ออาทร เป็นต้น เมื่อองค์กรมีโครงการหลายโครงการ บางครั้งอาจจะมีปรัชญานโยบาย กระบวนการและวิสัยทัศน์ที่แตกต่างกัน หรือแม้แต่นโยบายการดำเนินงานของคณะทำงาน และเวลาที่ใช้ในการจัดทำโครงการ การเปรียบเทียบทำได้ง่าย ๆ เพื่อแยกแยะความแตกต่างระหว่างโครงการหนึ่งออกจากโครงการอื่น ๆ

ประการที่ห้า ปรัชญาการให้บริการที่ดี โครงการของรัฐบาล เช่น โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคจะมีปรัชญาการให้บริการว่า ยินดีต้อนรับทุกคน ปรัชญาการให้บริการเป็นการสื่อสารได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มลูกค้าต้องถูกต้องเสมอ โครงการที่คลุมเครือ ไม่ชัดเจนจะสร้างปัญหาอย่างมากให้ผู้ประเมิน ดังนั้นโครงการต่าง ๆ ที่ดีจะถูกสร้างบนความน่าเชื่อถือทางวิทยาศาสตร์ และมีการตีพิมพ์ในวารสารที่มีชื่อเสียงนั้นก็ก่อนที่ผู้ดำเนินโครงการจะลงไปแก้ปัญหาสังคมและเริ่มให้การช่วยเหลือจะต้องศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อหาวิธีการที่ดีที่สุดนำไปใช้ในโครงการต่าง ๆ

ประการที่หก โมเดลเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) นั่นก็คือ ก่อนที่ผู้จัดทำโครงการจะลงไปแก้ปัญหาสังคมและเริ่มให้ความช่วยเหลือมีบางสิ่งบางอย่างที่จะต้องคิดว่าทำไมปัญหาจึงเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามจะเป็นการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อจะแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ โมเดลเชิงทฤษฎีจะสร้างหลักการในแต่ละโครงการและเสนอแนะวิธีการที่เป็นมาตรฐานซึ่งจะทำให้ความพยายามในการแก้ปัญหา มีความชัดเจน

กล่าวโดยสรุป โครงการที่ดีควรมีลักษณะดังนี้คือ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือมีคณะทำงานที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนระบุทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงาน การกำหนดรูปแบบและรายละเอียดการกำหนดการดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืนกันมีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

4. ความหมายของการประเมินและการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการดำเนินโครงการ การประเมินโครงการเป็นการประเมินคุณค่าของงานโครงการ หรือกิจกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการที่ใช้ในวงการอื่นทั่วไปหรือกิจกรรมอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับประกอบการตัดสินใจ การเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการปรับปรุง พัฒนา แก้ไข งานโครงการ หรือกิจกรรมนั้น ๆ ให้เจริญก้าวหน้า

5. ความหมายของการประเมิน

สำหรับความหมายของการประเมินได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายในที่นี้จะกล่าวถึงความหมายของการประเมินที่สอดคล้องกับรูปแบบการประเมินที่ใช้ในครั้งนี้น่าจะใช้คำว่า การประเมินค่าหรือการประเมินผลซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Evaluation โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550: 8-9) ให้ข้อสรุปว่า การประเมินเป็นกระบวนการตัดสินใจหรือตัดสินคุณค่าขั้นสุดท้าย เช่น Assessment ใช้เพื่อหาคำตอบว่านักเรียนเป็นอย่างไร ได้รับความสำเร็จด้านไหน ส่วน Evaluation ใช้หาคำตอบถึงผลหรือประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า Assessment เป็นส่วนหนึ่งของ Evaluation ในด้านการประเมินผลโครงการมีแนวความคิดที่พิจารณาได้จากความหมายของการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินหมายถึง การวัด ในช่วง ค.ศ. 1900-1930 นักประเมินผลทางการศึกษานิยามการประเมินว่าเป็นการวัดผล ทำให้การประเมินเน้นความเป็นปรนัย/ความถูกต้องที่เป็นอยู่จริง ความเที่ยงตรงของการวัดมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้วัดการวิเคราะห์เชิงปริมาณจากคะแนนที่วัดได้ การค้นหาเกณฑ์มาตรฐานเพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานโครงการสำหรับการตัดสินใจ และการวินิจฉัยคุณค่า

2. การประเมินเป็นการวิจัย กล่าวคือ การประเมินเป็นการประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมเป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์เพื่อนำผลการวิจัยมาตัดสินและพัฒนาโครงการด้านการวางแผน

และติดตามให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำโครงการไปปฏิบัติมีการประเมินมีการออกแบบวิจัยสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์และเชิงตรรกวิทยาอย่างเป็นระบบเพื่อมุ่งตอบคำถามว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ และมีความสำเร็จระดับใด (แต่ไม่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ) ผลการศึกษาจะนำไปใช้ในการตัดสินใจและเป็นทางเลือกในการปฏิบัติ

3. การประเมินเป็นการตรวจสอบและติดตามผลงานที่ได้ประเมินแล้ว กล่าวอีกนัยหนึ่งคือโครงการใดที่ได้ผ่านการประเมินแล้วก็จะทำการประเมินอีกครั้งเพื่อดูว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่โดยมีกระบวนการและเทคนิควิธีสำหรับอ้างอิงผลการประเมินอย่างมีระบบ

ในส่วนของ อัลคิน (Alkin 1987, อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์ 2547: 2) ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตการตัดสินใจการเลือกข้อมูลที่เหมาะสมการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนการเขียนรายงานสรุปเพื่อให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้เป็นแนวทางเลือกวิธีการปฏิบัติสอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549: 6) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินค่าหรือการประเมินผล หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งถือเป็นนิยามพื้นฐานในทางการจัดการ การประเมินค่าหรือการประเมินผลเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยอาศัยสารสนเทศที่ถูกต้อง สุพัทตร์ พิบูลย์ (2551: 70) กล่าวไว้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ งานประเมินที่พบได้โดยทั่วไป คือ การประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการและ พิสนุ พงศ์ศรี (2551: 4) ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 37) ให้ความหมายของการประเมินว่าหมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใดได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด ซึ่งเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูงการประเมิน (Evaluation) ประกอบด้วย การวัด (Measurement) บวกกับการตัดสินใจ (Judgment)

จากการศึกษาความหมายดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การประเมินนั้นเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบมีความน่าเชื่อถือเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ชัดเจนจะได้นำไปใช้ในการตัดสินใจคุณค่าคุณภาพและประกอบการตัดสินใจหาแนวทางเลือกที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อไป

6. ความหมายของการประเมินโครงการ

ในส่วนที่เกี่ยวกับความหมายของการประเมินโครงการ ได้มีนักการศึกษาหรือนักวิชาการด้านการประเมินหลายท่านได้ให้ความหมายการประเมินโครงการไว้ เช่น วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และสุริยา วีรวงศ์ (2551 : 5) กล่าวว่า การประเมินโครงการ (Project Evaluation) ในความหมาย “นักประเมินผล”

คือการพิสูจน์ว่า ผลที่ได้รับเป็นไปตามที่คาดหมายหรือไม่เพียงใด ในขณะที่สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549: 6) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินค่าหรือการประเมินผล หมายถึงการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งถือเป็นนิยามพื้นฐานในทางการจัดการนิยม นิยามการประเมินค่าหรือการประเมินผลว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยอาศัยสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อผ่านการสังเคราะห์ให้เป็นองค์ความรู้ จะทำให้เกิดปัญหาสอดคล้องกับ พิสนุพงษ์ศรี (2551: 68) ได้สรุปความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลองหรือนำร่อง ปรับเปลี่ยน ระวัง ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการนั่นเอง และ เซาว์ อินโย (2553: 4) ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการหมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่า โดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ

จากความหมายของการประเมินโครงการตามแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวพอสรุปได้ว่าการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วตัดสินคุณค่าหรือปรับปรุงแผนและวิธีการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

7. ประเภทของการประเมินโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 38-4) ได้อธิบายไว้ว่าการประเมินแบ่งได้หลายประเภทตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่ง ประเภทของการประเมินแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ แบ่งโดยยึดจุดมุ่งหมายของการประเมิน ยึดหลักในการประเมิน และลำดับเวลาในการประเมิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินเพื่อปรับปรุงบางครั้งก็เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

1.2 การประเมินสรุปผลเรียกว่า การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation)

2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal – Based Evaluation) เป็นการประเมินที่ว่าทำได้บรรลุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนประเมินว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

2.2 การประเมินที่อิสระโดยไม่ยึดวัตถุประสงค์โครงการ (Goal– Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่าจะวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน แบ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ ขณะดำเนินการโครงการ และหลังจากสิ้นสุดโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre – Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกโครงการตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการในการนำโครงการไปปฏิบัติ คุณภาพของโครงการ รวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย การประเมินก่อนเริ่มโครงการมีความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่า ถ้าตัวโครงการนั้นได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสม สมเหตุสมผลมีความจำเป็น คุณภาพดี มีความเป็นไปได้ โอกาสที่โครงการจะประสบความสำเร็จก็ย่อมสูง เสมือนว่าโครงการนั้นได้บรรลุผลสำเร็จไปแล้วครั้งหนึ่ง

การประเมินเพื่อการตัดสินใจหรือหาข้อสรุปสำหรับการตัดสินใจเลือกโครงการนี้มีชื่อเรียกต่างกัน ส่วนใหญ่เรียกว่า “การวิเคราะห์โครงการ” คำศัพท์ภาษาอังกฤษใช้หลายคำ Project Appraisal, Project Analysis ในวงการธุรกิจอุตสาหกรรม เรียกว่า Feasibility Study หรือการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นต้น ไม่ว่าจะใช้ชื่อใดแต่โดยหลักการกว้าง ๆ การประเมินในขั้นนี้จะเน้นการพิจารณาใน 3 เรื่องใหญ่ ๆ คือ

1. ความเหมาะสมของโครงการ ประเมินเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และความจำเป็นของการทำโครงการ (Need Assessment) ซึ่งเป็นการตรวจสอบขั้นต้นเพื่อกำหนดปัญหา กำหนดความจำเป็น และเหตุผลที่สำคัญในการเริ่มโครงการนั้น ๆ ขึ้น และการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ (Feasibility Studies) โดยพิจารณาความครอบคลุม ดังนี้

- ความเป็นไปได้ทางเทคนิควิชาการ
- ความพร้อมทางการบริหารโครงการนั้นให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ตามเป้าหมาย
- ความพร้อมในการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร โดยเฉพาะความเป็นไปได้

ทางการเงิน กำลังคน วัสดุและการจัดการ ถ้าเป็นโครงการทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรมก็จะมี การวิเคราะห์ทางการตลาด รวมทั้งศึกษาความสอดคล้องกับนโยบาย และปัญหา

2. การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการ (Return of Investment) โดยทั่วไป พิจารณาจากอัตราผลตอบแทนเสีย วิเคราะห์จุดคุ้มทุน ดูจากอัตราผลตอบแทนการลงทุนดำเนินโครงการ (Rate of Return) หรือพิจารณาจากการวิเคราะห์ต้นทุน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Cost Effectiveness Analysis) และดูจากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลกำไร (Cost Benefit Analysis) และดูจากการวิเคราะห์รายจ่ายโดยเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ หรือการวิเคราะห์อรรถประโยชน์ (Cost – Utility Analysis) เป็นต้น สำหรับโครงการทางการศึกษาจะเน้นในเรื่องของการวิเคราะห์ Cost – Effectiveness มากกว่า Cost – Benefit

3. การศึกษาและการคาดคะเนถึงผลประโยชน์หรือสิ่งที่จะเกิดตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น (Consequence Analysis) การศึกษาเชิงคาดคะเนถึงผลที่จะตามมาจากการ

ดำเนินงานยังไม่ค่อยแพร่หลาย แต่จะเป็นสิ่งที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ส่วนใหญ่จะพิจารณาเพื่อค้นหาแรงต้านทานต่อการดำเนินโครงการ เป็นการคาดการณ์เกี่ยวกับผลที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพแวดล้อม ตลอดจนเป็นการรวบรวมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์และกำหนดนโยบายสำคัญๆ ซึ่งนำไปสู่การดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.2 การประเมินในระหว่างการทำงาน (Implementation Evaluation or Process Evaluation) เป็นการประเมินการทำงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึง การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใด จุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการนั้น พยายามตอบคำถามว่าทำไมจึงเกิดปัญหา อุปสรรค หรือไม่เกิดปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ ถ้าเกิดปัญหาจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง การประเมินในขณะดำเนินโครงการจึงมีบทบาทในการปรับปรุงการดำเนินโครงการโดยตรง

3.3 การประเมินหลังการดำเนินงาน เป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่าโครงการประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลจากโครงการจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินในลักษณะนี้จะเป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นโดยเทียบกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยแบ่งการประเมินงานออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการ 2) การติดตามผลต่อมา โดยเฉพาะการประเมินผลกระทบของโครงการที่ต้องอาศัยการทิ้งช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 – 2 ปี เป็นต้นไป ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ประเมินไว้ตั้งแต่เริ่มการดำเนินงานโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ บางท่านเรียกการประเมินลักษณะนี้ว่า การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation)

สำหรับนักวิชาการที่มีแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน ได้แบ่งประเภทของการประเมิน โดยแบ่งตามเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดขึ้น ประเภทของการประเมินที่จะกล่าวต่อไปแบ่งได้ 5 ประเภท (รัตนะ บัวสนธ์, 2549: 90 ; ศิริชัย กาญจนาวาสี, 2553: 47 – 48 ; พิสนุ พองศรี, 2551: 11) ดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) การประเมินแบบนี้เป็นการประเมินระหว่างการทำงาน ซึ่งควบคู่ไปกับการดำเนินงานของโครงการ โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงส่วนใด อีกทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

1.2 การประเมินสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานได้สิ้นสุดลงแล้วทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นได้ใช้ทรัพยากรไปอย่างเพียงพอคุ้มค่าหรือไม่ และทรัพยากรเพียงพอกับ

ความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ มีผลกระทบ (Impact) หรือผลที่ไม่ได้คาดหวังหรือผลพลอยได้ (Side Effects) อะไรบ้าง

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน แบ่งได้ 8 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นการประเมินเบื้องต้นก่อนที่จะจัดทำโครงการ ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่จะควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่ ทำให้เกิดความจำเป็นในการจัดทำโครงการขึ้นทำให้ได้แนวคิดของการดำเนินงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ดีและเป็นความต้องการของผู้รับโครงการ หรือหน่วยงานนั้นอย่างแท้จริง การประเมินความต้องการจำเป็นมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการวางแผน

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Evaluation) เป็นการศึกษาสภาพความพร้อมด้านต่างๆ ในการจัดทำโครงการ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการทำโครงการ เช่น ด้านกำลังคน เทคนิค สภาพภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ประชากร การประเมินประเภทนี้ถ้าเป็นโครงการขนาดใหญ่จะต้องทำการสำรวจหรือวิจัยอย่างกว้างขวาง แต่ถ้าเป็นโครงการที่จะทำในองค์กร โรงเรียน อาจใช้การตั้งคำถามเพื่อสำรวจความพร้อม เช่น มีคนพอหรือไม่ มีเวลาพอหรือไม่ มีงบประมาณพอหรือไม่ เป็นต้น

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรจำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และเพียงพอหรือทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน

2.4 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ มีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิต (Output/Product Evaluation) เป็นการประเมินผลจากโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือไม่คุ้มค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ มุ่งตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจยุติ ปรับ ขยายโครงการ

2.6 การประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบ (Outcome/Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานจากโครงการที่จัดทำขึ้น ก่อให้เกิดผลอื่นใดเกิดขึ้นตามมาหรือไม่ เป็นทั้งผลที่คาดหวัง และไม่คาดหวัง และทั้งในทางที่ดีและไม่ดี

2.7 การประเมินการติดตาม (Follow up Evaluation) เป็นการดำเนินงานประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานไปแล้วระยะหนึ่ง เช่น อาจเป็น 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี เพื่อดูผลที่ได้จากการดำเนินงานโครงการต่างๆ ได้อย่างชัดเจนขึ้น

2.8 การประเมินอภิมาน (Meta Evaluation) เป็นการประเมินงานประเมิน เป็นการพิจารณาตัดสินคุณภาพ หรือคุณค่าของการประเมิน ทำให้ทราบถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของรายงานการประเมิน และรายงานการประเมินได้ดำเนินการครอบคลุมกิจกรรมของการประเมินหรือไม่ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility) มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety) และมาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy) เพื่อจะได้นำไปพัฒนารายงานการประเมินให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

3. แบ่งตามผู้ประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) การประเมินแบบนี้ ผู้ประเมินเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง หรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงทราบและเข้าใจสิ่งที่ประเมินได้เป็นอย่างดี ข้อเสียก็คือ เมื่อเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจึงอาจมีความลำเอียงเกิดขึ้นได้

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินไม่ได้เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือ มีความเป็นกลางในการประเมิน แต่มีข้อเสียก็คือไม่เข้าใจรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอและเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานประเมิน

4. แบ่งตามมิติการประเมิน แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุปและการประเมินเพื่อการพัฒนา

4.2 การประเมินตามข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพ และแบบผสม

4.3 การประเมินตามวิธีการประเมิน ได้แก่ การประเมินเชิงธรรมชาติและเชิงทดลอง

4.4 การประเมินตามจุดเน้นที่ประเมิน ได้แก่ การประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ ผลกระทบ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

5. แบ่งตามช่วงเวลาเพื่อเอื้อต่อการประเมิน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

5.1 การประเมินก่อนดำเนินงาน เป็นการประเมินผลก่อนจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ โดยมุ่งเน้นประเมินตัวโครงการว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในแต่ละส่วนหรือไม่ มีความเป็นไปได้ คุ้มทุน มีเวลาเพียงพอหรือไม่ และจะมีอุปสรรค หรือปัญหาอะไรที่จะทำให้โครงการไม่สามารถดำเนินการได้ การประเมินก่อนดำเนินงานมีประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินโครงการ

5.2 การประเมินระหว่างการดำเนินงาน การประเมินแบบนี้ควบลู่ไปกับการดำเนินงานของโครงการ โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

5.3 การประเมินหลังดำเนินงาน เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว ทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นได้ใช้ทรัพยากรไปอย่างเพียงพอคุ้มค่าหรือไม่ และทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ มีผลกระทบ (Impact) หรือผลที่ไม่ได้คาดหวังหรือผลพลอยได้ (Side Effect) อะไรบ้าง

การประเมินก่อนดำเนินงานจะใช้การประเมินบริบทและการประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินระหว่างการดำเนินงานจะใช้การประเมินกระบวนการ ส่วนการประเมินหลังการดำเนินงานจะใช้การประเมินผลผลิตและการประเมินผลลัพธ์

นอกจากนี้ แพทตัน (Patton, 2004: 277) ได้แบ่งประเภทการประเมินตามเกณฑ์มิติการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

1. ตามวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็นการประเมินความก้าวหน้า ประเมินผลสรุปและประเมินเพื่อการพัฒนา
2. ตามข้อมูลแบ่งได้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพและแบบผสม
3. ตามการประเมินแบ่งได้เป็น เชิงธรรมชาติ และเชิงทดลองหรือเชิงระบบ
4. ตามจุดเน้นที่ประเมินแบ่งได้เป็น การประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ผลกระทบการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

กล่าวโดยสรุปการประเมินแบ่งได้หลายประเภทตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่งประเภทของการประเมิน ซึ่งในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้ใช้ประเภทของการประเมินโดยการบูรณาการประเภทต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินแบบแบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน

8. ความสำคัญของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการอย่างมีระบบย่อมมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารโครงการตระหนักถึงคุณภาพของแผนและโครงการที่กำหนดขึ้นไว้ว่า สามารถสนองต่อความต้องการของสังคมหรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใดและช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้อง เหมาะสม ส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

นักวิชาการด้านการประเมินหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการ ไว้ ดังนี้ ประชุม รอดประเสริฐ (2549: 65) กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญและประโยชน์ คือ

1. การประเมินโครงการจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินการมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์และดำเนินงานเป็นไปด้วยดี

4. การประเมินโครงการช่วยแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ก่อให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง

5. การประเมินโครงการช่วยควบคุมคุณภาพของโครงการ

6. การประเมินโครงการ ช่วยสร้างขวัญ กำลังใจและสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการ

7. การประเมินโครงการช่วยตัดสินใจในการบริหารโครงการ เป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายของผู้บริหารโครงการ

ในขณะที่ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 37-38) กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารงานโครงการ เพราะการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผน และบริหารโครงการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารนิเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรม

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

สำหรับ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550 : 93 – 95) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการบริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้

2. ช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินลงทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง

3. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถจะทราบได้ว่าโครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน

5. ช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัด และปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ

6. ช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป นอกจากนี้ พิสนุ พงศ์ศรี (2551: 36) ได้สรุปว่าความสำคัญของการประเมินโครงการต้องทำเป็นระบบ ซึ่งมีความสำคัญ และจะช่วยให้งบรลลุดม่งหมายได้ดังนี้

1. เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมต่าง ๆ ไว้

2. ทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องทำให้อเนื่องสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ และมีประสิทธิผลได้

3. ทำให้เกิดการประสานระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องไม่ให้กิจกรรมบางอย่างขาดหายไปหรือซ้ำซ้อนกัน

4. ทำให้เกิดการประเมินผลอย่างมีขั้นตอน และมีคุณภาพที่ดี ทำให้ได้สารสนเทศจากการประเมินที่เป็นประโยชน์

กล่าวโดยสรุปความสำคัญของการประเมินโครงการ เป็นการช่วยให้ผู้บริหารโครงการตระหนักถึงคุณภาพของแผนและโครงการที่กำหนดขึ้นไว้ว่า สามารถสนองตอบความต้องการของสังคมหรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใดและช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้อง เหมาะสมส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุลึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างไร

9. กระบวนการประเมินโครงการ

ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการประเมินโครงการ สมคิด พรหมจัญ (2552: 43-48) ได้กล่าวไว้ว่าในการประเมินโครงการซึ่งถือเป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่ง มีกระบวนการดำเนินการประเมิน เป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน
2. ทำไมจึงต้องประเมิน : หลักการและเหตุผลของการประเมิน
3. ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน
5. จะประเมินได้อย่างไร : การออกแบบการประเมิน
  - กำหนดรูปแบบการประเมิน
  - กำหนดประเภทของตัวแปรหรือข้อมูลหรือตัวชี้วัด
  - กำหนดแหล่งข้อมูล / ผู้ให้ข้อมูล

- กำหนดเครื่องมือ / วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล
- กำหนดเกณฑ์การประเมิน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

7. จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด : การเก็บรวบรวมข้อมูล

8. จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล

9. จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร : รายงานผลการประเมิน

ในการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1 ถึง 5 เมื่อเสร็จสิ้นถึงขั้นตอนที่ 5 ผลลัพธ์ของงานที่นักประเมินได้ก็คือ คำโครงการประเมิน (Evaluation Proposal) หรือแผนการประเมินโครงการ ซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

รายละเอียดการดำเนินการประเมินโครงการในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. วิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน : ประเมินอะไร

ในส่วนนี้เป็นการบรรยายโครงการเพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน โครงการคือ กลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันมีความเป็นเอกเทศ และแต่ละกิจกรรมจะมีเป้าหมายอันเดียวกัน มีลักษณะที่เด่นชัด มีการกำหนดเวลาเริ่มต้น และเวลาสิ้นสุดโครงการ และมักจะเป็นงานพิเศษที่ต่างไปจากงานประจำ

1.1 ประโยชน์ของการวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน

การวิเคราะห์/บรรยายโครงการที่มุ่งประเมินมีประโยชน์ที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ

1.1.1 ทำให้ผู้ประเมินรู้จักโครงการนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น หรือรู้จักเป็นอย่างดีก่อนที่จะประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ไม่นักประเมินภายนอก

1.1.2 ทำให้มองเห็นกรอบแนวทางในการวางแผนประเมินโครงการ

1.1.3 เมื่อพบจุดเด่น – จุดด้อย หรือความสำเร็จ – ล้มเหลวของโครงการนักประเมินจะสามารถอธิบายเหตุผล หรือสาเหตุได้อย่างคมชัดยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์เชื่อมโยงความสำเร็จ ความล้มเหลวนั้นกับสภาพการดำเนินงานโครงการ

1.1.4 จะเป็นประโยชน์ต่อการบรรยายโครงการไว้ในรายงานการประเมินในขั้นของการเขียนรายงานการประเมิน

1.2 การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน

เป็นการยากที่ผู้ประเมินจะสามารถประเมินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน โดยข้อเท็จจริงและหลักการของการประเมินโครงการ ยิ่งผู้ประเมินมีความรอบรู้เกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมินมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้สามารถประเมินโครงการนั้นได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับแก่คนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้ประเมินควรทำการศึกษา

หรือบรรยายโครงการที่มุ่งประเมินโดยการวิเคราะห์เอกสารโครงการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามหัวข้อต่อไปนี้

1.2.1 โครงการมีความเป็นมาอย่างไร ใครทำ ทำไมต้องทำโครงการนี้ ทำแล้วได้อะไร ตลอดจนหลักการและเหตุผลของโครงการ

1.2.2 ลักษณะของโครงการ เป็นโครงการทดลอง โครงการประจำที่ดำเนินการต่อเนื่อง หรือโครงการพิเศษ เป็นต้น

1.2.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการคืออะไร ปฏิบัติประเมินได้หรือไม่

1.2.4 รูปแบบการบริหารโครงการเป็นอย่างไร ผู้บริหารโครงการมีใครบ้าง มีบุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือไม่

1.2.5 ทรัพยากรของโครงการมีอะไรบ้าง ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ

1.2.6 มีกิจกรรม เนื้อหาสาระ และขั้นตอนในการดำเนินโครงการอย่างไร

1.2.7 โครงการเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อไร

1.2.8 มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินผลสำเร็จของโครงการหรือไม่ ถ้ามีเกณฑ์เหล่านั้นคืออะไร

1.2.9 โครงการมีความเหมาะสมเพียงไรในเรื่องของความชัดเจน เป้าหมาย ผลงาน และความเป็นไปได้ของโครงการ

2. หลักการและเหตุผลของการประเมิน : ทำไมจึงต้องประเมิน

ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินผลโครงการนี้ รวมถึงผลดีของการประเมินโครงการหรือผลเสียที่อาจเกิดขึ้นถ้าไม่ได้ทำการประเมินผลโครงการ เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับเหตุผล และความจำเป็นของโครงการที่จะถูกประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมินเพื่อทราบความก้าวหน้า ทราบผลของโครงการปัญหาและอุปสรรคของโครงการ ฯลฯ ประเมินเพื่อใคร ผู้สนับสนุนโครงการ ผู้ดำเนินโครงการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและจะนำผลของการประเมินไปใช้ได้อย่างไร เพื่อปรับปรุง พัฒนาโครงการ บริหารงาน ตัดสินใจยุบ หรือต่อโครงการ ฯลฯ

3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน : ประเมินเพื่ออะไร

วัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่า การประเมินครั้งนี้มุ่งศึกษา มุ่งประเมินในด้านใดบ้าง จะเป็นการควบคุมทิศทางการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด การประเมินโครงการนั้นมุ่งให้ได้ข่าวสาร หรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมิน จะต้องเขียนอย่างชัดเจน และให้ทิศทางในการประเมินต้องตรงกับความต้องการใช้ผลการประเมินของผู้บริหารโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เฉพาะเจาะจงวัดได้ ประเมินได้ เป็นปรนัย และเป็นที่ยอมรับของผู้ถูกประเมิน

ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน บ่อยครั้งที่ได้ใช้แบบจำลองการประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน ตัวอย่างเช่น

- 1) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ
  - 2) เพื่อประเมินการบริหารโครงการ
  - 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ
  - 4) เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และผลกระทบของโครงการ
4. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน : มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง

เป็นการศึกษาถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎี แนวทางในการประเมิน แบบจำลองการประเมินรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมิน ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่าง งานประเมินที่ทำการประเมินโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งจะทำให้การประเมินโดยเฉพาะนักประเมินมือใหม่ เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากขึ้น

5. การออกแบบการประเมิน : จะประเมินได้อย่างไร

ในขั้นนี้เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมินในรายละเอียดว่าตัวแปร หรือข้อมูลที่ต้องการศึกษามีข้อมูลด้านใดบ้าง จะสุ่มตัวอย่างอย่างไร เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งใด มีแนวทางการวัดอย่างไร และจะวัดด้วยเครื่องมือประเภทใด จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างไรและตัดสินผลการประเมินด้วยเกณฑ์อะไร

6. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีหรือยัง จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ ถ้าสร้างเครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อคำถามควรเฉพาะเจาะจง เป็นปรนัย ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพขั้นพื้นฐานของเครื่องมือ เช่น ดัชนีความเที่ยง ความตรง ความยาก ฯลฯ ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้จริง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจจะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบแจกนับ แบบวิเคราะห์ และแบบทดสอบ เป็นต้น

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล : จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้ด้วยวิธีการใด

ในขั้นนี้จะเป็นส่วนนำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือจะทำให้ทราบว่าอะไรคือแหล่งของข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด และจะใช้เทคนิควิธีใดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดสมบูรณ์ และถูกต้องตรงกับความเป็นจริงในการปฏิบัติผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ที่ตอบสนองสภาพการดำเนินงานโครงการที่รับผิดชอบได้อย่างดีที่ผู้ประเมินอาจเลือกใช้ หรือคิดค้นวิธีการใหม่ได้ตลอดเวลา ตัวอย่างวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและน่าจะสอดคล้องกับธรรมชาติของการประเมินโครงการ ได้แก่ การวิเคราะห์ผลงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถ

ในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การใช้เทคนิค เดลฟาย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การนับ การวัด เป็นต้น

8. การวิเคราะห์ข้อมูล : จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช้วิธีการที่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการเชิง สถิติบ้าง ตามความจำเป็น เช่น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่าง ๆ อาทิ เช่น แจกแจงความถี่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราส่วน ร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ t - test, F - test เป็นต้น ข้อควรระวังในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ จะใช้สถิติใดต้องตรวจสอบว่าข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงหรือไม่ ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณ นั้นสามารถวิเคราะห์ได้โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์ หากผลการเปรียบเทียบ สอดคล้องกัน หรือผ่านเกณฑ์หรือแตกต่างกันอย่างชัดเจน การตัดสินคุณค่าก็อาจทำได้โดยตรง ไปตรงมา แต่ถ้าเป็นกรณีที่ข้อมูลมีลักษณะกล้ำกึ่งกันการตัดสินคุณค่าจะยากลำบากมากขึ้น และ ในกรณีดังกล่าว อาจต้องดูข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย

9. รายงานผลการประเมิน : จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร

เป้าหมายปลายทางของการประเมินโครงการ คือ การนำข้อมูลผลการประเมินไปใช้ เพื่อการวินิจฉัย สั่งการ หรือตัดสินใจในการปรับปรุง และพัฒนางานโครงการนับว่าเป็นขั้นตอนที่ สำคัญที่สุด ดังนั้นในขั้นตอนนี้ก็ประเมินจะต้องจัดทำรายงานการประเมินเพื่อนำเสนอเป็นขั้นตอนที่ สำคัญที่สุด ขั้นตอนนี้ก็ประเมินจะต้องจัดทำรายงานการประเมินเพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารได้ใช้เป็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ รายงานการประเมินสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ รายงานสรุปสำหรับผู้ บริหารเป็นรายงานการสรุปผลการประเมินที่สั้นกะทัดรัด ปกติมีความยาว 1- 3 หน้า ให้สารสนเทศ ที่ใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารได้ ลักษณะของรายงานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ สำหรับรายงานการประเมินฉบับ สมบูรณ์ทั่วไปจะมีรายละเอียดที่ชัดเจน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการประเมินเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการประเมิน ผลวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ

สอดคล้องกับ พิสนุ พงศรี (2551: 102-105) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการประเมินโครงการ หรือขั้นตอนการประเมินโครงการไว้ว่าการประเมินโครงการมีขั้นตอนเช่นเดียวกับการประเมินอื่น ๆ ซึ่งในที่นี้เห็นควรเป็น 8 ขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการประเมินก่อน ระหว่าง หรือสิ้นสุดโครงการก็ตาม และถ้าการประเมินงานประเมินโครงการด้วยก็จะเป็น 9 ขั้นตอน คือ เป็นการตรวจสอบผลการ ประเมินนั่นเอง ในขั้นตอนต่าง ๆ ทั้ง 8 ขั้นตอน อาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมได้ เช่น บาง ขั้นตอนอาจมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้างตามลักษณะของโครงการที่จะประเมิน และปัจจัยอื่นบาง ขั้นตอนก็มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน บางขั้นตอนก็อาจยุบรวมกันได้ บางขั้นตอนก็อาจสลับกันได้ ฯลฯ เป็นต้น สำหรับสาระโดยสรุปของขั้นตอนทั้ง 8 มีดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดการประเมินและศึกษาวิเคราะห์โครงการ พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การจะประเมินสิ่งใดหรือประเมินโครงการ ผู้ประเมินต้องศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการและสาระที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจศึกษาเรื่องการติดตามโครงการด้วยก็ได้ ตลอดจนอาจศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารอ้างอิงทาบบท และเอกสารหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วยก็ได้ หลังจากนั้นก็ต้องศึกษาวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งจากเอกสาร บุคคลที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

ผลจากการศึกษาดังกล่าวก็เพื่อให้ได้ข้อสรุปนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมิน และพัฒนาตัวชี้วัดในขั้นตอนต่อไป โดยอาจนับได้ว่าในขั้นตอนที่ 1 นี้ เป็นการศึกษารายละเอียด โดยยังไม่ลงมือทำอะไรเป็นหลักเป็นฐาน จะเริ่มลงมือเขียน หรือปฏิบัติการเตรียมการประเมินโครงการเบื้องต้นในขั้นที่ 2 ต่อ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด

ในขั้นตอนนี้นำผลสรุปจากการศึกษาของขั้นตอนที่ 1 มากำหนดวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมิน เมื่อได้วัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินที่ชัดเจน คงที่ หรือค่อนข้างชัดเจนแล้ว ก็จะเป็นตัวตั้งให้นำไปพัฒนาตัวชี้วัด ซึ่งวัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินอาจได้จากวัตถุประสงค์โครงการ รูปแบบการประเมิน ความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน หรือผู้ว่าจ้าง หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร้องขอ ฯลฯ ให้ประเมิน ประสิทธิภาพของผู้ประเมินเอง หรือได้จากการร่วมกันกำหนดของผู้เกี่ยวข้อง ฯลฯ โดยอาจได้จากหลาย ๆ แหล่งร่วมกันก็ได้

การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน ถ้าจะให้สะดวกรวดเร็วแบบอาหารกึ่งสำเร็จรูปก็สามารถใช้รูปแบบการประเมินที่กำหนดประเด็นการประเมินมาให้แล้วก็ได้ เช่น รูปแบบ CIPP และรูปแบบของ Kirkpatrick เป็นต้น แต่ก็ต้องประเมินให้ครบข้อกำหนดของรูปแบบ คล้ายกับต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่กำหนด เข้าทำนองง่ายตอนแรกแต่อาจยุ่งยากตอนหลัง ซึ่งจากประสบการณ์ พบว่า นักประเมินที่ชำนาญมักจะไม่ใช้รูปแบบการประเมินเพราะจะทำให้มีความยืดหยุ่นน้อย

เมื่อได้วัตถุประสงค์ หรือประเด็นการประเมินแล้ว ก็จะใช้เป็นกรอบในการเลือกพัฒนา หรือสร้างตัวชี้วัด ซึ่งในทางปฏิบัติตัวชี้วัดสำหรับการประเมินโครงการยังมีไม่เพียงพอ หรือไม่ตรงกับโครงการที่จะประเมิน ผู้ประเมินจะต้องพัฒนาด้วยการปรับให้สอดคล้องกับโครงการที่จะประเมินหรือสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งตัวชี้วัดที่ได้จะเป็นตัวตั้งในการกำหนดเกณฑ์ ค่าน้ำหนัก (ถ้ามี) แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้น ถ้าตัวชี้วัดไม่ชัดเจนพอก็จะส่งผลต่อการเตรียมงานในขั้นต่อไปได้ บางครั้งต้องกลับมาปรับตัวชี้วัดใหม่ก็มี ตัวชี้วัดเป็นเรื่องสำคัญมากในการประเมินโครงการ หรือประเมินสิ่งอื่น ๆ

3. การกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนัก (ถ้ามี)

คำว่า เกณฑ์ในที่นี้ หมายถึง เกณฑ์การตัดสิน ส่วนค่าน้ำหนัก หมายถึง ระดับความสำคัญของประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด ซึ่งยิ่งเกณฑ์มีความละเอียดและค่าน้ำหนัก

สอดคล้องกับสภาพโครงการเท่าไร สารสนเทศจากการประเมินก็ยิ่งครอบคลุมชัดเจนมากขึ้นเท่านั้น แม้ว่าต้องแลกกับความยุ่งยากบ้างก็ตาม เช่นเดียวกับความละเอียดของจอภาพ เครื่องรับโทรทัศน์ หรือจอคอมพิวเตอร์ ที่มีรายละเอียดเป็นพิกเซล (Pixel) ยิ่งจำนวนพิกเซลมากก็ยิ่งคมชัดมาก

ในการกำหนดเกณฑ์และค่าน้ำหนักนั้น อาจแยกได้เป็น 4 ระดับ เรียงตาม ลำดับความละเอียดจากน้อยไปหามาก คือ ตั้งแต่ไม่กำหนดเกณฑ์ตัดสินเลยมีแต่เกณฑ์ในการแปลความหมาย มีเกณฑ์ตัดสินของตัวชี้วัดเพียง 2 ระดับ คือ ผ่านกับไม่ผ่าน และกำหนดค่าน้ำหนักของตัวชี้วัดและสุดท้าย คือ มีเกณฑ์ตัดสินมากกว่า 2 ระดับ และมีค่าน้ำหนัก

4. การกำหนดกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน

เมื่อได้วัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน ตัวชี้วัด เกณฑ์ (ถ้ามี) และค่าน้ำหนัก (ถ้ามี) แล้วนำมารวมกันเป็นกรอบแนวคิดการประเมิน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ประเด็นการประเมินกับตัวชี้วัด ถ้าจะให้ละเอียดยิ่งขึ้นก็กำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนักโดยเกณฑ์ อาจจะถูกกำหนดไว้มากกว่า 2 ระดับ และทำเป็นตารางกรอบแนวคิด ซึ่งมีช่องตารางตามองค์ประกอบข้างต้น

จากสาระหรือองค์ประกอบสำคัญของกรอบแนวคิดของการประเมินจะนำไปสู่การกำหนดขอบเขตการประเมินที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด เกี่ยวกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และอาจกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น พื้นที่ เวลา และแนวทางการเก็บข้อมูล เพิ่มเติมได้ตามต้องการ โดยจะทำเป็นตารางสรุปและนำไปรวมกับตารางหรือสาระสำคัญของกรอบแนวคิดการประเมิน รวมเป็นตารางกรอบแนวคิดและขอบเขตการประเมิน

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

การประเมินต้องตัดสินใจผลจากสารสนเทศที่เก็บมาได้ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ซึ่งโครงการแต่ละโครงการจะมีลักษณะเฉพาะและมีความแตกต่างกันมาก จึงยากที่จะใช้เครื่องมือของผู้ที่สร้างหรือพัฒนาไว้ได้ อย่างน้อยก็ต้องมาปรับบ้างยกเว้นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานเหมือนกันนำมาปรับใช้ได้เลย ส่วนเครื่องมือทางสังคมศาสตร์ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสังเกต มักจะต้องปรับหรือสร้างใหม่เสมอ เมื่อสร้างแล้วถ้าเป็นไปได้ก็ควรพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือด้วย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเตรียมปฏิบัติการประเมินขั้นตอนที่ 5 จะนำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง ในส่วนขั้นตอนนี้เป็นารเริ่มปฏิบัติจริงในภาคสนามโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต ถ้าเป็นกรณีข้อมูลเชิงคุณภาพก็อาจใช้เทคนิคต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง (Focus Group Interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการจะง่ายกว่าการวิจัย เพราะมักจะใช้สถิติพื้นฐานง่าย ๆ เช่น จำนวนนับ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อาจจะมีที่ยากขึ้นบ้างก็คือ

สถิติที่ใช้ทดสอบ ซึ่งมักจะเป็นการทดสอบที (t - test) และสถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ เช่น การหาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้สูตร KR - 20 หรือสูตรอัลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) เป็นต้น

8. การเขียนรายงานการประเมิน

รายงานการประเมินโครงการที่สมบูรณ์ จะมีโครงสร้างคล้ายกับรายงานการวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ คือ มีส่วนนำ ส่วนที่เป็นเนื้อหา 5 บท และส่วนท้ายซึ่งจะเป็นภาคผนวกต่าง ๆ ข้อแตกต่างที่สำคัญก็คือ การรายงานการประเมินจะเสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการมากกว่าเผยแพร่แก่บุคคล หรือหน่วยงานทั่วไป เหมือนกับรายงานการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้การเขียนรายงานการประเมินจะต้องอาศัยความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์เข้าช่วย เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้เกี่ยวข้องนำผลการประเมินไปใช้จริง อย่างไรก็ตามในกรณีโครงการขนาดเล็กหรือมีความเร่งด่วน อาจเขียนรายงานการประเมินโครงการโดยสรุป ไม่ต้องมีโครงสร้างสมบูรณ์เช่นเดียวกับการวิจัยในชั้นเรียนที่อนุญาตให้เขียนหน้าเดียว หรือเพียง 5 - 10 หน้าก็ได้

9. การประเมินงานประเมินโครงการ (ถ้ามี)

การประเมินงานประเมินโครงการ หรืองานประเมินอื่น ๆ ยังมีน้อยมาก แต่ในที่นี้เห็นว่า ควรจะนำเสนอไว้ในลักษณะการตรวจสอบคุณภาพของรายงานการประเมินด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือเร่งรัดให้การประเมินโครงการ มีคุณภาพมาตรฐานที่สูงขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะยังมีการประเมินงานประเมินโครงการน้อย แต่คาดว่าในอนาคตจะต้องมีการนำไปใช้กันมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปกระบวนการประเมินโครงการหรือขั้นตอนการประเมินโครงการ เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ผู้ประเมินต้องศึกษาทำความเข้าใจ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ อย่างเป็นระบบ ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าโดยสรุปมี 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ประเมินอะไร : การวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน 2) ทำไมจึงต้องประเมิน : หลักการและเหตุผลของการประเมิน 3) ประเมินเพื่ออะไร : กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน 4) มีแนวคิดทฤษฎีอะไรบ้าง : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน 5) จะประเมินได้อย่างไร : การออกแบบการประเมิน 6) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีอะไรบ้าง : เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน 7) จะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใด : การเก็บรวบรวมข้อมูล 8) จะสรุปข้อมูลให้มีความหมายได้อย่างไร : การวิเคราะห์ข้อมูล และ 9) จะนำผลการประเมินไปใช้ได้อย่างไร : รายงานผลการประเมิน

รูปแบบการประเมินโครงการและรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model)

1. รูปแบบการประเมินโครงการ

นักวิชาการด้านการประเมินหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินโครงการไว้ ดังนี้ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550: 27) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการประเมินโครงการได้พัฒนามาจากการประเมินโครงการทางการศึกษา แล้วจึงนำมาประยุกต์ใช้ประเมิน โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment Model) หรือ Objective Based model) เป็นแบบจำลองที่ยึดจุดมุ่งหมาย เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ นักประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ ไทเลอร์ (Tyler) และ ครอนบาค (Cronbach)

2) รูปแบบการตัดสินคุณค่า (Judgement Model) เป็นแบบจำลองที่ให้ความสนใจกับ การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ นักประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ สเตค (Stake), โพรวัส (Provus) และ สคริฟเว่น (Scriven)

3) รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Oriented Model) เป็นแบบจำลองที่ผลิตสารสนเทศเพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจในการบริหาร นักประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam), อัลคิน (Alkin), เวลช์ (Welch), แฮมมอนด์ (Hammond)

ในขณะที่ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 50 - 72) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินไว้ว่า รูปแบบการประเมิน เป็นกรอบหรือแนวความคิดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมิน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งมีนักวิชาการทางด้านการศึกษาได้เสนอกว้างขวาง ความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้มีอยู่หลายรูปแบบ รูปแบบประเมินโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลักโดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler : 1943) ครอนบาค (Cronbach : 1973) และเคิร์กแพตริค (Kirkpatrick)

2) รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgemental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ สำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าและโครงการนั้น ได้แก่รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake : 1967) สคริฟเว่น (Scriven : 1967) โพรวัส (Provus : 1971)

3) รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision - Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล และข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมิน ของเวลช์ (Welch : 1967) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam : CIPP : 1971) อัลคิน (Alkin : 1967)

รูปแบบการประเมินมีหลายประเภท สำหรับที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหมด 11 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการประเมินของ ราฟท์ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W.Tyler)
2. รูปแบบการประเมินของ มาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin)
3. รูปแบบการประเมินของ แมลคอล์ม เอ็ม โพรวัส (Melcolm M. Provus)

4. รูปแบบการประเมินของ ไมเคิล สคริฟเวน (Michael Scriven)
5. รูปแบบการประเมินของ โรบอर्ट อี สเตค (Robert E. Stake)
6. รูปแบบการประเมินของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam)
7. รูปแบบการประเมินของ เคริกแพตทริก (Kirkpatrick)
8. รูปแบบการประเมินของ เอ็มคิว แพตตัน (M.Q. Patton)
9. รูปแบบการประเมินของ เดวิด เฟตเทอร์แมน (David Fetterman)
10. รูปแบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis Approach)
11. รูปแบบการประเมิน “CPO” ของเยาวตี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี

1. รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler)

ไทเลอร์ (Tyler 1943) เป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง เขาได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินโดยเสนอเป็นกรอบความคิด ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1943 โดยเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแล้วประเมินความสำเร็จของวัตถุประสงค์เหล่านั้น โดยมีแนวความคิดว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวคิดลักษณะนี้เรียกว่า แบบจำลองยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก

ไทเลอร์มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตัดสินว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ มีส่วนใดบ้างต้องปรับปรุงแก้ไขและถือว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ลำดับขั้นของการประเมินการเรียนการสอนมีดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม เมื่อจบบทเรียนจึงประเมินผลโครงการโดยการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวความคิดของไทเลอร์มาใช้ในการประเมินโครงการ
การประเมินโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายที่แท้จริงทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเขียนในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2) จัดเนื้อหาในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- 3) ทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอน
- 4) เลือกวิธีสอนให้เหมาะสม
- 5) ทำการทดสอบผู้เรียนเมื่อจบการเรียนการสอนแล้ว

6) ประเมินประสิทธิภาพของโครงการ ด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไรและมีนักเรียนร้อยละเท่าไรที่ผ่านเกณฑ์

7) นำผลการเปรียบเทียบมาศึกษาจุดบกพร่องในการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป ในปี 1986 ไทเลอร์ ได้นำเสนอกรอบความคิดของการประเมินโครงการใหม่ (New Tyler 1986) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 6 ส่วนคือ

- 1) การประเมินวัตถุประสงค์ (Appraising Objectives)
- 2) การประเมินแผนการเรียนรู้ (Evaluating the learning Plan)
- 3) การประเมินเพื่อแนะแนวในการพัฒนาโครงการ (Evaluation to Guild Program Development)

Development)

4) การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Evaluating Program Implement)

5) การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา (Evaluating the Outcome of an Educational Program)

6) การติดตาม (Follow up) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

2. รูปแบบการประเมินของ อัลคิน (Alkin)

มาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin 1969) ได้เสนอรูปแบบการประเมินเรียกว่า CSE (Center for the Study of Evaluation Approach) จุดเน้นของการประเมินตามแนวความคิดของอัลคิน คือ การประเมินเพื่อการตัดสินใจ และได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการ

จากความหมายของการประเมินตามความคิดของอัลคิน การประเมินจะประกอบด้วย การจัดหาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ การประเมินจำเป็นต้องประเมินใน 5 ด้าน ดังนี้

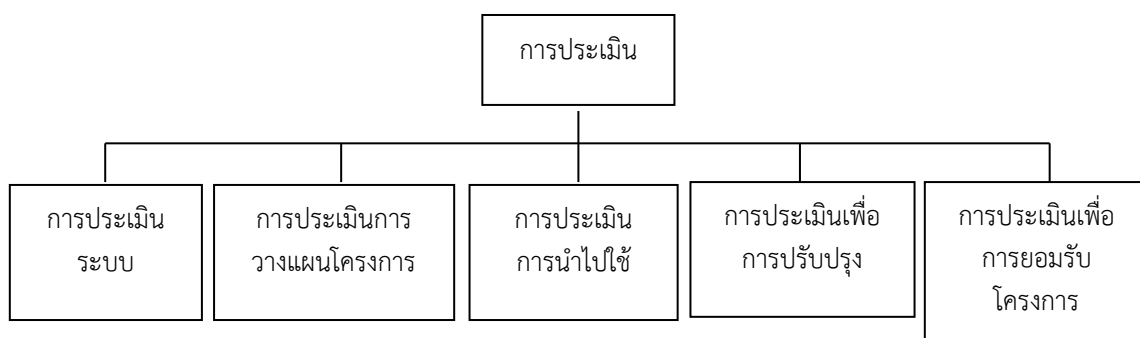
1) การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการอธิบายหรือพรรณาสภาพของระบบเพื่อเปรียบเทียบสภาพที่แท้จริงและความคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้น การประเมินระบบจะช่วยทำให้เราสามารถกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษาได้แก่ ความต้องการและสภาพการณ์ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วนจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน

2) การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning) เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมิน ต้องหาข้อมูลที่แสดงถึงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมายพร้อมกับประเมินผลที่ได้รับจากการใช้วิธีที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหา โดยทั่วไปจะทำการประเมินจากเกณฑ์ภายนอก และการประเมินจากเกณฑ์ภายใน

3) การประเมินการนำไปใช้หรือดำเนินโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินขณะที่กำลังดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบดูว่า การดำเนินของโครงการนั้นได้เป็นไปตามขั้นตอนต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้ หรือคาดหวังไว้เพียงใด

4) การประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูล ที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และมีผลที่ไม่คาดคิดมาก่อน ดังนั้นนักประเมิน จึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุกๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่น เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

5) การประเมินเพื่อการยอมรับและศักยภาพในการสรุปโครงการ (Program Certification) ขั้นตอนนี้ นักประเมินต้องหาข้อมูลข่าวสารรายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการ อ้างอิงไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากนักประเมิน จะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินการกับโครงการในลักษณะใด อาจจะถูกยกเลิก ปรับปรุงใหม่ หรืออาจขยายโครงการออกไปอีก เป็นต้น สรุปรูปแบบการประเมินของอัลคิน แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการประเมินโครงการของอัลคิน

3. รูปแบบการประเมินของ โพรวัส (Provus)

โพรวัส (Provus 1969) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐาน เพื่อเป็นการค้นหาความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับผลปฏิบัติงานของแผนงาน เขาอธิบายว่ามีความไม่สอดคล้องกัน 5 ชนิด ที่สามารถศึกษาได้จากการใช้แผนงาน คือ ความไม่สอดคล้องที่ไม่สัมพันธ์กับขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การออกแบบโครงการ คือ การกำหนดปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงานกำหนดกระบวนการดำเนินงาน และกำหนดผลที่คาดหวังจะได้รับจากการดำเนินงาน

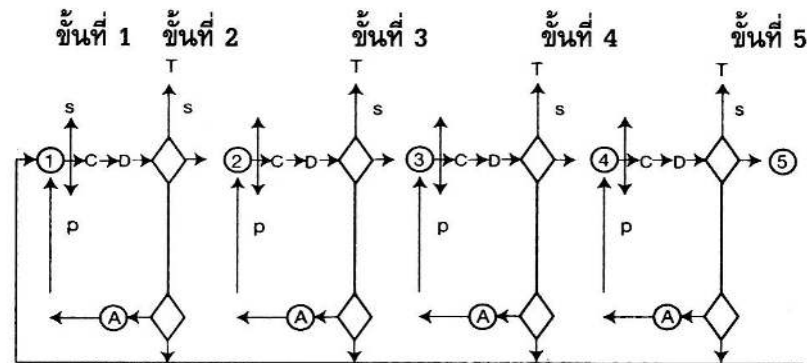
ขั้นที่ 2 การเตรียมพร้อม เป็นการนำปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงานเข้าสู่กระบวนการ

ขั้นที่ 3 การดำเนินการตามแผน

ขั้นที่ 4 ผลผลิตที่เกิดจากโครงการ

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และกำไร

การประเมินต้องทำโดยผู้ประเมินคณะหนึ่งที่ได้วางมาตรฐานตามความคาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้นการประเมินต้องดำเนินไปโดยการหาข้อมูลใหม่ และทำการตัดสินใจโดยใช้มาตรฐานที่วางเอาไว้เป็นเกณฑ์ นับเป็นรูปแบบที่ช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในทุกขั้นตอนของการประเมินดังกล่าวข้างต้น และตลอดโครงการอย่างต่อเนื่องดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องของโปรแกรม

S หมายถึง มาตรฐาน (Standard)

T หมายถึง ยกเลิก (Terminate)

P หมายถึง การดำเนินงาน (Program performance)

A หมายถึง การเปลี่ยนแปลง (Alteration)

C หมายถึง เปรียบเทียบ (Compare) เกี่ยวกับ P หรือ S

D หมายถึง สารสนเทศที่แสดงความไม่สอดคล้อง (Discrepancy information)

การประเมินในแต่ละขั้นตอนถ้าหากพบข้อบกพร่องก็แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem solving) ซึ่งประกอบด้วยการถามตัวเอง เพื่อให้ได้คำตอบว่าทำไม จึงเกิดข้อบกพร่องนั้นๆ มีอะไรเป็นสาเหตุ และมีวิธีการใดสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่มาจากสาเหตุนั้น สำหรับขั้นตอนในการแก้ปัญหามีดังนี้

คำถาม $\Rightarrow$ เกณฑ์ $\Rightarrow$ ข้อมูลที่ตอบคำถาม $\Rightarrow$ การตัดสินใจ
(Q) (C) (I) (D)

เมื่อผู้ประเมินทำการประเมินถึงขั้นที่ 5 ถ้าจะดำเนินการหรือเริ่มวงจรใหม่ก็ต้องทำการออกแบบใหม่ โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การลงทุน ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของปัจจัยเบื้องต้นใหม่

4. รูปแบบการประเมินของ สคริฟเวน (Scriven)

ไมเคิล สคริฟเวน (Michael Scriven 1967) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า คือ การรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล และการกำหนดเกณฑ์ประกอบการประเมิน เป้าหมายสำคัญของการประเมิน คือ การตัดสินคุณค่าของโครงการ

จุดมุ่งหมายของการประเมินที่สำคัญมี 2 ประการ คือ

1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น เพราะการประเมินช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

2) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินในคุณค่าของโครงการ ตลอดจนค้นหาสิ่งที่ดีของโครงการเพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันต่อไป

สคริฟเวน ได้เสนอแนะว่าในเรื่องการประเมิน เพื่อปรับปรุงหรือดูความก้าวหน้าของโครงการ การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ไม่จำเป็นต้องใช้นักประเมินอาชีพ อาจจะเป็นนักประเมินสมัครเล่น หรือเป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่า หรือการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) นั้น ควรจะแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจน รวมทั้งควรจะได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างนักประเมินกับผู้ดำเนินงานในโครงการด้วย

วิธีการประเมิน ในการประเมินมีวิธีการที่สามารถนำไปใช้ได้ 2 วิธี คือ

1) การประเมินก่อนมีการปฏิบัติงานหรือการประเมินคุณค่าภายใน (Intrinsic Evaluation) คือ ประเมินคุณค่าของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) การประเมินคุณค่าการปฏิบัติงาน (Pay - off Evaluation) คุณค่าจากผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือวัดกับนักเรียน เป็นการประเมินในบางส่วนซึ่งเป็นผลที่มีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลที่ได้จากคะแนนสอบ หรือผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้บริหาร ฯลฯ การประเมินคุณค่าการปฏิบัติงานให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่เกิดกับผู้บริหาร จึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก

สคริฟเวน มีความเห็นที่แตกต่างกับครอนบาค ในเรื่องของการใช้กลุ่มเปรียบเทียบมาใช้ในการประเมิน ซึ่งสคริฟเวน เป็นบุคคลที่เห็นว่าการใช้กลุ่มเปรียบเทียบมีข้อดีมากกว่าการไม่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ การใช้กลุ่มเปรียบเทียบจะเป็นการประหยัดกว่า ไม่ต้องทำการศึกษาในระยะยาว และใช้กลุ่มตัวอย่างมาก ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก นอกจากนี้แล้วสคริฟเวน ยังเชื่อว่าการศึกษากลุ่มย่อยด้วยวิธีการเปรียบเทียบจะเป็นประโยชน์มากกว่าการศึกษาประชากรทั้งหมด และทำได้ง่ายทำได้บ่อยครั้งกว่าด้วย

สคริปเว่น เป็นนักประเมินที่ให้ความสำคัญในการประเมินค่าใช้จ่ายกับผลที่ได้รับเขาเชื่อว่าการประเมินจะขาดความสมบูรณ์ ถ้านักประเมินไม่ได้พิจารณาในเรื่องคุณค่าที่ได้รับโดยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการ สิ่งที่ต้องพิจารณามี 3 ประการ คือ

- 1) ความเป็นประโยชน์ นักประเมินควรจะต้องพิจารณาว่า สิ่งลงทุนไปนั้นมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด คำนวณกับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปหรือไม่
- 2) ขวัญ หรือกำลังใจ หรือคุณธรรม เป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินโครงการ ควรพิจารณาด้วยว่าผลของโครงการจะทำให้ขวัญและกำลังใจหรือคุณธรรมของผู้ร่วมโครงการเป็นอย่างไร
- 3) ค่าใช้จ่าย เป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่นักประเมินไม่ค่อยให้ความสนใจ เนื่องจากมีความยุ่งยากในการประเมิน

5. รูปแบบการประเมินโครงการของ สเตค (Stake)

โรเบิร์ต อี สเตค (Robert E. Stake) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดของครอนบาค และสคริปเว่น เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติในการประเมินของสเตค ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่นักประเมินนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง การประเมินของ สเตค เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจคุณค่าของโครงการ สเตค ได้เสนอโครงสร้างของรูปแบบการประเมิน ใช้ชื่อว่ารูปแบบการประเมิน เคาน์เทนแนนซ์ (Countenance Model) ซึ่งตามโครงสร้างของรูปแบบนี้ ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ เมตริกบรรยาย และเมตริกตัดสินคุณค่า และได้เสนอว่าก่อนการตัดสินคุณค่าของโครงการใด ๆ นักประเมินควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้น ๆ ด้วย การประเมินโครงการตามแนวคิดของสเตคผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลแท้จริงให้ได้ และวิธีการเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ต้องการคือข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อการอธิบาย และการตัดสินใจ การประเมินนี้จำแนกสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการประเมินออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) หมายถึง สภาพเงื่อนไขที่มีอยู่ก่อนแล้วหรือปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ

2) การปฏิบัติ (Transaction) หมายถึง กิจกรรมดำเนินการ กิจกรรมที่ปฏิบัติ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน พฤติกรรมระหว่างบุคคล ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน เป็นต้น

3) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcomes) หมายถึง ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากโครงการ

ในการเก็บข้อมูลผู้ประเมินจะต้องบันทึกข้อมูลทั้งสามชนิดนี้ แบ่งแยกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) ความคาดหวังหรือแผนงาน (Intents) หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังไว้ จำแนกเป็นความคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงานโครงการ

(2) สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Observations) หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจำแนกเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

(3) มาตรฐาน (Standards) หมายถึง แนวทางการดำเนินงาน คุณลักษณะที่ควรจะมี หรือควรจะได้รับเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

(4) การตัดสินใจ (Judgments) หมายถึง การพิจารณาผลการตัดสินใจ เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและดำเนินงาน

ในการประเมิน ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลเพื่อการบรรยายและต้องมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์ เมื่อได้ผลอย่างไรแล้วจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ และมาตรฐานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแล้วตัดสินใจ

แนวคิดของสเตคแตกต่างไปจากแนวคิดของคนอื่น ๆ ตรงที่ถ้าพบว่า ผลลัพธ์ยังไม่ดีไม่ได้หมายความว่า การวางแผนไม่ดีหรือหลักสูตรไม่ดี แต่อาจบกพร่องที่องค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การจัดเวลาสภาพแวดล้อม ผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ได้

6. รูปแบบการประเมินของ เคริก แพตทริก (Kirkpatrick)

โดนัลด์ แอล เคริกแพตทริก (Donald L. Kirkpatrick, 1975) แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา อดีตประธาน ASTD (The American Society for Training and Development) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการประเมินผลการฝึกอบรมว่า “การฝึกอบรมเป็นการช่วยเหลือบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการฝึกอบรมใดๆ ควรจะจัดให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้รู้ว่าการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพเพียงใด”

การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมปกติ ที่เกิดขึ้นในทุกโครงการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน โดยมุ่งหวังให้ผู้ผ่านการอบรมได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เคริก แพตทริก เห็นว่าการประเมินผลการอบรมจะทำให้ได้ความรู้อย่างน้อย 3 ประการ คือ

- 1) การฝึกอบรมนั้นได้ให้อะไร หรือเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานในลักษณะใดบ้าง
- 2) ควรยุติโครงการชั่วคราวก่อน หรือควรดำเนินการต่อไปเรื่อยๆ
- 3) ควรปรับปรุงหรือพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมในส่วนใดบ้างอย่างไร

ในการประเมินผลโครงการฝึกอบรม เคริกแพตทริก เสนอไว้ว่า ควรดำเนินการประเมินประสิทธิผลของการอบรม 4 ลักษณะ คือ

- 1) ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) เป็นการตรวจสอบความรู้สึก หรือความพอใจของผู้เข้ารับการอบรม
- 2) ประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลการเรียนโดยตรวจสอบให้ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และเจตคติ (Attitude)

3) ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ผ่านการฝึกอบรมได้เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามคาดหวังของโครงการหรือไม่

4) ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่า ผลจากการอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์กรหรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรในลักษณะใดบ้าง คุณภาพขององค์กรดีขึ้นหรือมีคุณภาพขึ้นหรือไม่

รายละเอียดแนวทางการดำเนินการประเมินแต่ละรายการเป็นดังนี้

1) การประเมินปฏิริยาตอบสนอง การประเมินขั้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม นั้นมีความรู้สึกอย่างไรต่อการฝึกอบรม เช่น ผู้เข้ารับการอบรมพอใจ หรือไม่ต่อสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมและมากน้อยเพียงใด การประเมินปฏิริยาตอบสนองนั้น ต้องการได้รับข้อมูลที่เป็นปฏิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีความหมายและความเป็นจริง เพราะข้อมูลเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของการฝึกอบรมอันดับแรก เคริก แพตทริก กล่าวว่ามีอยู่บ่อยครั้งที่ผู้บริหารตัดสินใจให้ล้มเลิกโปรแกรมการฝึกอบรมเสีย หรือไม่ก็ตัดสินใจให้ดำเนินการฝึกอบรมต่อไป โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการประเมินปฏิริยาตอบสนองเป็นพื้นฐาน

วิธีการที่จะช่วยให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปฏิริยาตอบสนองที่มีความหมาย / และตรงตามความจริงจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่

(1) กำหนดให้แน่นอนชัดเจนลงไปว่าต้องการได้รับข้อมูลอะไร เช่น ปฏิริยาตอบสนองของเนื้อหาหลักสูตร วิธีการฝึกอบรม วิทยากร สถานที่ฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม บรรยากาศฝึกอบรม ฯลฯ

(2) ออกแบบของเครื่องมือ หรือแบบสอบถามที่จะใช้เก็บข้อมูล

(3) ข้อคำถามที่ใช้ ควรเป็นชนิดที่เมื่อได้รับข้อมูลหรือได้คำตอบแล้วสามารถนำมาแปลงเป็นตัวเลขแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ในเชิงปริมาณได้

(4) กระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้เขียนแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในข้อคำถามต่างๆ

(5) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงปฏิริยาตอบสนอง ผ่านแบบสอบถาม ตามความเป็นจริงจึงมีควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เขียนชื่อตนเองไปในแบบสอบถาม

อนึ่งในการแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินปฏิริยาตอบสนองนี้ผู้ประเมิน ต้องแน่ใจว่าได้ใช้เวลาผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอที่จะให้คำตอบทุกข้อ ควรอธิบายก่อนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะออกจากห้องฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดโปรแกรม พึงหลีกเลี่ยงการปล่อยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำแบบสอบถามติดตัวออกไป และส่งคืนกลับมาในภายหลัง

2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) การประเมินผลในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ และทักษะอะไรบ้าง และมีเจตคติอะไรบ้างที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทั้งนี้เพราะความรู้ ทักษะ เจตคติ ล้วนเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญ ที่จะ

ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในโอกาสต่อไป เคริก แพตทริก ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินการเรียนรู้ไว้ดังนี้

(1) ต้องการวัดความรู้ ทักษะและเจตคติ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลัง
(2) วิเคราะห์ทั้งคะแนนรายข้อและคะแนนรวมโดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลัง การฝึกอบรม

(3) ถ้าเป็นไปได้ควรใช้กลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม แล้ว เปรียบเทียบคะแนนความรู้ ทักษะ และเจตคติของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้เข้า รับการฝึกอบรมว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

สำหรับเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และเจตคติมี 2 แบบคือ

1) ใช้แบบสอบวัดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เป็นแบบวัดมาตรฐาน
2) สร้างแบบสอบขึ้นใช้เอง แบบสอบวัดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่สร้างขึ้นเองนี้ อาจจะใช้รูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง หรือทุกอย่างต่อไปนี้ก็ได้ เช่น

- แบบ “ถูก” หรือ “ผิด”
- แบบ “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” ซึ่งอาจเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 หรือ 5 หรือ 6 สเกลก็ได้

- แบบเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด
- แบบเติมคำ / ข้อความลงในช่องว่าง

3) การประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior Evaluation) การ ประเมินผลในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในการทำงานไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่

การประเมินผลในขั้นนี้นับว่ายาก และใช้เวลามากกว่าการประเมินผลในสองขั้นแรก เพราะจะต้องออกไปติดตามประเมินผลในสถานที่ทำงานจริงๆ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจะมี คำถามอยู่หลายข้อ ที่ผู้ประเมินต้องตอบให้ได้เสียก่อน เช่น

- ควรจะออกไปประเมินผลเมื่อไร (1 เดือน หรือ 3 เดือน หรือครึ่งปี หรือ 1 ปี ภายหลังจากการฝึกอบรม)

- จะเก็บข้อมูลจากใครจึงจะเชื่อถือได้มากที่สุด (จากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน ร่วมงานจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือจากผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมเอง)

(1) ควรจะวัดพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งก่อน และหลัง การฝึกอบรม

(2) ระยะเวลาระหว่างการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลังการฝึกอบรมนั้นควรจะ ให้ห่างกันพอสมควร เพื่อให้แน่ใจว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานได้เกิดขึ้นจริงๆ ทางที่ดี ควรจะประเมินหลายๆ ครั้งเป็นระยะๆ ไปเช่นประเมินทุก 3 เดือน เป็นต้น

(3) ควรจะได้เก็บข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เช่น จากผู้บังคับบัญชาจากเพื่อนร่วมงาน และจากกลุ่มผู้ผ่านการอบรมเคริกแพตทริก เห็นว่าการประเมินผลในขั้นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการทำงานตามข้อเสนอที่กล่าวมานั้นจะนำไปใช้จริงๆ จะต้องใช้เวลา และอาศัยความชำนาญของผู้ประเมินผลเป็นอย่างมาก เขาจึงได้เสนอให้ทำกับโปรแกรมการฝึกอบรมขนาดใหญ่ และโปรแกรมที่จำเป็นต้องจัดหลายๆ ครั้งต่อไปในอนาคตเท่านั้น ส่วนโปรแกรมการฝึกอบรมขนาดเล็กต่างๆ ไปอาจใช้วิธีการง่ายๆ ดังนี้

- กำหนดว่ามีพฤติกรรมการทำงานอะไรบ้าง ที่คาดหวังจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
  - เตรียมคำถามที่จะใช้สำหรับการสัมภาษณ์
  - ทำการสัมภาษณ์บุคคลหลายๆ กลุ่มภายหลังการฝึกอบรมสักระยะหนึ่ง เพื่อให้รู้ว่าพฤติกรรมที่คาดหวังเอาไว้เหล่านั้น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจริงๆ หรือไม่
  - ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ควรจะได้นำมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา
- อนึ่งถ้าเป็นการสัมภาษณ์ผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องแน่ใจว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะไม่มีอิทธิพลต่อการตอบ หรือสัมภาษณ์ของผู้ใต้บังคับบัญชา

4) การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์กร (Results Evaluation)

การประเมินผลในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้รู้ว่าการฝึกอบรมได้ก่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานอย่างไรบ้าง เป็นการประเมินผลที่ต้องการจะเกิดขึ้นกับหน่วยงาน เช่น การลดค่าใช้จ่าย การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน การเพิ่มปริมาณการขายและการผลิตอัตราการลาออกลดลง เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นการประเมินผลที่ยากที่สุด เพราะในความเป็นจริงนั้น มีตัวแปรอื่นๆ อีกมากมายนอกจากการฝึกอบรมที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานและตัวแปร “เหล่านั้น” บางทีก็ยากต่อการควบคุม ฉะนั้นอะไรก็ตามที่เกิดขึ้นแก่หน่วยงานในทางที่ดีจึงสรุปได้ยากกว่าเป็นผลจากการฝึกอบรม เคริกแพตทริก ได้ให้ข้อเสนอแนะในการประเมินผลขั้นนี้ไว้ ดังนี้

(1) ควรวัดสภาวะการณ์หรือเงื่อนไขต่างๆ ก่อนการฝึกอบรมเอาไว้แล้วนำไปเปรียบเทียบกับสภาวะการณ์ภายหลังการฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้ หรือวัดได้

(2) พยายามหาทางควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งคาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับหน่วยงาน วิธีหนึ่งทีพอจะทำได้คือ การใช้กลุ่มควบคุมหรือกลุ่มทดลอง

7. รูปแบบการประเมินของแพตตัน (Patton)

เอ็ม คิว แพตตัน (M.Q. Patton, 1978) ได้เสนอแนวคิดและรูปแบบการประเมินที่ยึดประโยชน์ใช้สอย (Utilization-Focused Evaluation) เพื่อแก้ปัญหาของงานประเมิน โดยเฉพาะในประเด็นที่มักจะได้รับทวิการวิจารณ์ว่าประเมินแล้วไม่ได้ผลการประเมินไปใช้ หรือผู้บริหารมองว่าผลการประเมินไม่ตรงกับข้อมูลที่ต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจแพตตัน จึงได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการประเมิน ดังนี้

1) หลักการในการประเมิน การประเมินโครงการ นักประเมินควรให้ความสำคัญกับผู้บริหาร หรือกลุ่มลูกค้าที่จะใช้ผลการประเมินนั้นๆ คำถามเพื่อการประเมินหรือตรวจสอบควรเกิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้น หรือต้องเป็นความอยากรู้อยากเห็น หรืออยากใช้ข้อมูลผลการประเมินของผู้เกี่ยวข้อง ไม่ใช่ใช้ความอยากรู้อยากเห็น ของนักประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ซึ่งการประเมินตามแนวคิดนี้ จะทำให้ผลการประเมินมีโอกาสถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนามากขึ้น

2) ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน แพตตัน ได้เสนอแนวทางในการประเมินโดยเฉพาะการดำเนินการ เพื่อให้ได้วัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยแบ่งกิจกรรมเป็น 3 ขั้นตอน คือ

(1) จำแนกประเภทหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในขั้นตอนนี้ นักประเมินจะต้องพิจารณาว่า มีใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะประเมิน หรือเป็นผู้ที่ต้องการใช้ผลประเมิน เช่น ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการคนอื่น ๆ

(2) สัมภาษณ์ / สอบถามผู้เกี่ยวข้องที่ได้จากข้อ (1) เพื่อรวบรวมความเห็น หรือความต้องการว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นต้องการทราบผลการดำเนินงานโครงการในลักษณะใดบ้าง ต้องการใช้อะไรในการประเมินในเรื่องใด หรืออยากรู้อะไร

(3) จัดหมวดหมู่คำถาม หรือความอยากรู้อยากเห็น หรือความต้องการใช้อะไรของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ แล้วกำหนดเป็นรายการ คำถามหลักๆ เพื่อการประเมิน เช่น การดำเนินงานโครงการทำได้ตามแผนเพียงใด เกิดปัญหาในลักษณะใดบ้าง ผลการดำเนินงานของโครงการทำได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจการอบรมครั้งนี้หรือไม่ ผู้เข้าอบรมมีความรู้และเจตคติเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด หรือการดำเนินโครงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

หลังจากดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว นักประเมินจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมประเมินคำถามการประเมินของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ส่วนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ก็ดำเนินการตามกระบวนการประเมินตามปกติ

8. รูปแบบการประเมินของเดวิด เฟตเทอร์แมน (David Fetterman)

เดวิด เฟตเทอร์แมน (David Fetterman, 1994) ได้เสนอแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลัง (Empowerment) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความคิดของการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย การประเมินแบบเสริมพลังเป็นการใช้มนต์ศักดิ์ของการประเมิน เทคนิคการประเมิน และข้อค้นพบจากการประเมิน ไปกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาปรับปรุง การกำกับตนเอง โดยใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพในการดำเนินงาน เป็นกระบวนการที่กระทำ เพื่อช่วยให้กลุ่มบุคคลต่างๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้ ช่วยตนเองพัฒนาตนเองโดยใช้วิธีการประเมินตนเอง และสะท้อนผลแก่ตนเอง กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องในการประเมินแบบเสริมพลังจึงประกอบด้วยบุคคลภายในที่ทำการประเมินผลด้วยตนเอง และนักประเมินแบบเสริมพลังจึงประกอบด้วยบุคคล

ภายในที่ทำการประเมินผลด้วยตนเอง และนักประเมินภายนอกที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ (Coach) หรือผู้อำนวยการความสะดวกในการประเมิน (Facilitator) การประเมินแบบเสริมพลังเป็นการนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน มีการร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน มีการให้ความรู้ในการประเมินแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มีส่วนร่วม ผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะดวก หรือผู้ให้คำแนะนำ ไม่ใช่ผู้ตัดสินเกี่ยวกับการประเมิน เป็นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้ประเมินและผู้มีส่วนร่วม ผู้ประเมินมีหน้าที่แนะนำช่วยเหลือเทคนิค และสร้างพลังการประเมินร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินแบบนี้มีได้จบลงแค่การทราบคุณค่าของการประเมินเหมือนการประเมินแบบเก่า แต่การประเมินต้องเป็นกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง ดำเนินต่อไปตลอดระยะเวลาของการพัฒนาโครงการ

ขั้นตอนการประเมิน

เฟคเธอร์แมนได้เสนอขั้นตอนการประเมินแบบเสริมพลังเพื่อพัฒนาบุคลากรในโครงการให้สามารถประเมินได้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการประเมิน 4 ขั้นตอน คือ

1) การรวบรวมข้อมูล (Taking Stock) เป็นการตรวจสอบสภาพของโครงการว่าอยู่ ณ จุดใด รวมถึงการวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งของโครงการ

2) การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ (Setting Goals) เป้าหมายที่กำหนดนั้นต้องมีความท้าทาย แสดงถึงศักยภาพ เป็นไปได้ ลักษณะสัมพันธ์กับกิจกรรมโครงการแหล่งทรัพยากรในขั้นตอนนี้ผู้มีส่วนร่วมในโครงการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย อาจจะใช้วิธีการระดมสมอง โดยจัดบรรยากาศให้มีลักษณะแบบประชาธิปไตย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนได้เป้าหมายที่ทุกคนเห็นสอดคล้องกัน หรือเป็นเป้าหมายสำคัญที่ต้องการบรรลุ

3) การพัฒนากลยุทธ์เพื่อปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย (Developing Strategies) ขั้นตอนนี้ผู้มีส่วนร่วมในโครงการร่วมกันรับผิดชอบและพัฒนากลยุทธ์เพื่อให้กิจกรรมในโครงการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนากลยุทธ์อาจใช้การระดมสมอง การพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบ การตกลงร่วมกันฉันทามติ (Consensual Agreement) กลยุทธ์ที่พัฒนาจะถูกนำไปปฏิบัติแล้วมีการทบทวน ตรวจสอบเกี่ยวกับประสิทธิผล และความเหมาะสม

4) การจัดทำหลักฐานที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน (Documenting Progress) ในขั้นตอนนี้ผู้มีส่วนร่วมในโครงการพิจารณาถึงหลักฐานที่จะแสดงให้เห็นถึงหลักฐานที่จะแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับเป้าหมายของโครงการ และหลักฐานต้องมีความน่าเชื่อถือ

ในแต่ละขั้นตอนที่กล่าวข้างต้นนักประเมินภายนอกและผู้มีส่วนร่วม (นักประเมินภายใน) ในโครงการจะทำงานร่วมกัน โดยตัวนักประเมินภายนอกมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาของการทำงานมากกว่าที่จะทำบทบาทของผู้ประเมิน ทั้งนี้บทบาทของนักประเมินภายนอกอาจเกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการให้ข้อมูลป้อนกลับ

ลักษณะของการประเมินแบบเสริมพลัง

จุดเน้นของการประเมินแบบเสริมพลัง คือ การพัฒนาปรับปรุงโครงการ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในบริบทของการประเมินแบบเสริมพลัง นักประเมินภายนอกจะมีบทบาทในการพัฒนาบุคลากรหลายลักษณะดังนี้

1) การฝึกอบรม (Training) เป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรภายในให้สามารถทำการประเมินตนเองได้ โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการประเมิน เทคนิคการประเมินทำให้บุคลากรภายในเกิดการเรียนรู้ทุกขั้นตอนของการทำงานมุ่งให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจในวิธีการมากกว่าให้ความรู้ต่างๆ ดังที่ เพทเธอร์แมน ได้กล่าวในเชิงเปรียบเทียบว่า “ถ้าสอนวิธีจับปลาแก่เขา เขาจะสามารถเลี้ยงชีพได้ตลอดชีวิต”

2) การอำนวยความสะดวก (Facilitation) โดยบทบาทนักประเมินเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการประเมิน กระตุ้นกำกับการทำงาน พยายามจัดอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากระบวนการประเมินไม่ล้มเหลว

3) การได้รับการสนับสนุน (Advocacy) เป็นขั้นตอนของการนำผลการประเมินตนเองไปใช้ประโยชน์ โดยการนำผลการประเมินเสนอผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหาร หรือแหล่งทุนสนับสนุนเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยผลที่ได้จากการประเมินอาจจะเป็นไปทางบวก คือ บรรลุผลตามที่ต้องการก็สามารถของการสนับสนุนเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ

4) การสร้างความกระจ่าง (Illumination) เป็นการสร้างความกระจ่างให้เกิดขึ้นกับบุคลากรภายในที่ผ่านประสบการณ์การทำการประเมินผลตนเอง ผลที่ได้จากการประเมินแบบเสริมพลังเป็นกระบวนการที่ช่วยเปิดหูเปิดตา ทำให้เกิดประสบการณ์ ในการเรียนรู้ กระบวนการนี้ถือว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความชัดเจนในตนเอง ทำให้เกิดการสร้างชุมชนของผู้รู้ขึ้น

5) การมีเสรีภาพในการกำหนดอนาคตของตนเอง (Liberation) เกิดขึ้นหลังจากที่กระบวนการประเมินแบบเสริมพลังช่วยทำให้บุคลากรเกิดการพัฒนา และทำให้เขาเหล่านั้นสามารถมองเห็นอนาคตของตนเองว่าควรพัฒนาไปในทิศทางใดถือเป็นการให้เสรีภาพกับคณะทำงานในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และพัฒนางานของตนเองกล่าวคือ เป็นการทำให้บุคลากรสามารถใช้ความคิดที่อิสระจากกรอบความคิดแบบเดิมสามารถสร้างและกำหนดแนวทางของตนเองได้

9. รูปแบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis Approach)

นิตา ซูโต (2547: 20-22) กล่าวถึงการประเมินรูปแบบการวิเคราะห์ระบบไว้ว่า ในการวิเคราะห์นั้นจะต้องมุ่งถึงผลที่ได้จากโครงการ และพยายามหาความเกี่ยวข้องของรูปแบบของแผนงานที่วางในโครงการกับตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ และผลที่จะเกิดจากโครงการต้องวัดในเชิงปริมาณ และสาเหตุที่เป็นเรื่องของเหตุและผลได้ ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติและวิธีการประเมินส่วนใหญ่มักจะเป็นเทคนิคการทดลองเพื่อดูผลของการวางแผนแบบต่าง ๆ ในสภาพการณ์ทางธรรมชาติ รูปแบบนี้ได้นำแนวคิดและเทคนิคของการวางแผนการจัดการให้สอดคล้องกับการกำหนดงบประมาณ เทคนิค

นี้เรียกว่า PPB (Planning Programing and Budgeting) เพื่อการสร้างผลผลิตสูงสุด โดยมีความเชื่อที่ว่าปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะฟังก์ชันการผลิตที่สม่ำเสมอและมั่นคง การประเมินตามแนวคิดนี้นิยมใช้การทดลอง มีการออกแบบกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อหาข้อสรุประหว่างปัจจัยเบื้องต้นและผลผลิต พร้อมทั้งสรุปผลที่ได้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ รูปแบบการวิเคราะห์ระบบสามารถประเมินได้ 3 ด้าน ได้แก่

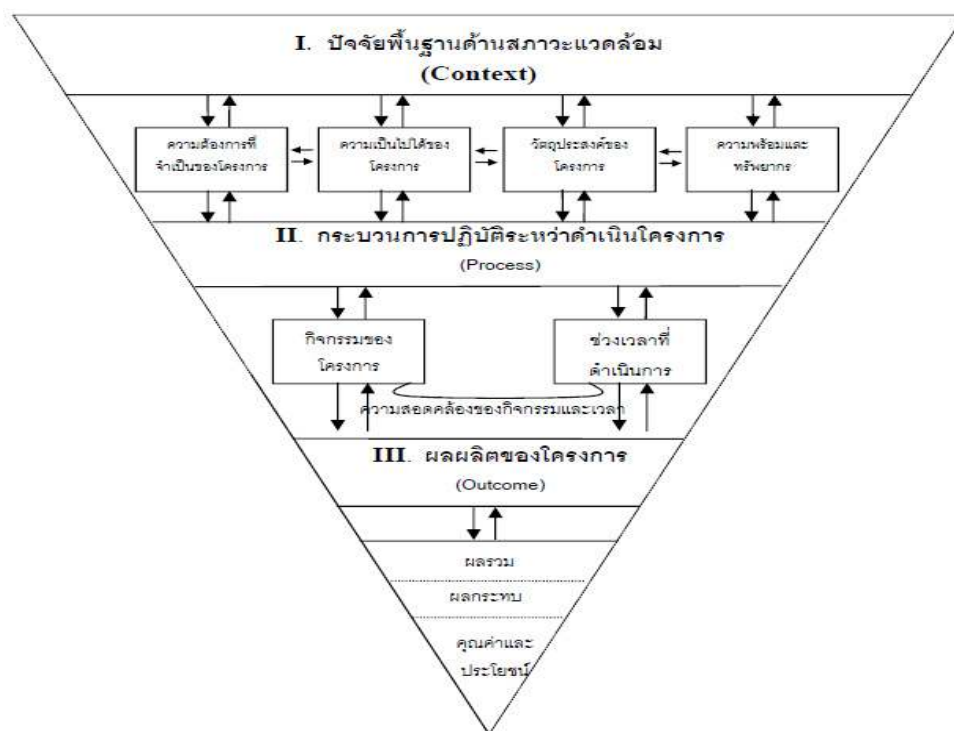
1. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินว่า ปัจจัยที่ต้องการมีอะไรบ้าง พอเพียงหรือไม่ ภายใต้ปัจจัยนี้มีทางเลือกใด หรือโปรแกรมใดที่เราควรดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ จะช่วยให้ผู้ดำเนินโครงการเลือกแผนจัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสม หรือถ้าประเมินโครงการที่ดำเนินไปแล้วผลจากการประเมินปัจจัยก็จะให้คำตอบว่าการดำเนินโครงการที่ทำไปนั้นได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่

2. การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินว่า ได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ มีการประเมินก่อนการนำไปปฏิบัติจริง ลักษณะที่สอง คือการประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการอย่างมาก

3. การประเมินผลผลิต (Output) เป็นการประเมินผลว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันทีที่โครงการสิ้นสุด และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานต่อมาอีกภายหลังในช่วง 6 เดือน เป็นต้น การประเมินช่วยให้การตัดสินใจการรับรอง ล้มเลิก หรือปรับขยายโครงการ

10. รูปแบบการประเมิน “CPO” ของเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2550: 187-189) ได้ชี้ให้เห็นว่า “การประเมิน” เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของสังคม ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งจะประเมิน ซึ่งอาจจะเป็นทรัพยากรและความพร้อม กิจกรรม โครงการและแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน สถาบันองค์กร หรือสังคมอื่นๆ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งจะประเมินดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาสังคมโดยรวม “การประเมินโครงการ” นั้น เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินความสำเร็จ รวมทั้งการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้างและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้นกิจกรรมการประเมินโครงการ จึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยขั้นพื้นฐานของโครงการ ตลอดจนกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการ และผลผลิตของโครงการ ภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้ ดังนั้นเพื่อช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของกระบวนการต่างๆ ดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เยาวดี วิบูลย์ศรี จึงได้พัฒนาเป็นรูปแบบหรือแบบจำลองของการประเมินโครงการขึ้น ซึ่งคิดว่าน่าจะเหมาะที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในประเทศไทยโดยตรง ดังปรากฏในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แบบจำลองการประเมิน “CPO” (CPO’S Evaluation Model)

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ที่ใช้มีดังนี้

1. ----- หมายถึง เส้นแบ่งระหว่างองค์ประกอบ ซึ่งแยกกันไม่เด็ดขาด
2. —————> หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละองค์ประกอบในลักษณะของ
←———— การสื่อสารแบบสองทางอย่างครบวงจร
3. C หมายถึง Context
4. P หมายถึง Process
5. O หมายถึง Outcome

ตัวแบบ CPO ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ คือ

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Context) ปัจจัยด้านนี้หมายถึง “บริบท” ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวกับโครงการทั้งหมด เช่น ปัจจัยทางการเมือง ทางสังคม ทางวัฒนธรรม รวมทั้งปัจจัยทางกายภาพ และทางด้านจิตใจ เป็นต้น การประเมินในส่วนนี้ เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อมหรือ “บริบท” ต่าง ๆ ของโครงการนั้น ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยพิจารณาถึง

1.1 ความต้องการของโครงการ (Needs Assessment) เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็น หรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility) เพื่อให้ทราบถึงโอกาสในการจัดทำโครงการ

1.3 การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อระบุถึงสิ่งที่ต้องการจะเกิดขึ้นจากโครงการ

1.4 ความพร้อมและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เช่น เงินทุนหรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เป็นต้น

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (Process) คำว่า “กระบวนการ” หมายถึง ขั้นตอนหรือกรรมวิธีที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นระบบ และครบวงจรในระหว่างดำเนินโครงการ กระบวนการดังกล่าวอาจจะแตกต่างกันไปตามเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการ เช่น โครงการธุรกิจ เป้าหมายหลักก็คือ การแสวงหากำไรจากการดำเนินธุรกิจนั้น ๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยลดต้นทุนการดำเนินงานให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนโครงการทางการศึกษาของรัฐ เป้าหมายหลักก็คือ การปลูกฝังความรู้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเด็กเยาวชน และบุคคลทั่วไป โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในระยะยาว โครงการบางประเภทนี้จะมุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเป็นหลัก เป็นต้น ถึงแม้ว่ากระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการอาจจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการนั้น ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่สำหรับการประเมินโครงการโดยทั่วไปมีองค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ ก็คือ ความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลา โดยพิจารณาถึง

2.1 กิจกรรม (Activity) เพื่อให้ทราบว่า กิจกรรมนั้น ๆ มีความสอดคล้องหรือตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และมีการจัดลำดับที่เหมาะสมต่อเนื่องกันมากน้อยเพียงใด

2.2 ช่วงเวลา (Timing) เพื่อให้ทราบว่า ช่วงเวลาที่จะดำเนินโครงการทางด้านกิจกรรมนั้น มีความเหมาะสมเพียงไร มีข้อจำกัดประการใด และเวลาที่กำหนดไว้นั้น สามารถจะปรับเปลี่ยนไปจากเดิมได้ตามความจำเป็นหรือไม่ และเพราะเหตุใด

3. ผลผลิตของโครงการ (Outcome) คำว่า “ผลผลิต” (Outcome) นั้น นักประเมินบางท่านใช้คำว่า “ผลผลิต” (Product) ซึ่งหมายถึง ผลที่ได้รับจากการกระทำใด ๆ แต่บางท่านใช้คำว่า “ผลลัพธ์” (Output) ซึ่งหมายถึง ผลงานหรือสิ่งที่ปรากฏออกมาภายหลัง ดังนั้น คำว่า “ผลผลิต” ที่ใช้นี้ จึงมีความหมายครอบคลุมคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้ง 3 คำ ดังที่กล่าวมาแล้ว ด้วยเหตุนี้ คำว่า “ผลผลิตของโครงการ” จึงหมายถึง ผลงานหรือผลที่ได้รับจากการกระทำกิจกรรมใด ๆ ของแต่ละโครงการ โดยสามารถแบ่งผลงานดังกล่าวเป็น 3 ประเภท คือ ผลรวม (Overall) ผลกระทบ (Impact) และคุณค่าหรือประโยชน์ (Utility) ตามลำดับ

3.1 ผลรวม (Overall) เพื่อให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากกิจกรรมของโครงการ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม

3.2 ผลกระทบ (Impact) เพื่อให้ทราบถึงผลที่ตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งจากที่คาดหวังไว้ และมีได้คาดหวังไว้ด้วยคุณค่าหรือประโยชน์ (Utility) เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าหรือความสำคัญของผลที่ได้มาจากการประเมิน ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ หรือเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป

ในขณะที่ สมถวิล วิจิตรวรรณ (2552: 23-25) ได้อธิบายถึงรูปแบบการประเมินโครงการไว้ว่า โมเดลการประเมินหรือรูปแบบการประเมินคือ กรอบความคิดในการประเมินที่เสนอโดยนักประเมินที่มีชื่อเสียง มีผู้เสนอรูปแบบการประเมินหลากหลาย ในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะรูปแบบที่นิยมใช้จำนวน 7 รูปแบบ มีแต่ละรูปแบบการประเมินมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน รูปแบบการประเมินโครงการตั้งแต่ 1 ถึง 5 เป็นรูปแบบการประเมินดั้งเดิมก่อน ค.ศ.1989 ต่อมาการประเมินตั้งแต่ ค.ศ. 1989 พัฒนาไปในแนวทางการเน้นการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน การประเมินแบบมีส่วนร่วม และการประเมินที่ให้ความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการประเมิน (Stakeholder) ทำให้เกิดรูปแบบการประเมิน 6 ถึง 7 ในที่นี้จะกล่าวสรุป ทั้ง 7 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมาย (Objective model หรือรูปแบบ Tyler) นิยามการประเมินรูปแบบนี้ คือ การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับจุดมุ่งหมายของโครงการ โครงการที่ประสบผลสำเร็จ คือ โครงการที่บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการการเลือกรูปแบบนี้ จุดมุ่งหมายของโครงการ ต้องเขียนอย่างชัดเจน ครอบคลุม และสามารถทำการวัดได้

2. รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP model) นำเสนอโดยสตีฟเฟิลปิม นิยามการประเมินรูปแบบนี้ คือ กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ มีรูปแบบการประเมิน 4 ด้าน คือ

2.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (context Evaluation : C) เป็นการประเมินสถานะแวดล้อมก่อนการกำหนดโครงการ เช่น ประเมินสภาพสังคม เศรษฐกิจ ความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดโครงการขึ้นมา

2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินก่อนเริ่มการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมพอเพียงของทรัพยากร เพื่อให้ทรัพยากรมาใช้ เพื่อให้โครงการบรรลุผล

2.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินในระหว่างดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อบกพร่องของการปฏิบัติการทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะได้นำไปปรับปรุงพัฒนาแก้ไขการดำเนินการในแต่ละช่วงให้ทันเวลาต่อไป

2.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นบรรลุจุดประสงค์โครงการเพียงใด การประเมินจะต้องปรับปรุงหรือขยาย หรือยกเลิกในเรื่องใดบ้าง

3. รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (System Approach) คือ การประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต การประเมินปัจจัยนำเข้าเป็นการประเมินทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เนื้อหา หลักสูตร เป็นต้น กระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงาน เช่น ความถูกต้อง รวดเร็วของการดำเนินงาน การประสานงาน การให้บริการ เป็นต้น สำหรับผลผลิตเป็นการประเมินผลที่ได้จากการดำเนินงาน

4. รูปแบบการประเมินการฝึกอบรมแบบเคิร์กแพททริก (Kirkpatrick model) เป็นรูปแบบที่ออกแบบเพื่อประเมินการอบรม ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

4.1 ประเมินปฏิกิริยา ความพึงพอใจด้านบริการต่างๆ ของผู้รับการอบรม

4.2 ประเมินความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมผู้รับการอบรม

4.3 ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้รับการอบรม

4.4 ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับองค์การของผู้รับการอบรม อาทิ การเพิ่มคุณภาพการผลิต การลดค่าใช้จ่าย การลดความผิดพลาด เป็นต้น

5. รูปแบบการประเมินแบบเคาน์ตีแนนซ์ของสเตค (Stake's Countenance Model) การประเมินประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 ประการ คือ การบรรยายและการตัดสินใจ ประกอบด้วย

5.1 บรรยายลักษณะตัวแปร 3 ด้าน (สิ่งที่มีอยู่ก่อน กระบวนการ ผลผลิต) ของโครงการบรรยายความสัมพันธ์ (เชิงเหตุผล) ในสิ่งที่วัดระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ด้าน บรรยายความสัมพันธ์ (เชิงประจักษ์) ที่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงระหว่างตัวแปร บรรยาย ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงของแต่ละตัวแปร

5.2 ตัดสินคุณค่าจากข้อมูลของตัวแปรที่เป็นมาตรฐานกับข้อมูลส่วนที่เป็นการตัดสินใจ

6. รูปแบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Collaborative Evaluation) เป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยเปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมการประเมินมาเป็นผู้ให้ความร่วมมือให้คำปรึกษาหารือที่สร้างสรรค์ ให้ความรู้วิธีที่จะปรับปรุงโครงการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำงานประเมินร่วมกัน และมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจ (เดิมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเพียงแหล่งข้อมูลการประเมิน) ทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของทั้งในกระบวนการประเมิน และข้อค้นพบจากการประเมิน ซึ่งมีประโยชน์ระยะยาวแก่ผู้มีส่วนร่วมมากกว่าการใช้ผลการประเมินเท่านั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยมีบทบาทเป็นตัวกลางในกระบวนการเจรจาต่อรองระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ แต่ทั้งนี้ ระดับของการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน มีตั้งแต่มีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย จนถึงระดับที่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ทุกขั้นตอน

7. รูปแบบการประเมินของแพตตันที่มุ่งใช้ประโยชน์จากการประเมิน (Patton's Utilization model) การประเมินโครงการที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงประเมินแบบเดิมที่ใช้รูปแบบหรือแบบจำลองต่างๆ เช่น CIPP มักมีข้อจำกัดว่าไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร แต่เป็นการประเมินตามหน้าที่เท่านั้น ดังนั้น Patton จึงเกิดแนวคิดที่ว่า ถ้าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการประเมิน (Stakeholder) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินตั้งแต่ต้น ก็จะทำให้ผลการประเมินเป็นที่ยอมรับและมีการนำไปใช้ และผู้วิจัยควรเปลี่ยนบทบาทจากการดำเนินการประเมินอย่างเข้มงวดเหมือนการจับผิดมาเป็นบทบาทในบรรยากาศที่สนับสนุน แนะนำประสานงานกับผู้ดำเนินโครงการ มีการแลกเปลี่ยนความเห็น ปรึกษานำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโครงการเป็นระยะ การประเมินในรูปแบบนี้มีลักษณะโน้มเอียงเป็นการประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative)

นอกจากนี้ ศิริชัย กาญจนวาสี (2553: 113 – 127) ยังได้สรุปรูปแบบการประเมินไว้ 28 รูปแบบ ดังนี้

1. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบ (SD Models)

รูปแบบการประเมินตามแนวคิดนี้ประกอบด้วย

1.1 System Analysis

กระทรวงกลาโหมของสหรัฐ (1956) ได้นำเทคนิค Planning, Programming and Budgeting System (PPBS) ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาใช้ในหน่วยงานของทางรัฐบาลเพื่อการสร้างผลผลิตสูงสุด โดยมีความเชื่อว่า ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะฟังก์ชันการผลิตที่สม่ำเสมอ และมั่นคง และสามารถวัดผลได้ในเชิงปริมาณ การประเมินตามแนวคิดนี้นิยมใช้การทดลอง มีการออกแบบกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมเพื่อหาข้อสรุปเชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยเบื้องต้น และผลผลิต พร้อมทั้งสรุปผลที่ได้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ตลอดจนนิยมเปรียบเทียบประสิทธิภาพกับโครงการอื่น ๆ ในแง่ผลผลิตตามที่คาดหวังโดยใช้เกณฑ์การสิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยที่สุด

1.2 Cost – related Analysis

รูปแบบนี้ได้ประยุกต์การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการประเมิน โดยเสนอแนวคิด และเทคนิคในการวิเคราะห์ที่สำคัญ ได้แก่ Cost – effectiveness Analysis เป็นการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผลที่ได้รับ Cost – benefit Analysis เป็นการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของตัวเงิน Cost – utility Analysis เป็นการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับผลประโยชน์ของการใช้สอย และ Cost – feasibility Analysis เป็นการคาดคะเนค่าใช้จ่ายของทางเลือกต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าทางเลือกนั้นมีค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินที่มีอยู่

1.3 Program Evaluation and Review Techniques (PERT)

PERT เป็นเทคนิคการทบทวนและประเมินการจัดกิจกรรมขององค์กร เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และเสร็จทันเวลาที่กำหนด โดยอาศัยการสร้างแผนผังการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน และประมาณเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม เพื่อหาเส้นทางการดำเนินกิจกรรมที่วิกฤติ จะได้รับตามทรัพยากรตามความเหมาะสม โดยให้ความสำคัญต่อเส้นทางวิกฤติ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและเสร็จทันกำหนดเวลา

1.4 Rossi, Freeman, and Wright’s Approach (RFWA)

เป็นรูปแบบการประเมินอย่างเป็นระบบที่พยายามเน้นการประเมินที่มีการวางแผน กำหนดวิธีการที่เป็นมาตรฐานและชัดเจน เพื่อให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรง และเป็นปรนัย RFW เสนอว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินควรเน้นที่การดำเนินงานว่า เข้าถึงประชากรเป้าหมายเพียงไร? เป็นไปตามแผนหรือไม่? มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพียงไร? โดยการประเมินนั้น

จะต้องให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการติดตามควบคุมผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาศาสตร์การดำเนินงาน

1.5 Experimental Approach

รูปแบบนี้ได้นำหลักการวัด และการทดลองมาใช้เป็นแนวทางหนึ่งของการประเมิน การประเมินควรออกแบบอย่างรัดกุม (ถ้าเป็นไปได้) ควรใช้แบบแผนการทดลอง หรือกึ่งทดลอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างได้มาตรฐาน การตัดสินใจควรอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ มากกว่าที่จะใช้มาตรฐานส่วนตัว แล้วพยายามสรุปผลในรูปของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ เพื่อจะได้นำผลไปใช้อ้างอิงได้กับโครงการอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผลการประเมินควรมีบทบาทในการ กระตุ้นการอภิปรายทางการเมืองและสร้างอิทธิพลทางความคิดในการตัดสินใจของผู้บริหาร

1.6 Goal – based (Behavioral objectives) Approach

รูปแบบนี้เป็นรูปแบบการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินเป็นหลักในการ ประเมินความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินจึงเป็นทั้งเป้าหมายของการประเมิน และผลลัพธ์ ที่คาดหวัง ซึ่งสามารถนำมาเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจสำเร็จของการดำเนินงานในการ กำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมิน จึงต้องมีความชัดเจนในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อที่นักประเมินจะวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอันเป็นการ ตัดสินผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรม

1.7 Discrepancy Approach

รูปแบบการประเมินที่เน้นการตรวจสอบความไม่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวัง และสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เพื่อเป็นการชี้จุดเด่น/จุดด้อยของการดำเนินงาน โดยการบรรยายเอกสารที่ เกี่ยวข้องสังเกตการณ์ในสนาม ประเมินการบรรลุเป้าหมายระหว่างทาง ประเมินการบรรลุเป้าหมาย ปลายทาง และเปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างโครงการ/กิจกรรม นักประเมินจะต้องตั้งเกณฑ์ มาตรฐานความสอดคล้องของแต่ละขั้นตอนของการประเมิน ถ้าความสอดคล้องเกิดขึ้นไม่ถึงระดับที่ ยอมรับได้ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือเปลี่ยนเกณฑ์ หรือยุติโครงการ / กิจกรรม

1.8 Context – Input – Output Approach (CIPP)

เป็นการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต เพื่อช่วย ผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมาย / จุดมุ่งหมายของโครงการ/การดำเนินงาน (planning decisions) การกำหนดยุทธวิธี แผนงานและการดำเนินงาน (structuring decisions) การปรับเปลี่ยนยุทธวิธี / แผนงาน / การดำเนินงานให้เหมาะสม (implementing decisions) และการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน / คง – ขยาย / ยุบ – เลิกโครงการ (recycling decisions) นักประเมินจะต้องออกแบบการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพการตัดสินใจของผู้บริหารโดยการระบุ ประเภท ระดับ และคาดคะเนสถานการณ์ของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการ

ตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์และวางแนวทางการประเมิน จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผล

1.9 Center for the Study of Evaluation Approach

รูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CSE Approach เป็นการประเมินกระบวนการของการทำให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจ จุดมุ่งหมายของการประเมินจึงเป็นการทำให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจ จุดมุ่งหมายของการประเมินจึงเป็นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โดยการประเมินควรประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ การประเมินความต้องการของระบบ (System Assessment) ประเมินการวางแผนโครงการ (Program planning) ประเมินการดำเนินงานตามแผน (Implementation Evaluation) ประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) และประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) นักประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ และให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร โดยจะต้องทราบว่าใครมีอำนาจในการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องการข้อมูลอะไร และนักประเมินควรเป็นคนกลางที่ไม่มีส่วนร่วมในโครงการ

2. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจ โดยใช้วิธีเชิงธรรมชาติ (ND Models) รูปแบบการประเมินตามแนวคิดนี้ ประกอบด้วย

2.1 Utilization – Focused Approach (UFA)

รูปแบบการประเมินที่เน้นการนำผลไปใช้ประโยชน์ Patton ให้แนวทางว่าบุคลิกภาพของนักประเมินเป็นกุญแจสู่การใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน นักประเมินจะต้องสร้างสัมพันธ์กับผู้ต้องการใช้ข้อมูลโดยตรง เพื่อล่วงรู้ความต้องการข้อมูล การตัดสินใจที่ต้องการทำ และป้อนข้อมูลที่เขาต้องการ โดยระบุผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่ต้องการใช้ผลการประเมิน กำหนดประเด็นของการประเมินให้ชัดเจน เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และใช้เกณฑ์การตัดสินใจอันเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ผลการประเมิน เสนอผลการประเมินโดยให้ผู้ใช้ผลการประเมินเป็นผู้สรุป และตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน จากนั้นจึงทำการเผยแพร่ผลการประเมิน

2.2 Stakeholder – Based Approach

เป็นรูปแบบการประเมินที่ให้ความสำคัญและเน้นการสนองตอบความต้องการทราบผลการประเมินของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มผู้สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมิน (multiple stakeholder groups) กลุ่มผู้สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมินถูกนำมาให้มีส่วนร่วมในการกำหนด จุดมุ่งหมายของการประเมิน เกณฑ์การประเมิน เครื่องมือ การแปลผลการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับร่างรายงาน ซึ่งต่อมา ได้เสนอแนวคิดในการเลือกกลุ่มผู้สนใจ และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมินโดยพิจารณาเป้าหมายของการมีส่วนร่วม ถ้าเพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ผลการประเมิน (utilization) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการตัดสินใจด้านนโยบายและควรให้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง กลุ่มดังกล่าว เช่น ผู้บริหาร ผู้จัดการที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย แต่ถ้าเพื่อเป็นตัวแทนของกระบวนการตัดสินใจ (decision making process) ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจในการ

ตัดสินใจ และไม่จำเป็นต้องให้มีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด แต่ถ้าเพื่อการสร้างพลังในการตัดสินใจ (empowerment) ที่สอดคล้องกับกระบวนการประชาธิปไตย ควรเลือกกลุ่มที่มีอำนาจน้อยในการตัดสินใจ แต่มีบทบาทของการต่อรองสูง เช่น ผู้ใช้บริการกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มพลังต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 Responsive (Countenance) Model

รูปแบบการประเมินที่สนองความต้องการสารสนเทศของผู้สนใจใช้ผลการประเมิน โดยพยายามสะท้อนคุณค่าของการดำเนินงานตามทัศนะของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายอย่างกว้างขวาง Stake เสนอให้ใช้วิธีการศึกษาเฉพาะกรณี (case study) รวบรวมข้อมูลโดยเน้นการสังเกตและสัมภาษณ์ตามสภาพธรรมชาติ โดยใช้บันทึกสังเกตหลาย ๆ คนทำการสังเกตกลุ่มผู้เกี่ยวข้องหลายๆ กลุ่ม เน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้กระบวนการและผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาองค์ประกอบของการประเมิน 3 ส่วน คือ Antecedents, Transaction และ Outcomes วิธีการประเมินเน้นการบรรยายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตามที่คาดหวังและเกิดขึ้นจริง และตัดสินคุณค่าโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานในทัศนะของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่าง ๆ ส่วนการตัดสินคุณค่าสุดท้ายให้เป็นหน้าที่ของผู้ใช้ผลการประเมิน จะกำหนดเกณฑ์และทำการชั่งน้ำหนักคุณค่าของฝ่ายต่าง ๆ เอาเอง

2.4 Creative Approach

รูปแบบนี้ได้เน้นว่า ไม่มีวิธีที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียวในการประเมินเนื่องจากทุกสถานการณ์ของการประเมินมีความสลับซับซ้อน และมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะ เจื่อนไข ทรัพยากร ข้อจำกัด กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ค่านิยม และการเมือง ดังนั้น จึงต้องใช้วิธีการประเมินแตกต่างกัน การประเมินที่ดีควรสอดคล้องกับสถานการณ์ (situation responsive) เน้นผลที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ (utilization-focused) และมีวิธีการที่ยืดหยุ่น (methodologically flexible) Patton ได้เสนอว่า creative evaluation เป็นการประเมินที่ใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการปรับเปลี่ยนสถานการณ์ และการประเมินให้เหมาะสมกัน โดยอาศัยความสามารถส่วนตัวของนักประเมินในการสังเกตเจาะต่อตรง ปฏิสัมพันธ์กับองค์ประกอบแวดล้อม เพื่อออกแบบการประเมินจึงต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกล้าหาญ มีความกระตือรือร้น ตอบสนองได้ไว ปรับตัวได้ดี และสามารถให้ความรู้ผู้เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจในกระบวนการประเมิน และการใช้ผลการประเมินโดยมีสไตล์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

2.5 Transactional Approach

รูปแบบนี้ ใช้แก้ไขความแตกแยกหรือขัดแย้งอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการและประสานรอยร้าวด้วยหลักการบริหารความขัดแย้งรูปแบบการประเมินนี้เริ่มด้วยการประชุมเพื่อรับทราบปัญหาของกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สร้างเครื่องมือติดตามข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เกี่ยวกับการรับรู้ปัญหา ความคาดหวังของกลุ่มต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนโครงการให้เหมาะสมโดยสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน ติดตามควบคุม และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่

2.6 Illuminative Approach

รูปแบบนี้ เน้นการใช้เทคนิคการสังเกตแบบปลายเปิด (open – ended observation) เกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญของโครงการ ข้อตกลงเบื้องต้น สถานการณ์แวดล้อม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อโครงการ เพื่อบรรยาย แปลความหมาย และจัดทำเอกสารรายงานเกี่ยวกับผลดี / ผลเสียของสถานการณ์แวดล้อม นวัตกรรม การเปลี่ยนแปลง และผลลัพธ์ที่สำคัญตลอดจนการแสวงหาหลักการทั่วไป

2.7 Democratic Approach

เป็นแนวทางการประเมินแบบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญต่อผู้มีผลประโยชน์จากการดำเนินงานทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน นักประเมินทำหน้าที่ติดต่อเจรจา / ประสานงานระหว่างแหล่งทุน ผู้บริหาร ผู้ร่วมโครงการ และผู้ได้รับผลจากโครงการ / ประชาชนทั่วไป ตลอดจนทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลของโครงการ เสนอ และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ การตัดสินใจคุณค่า และข้อเสนอแนะขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของผู้เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย

3. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าโดยใช้เชิงระบบ (SV Models)

3.1 Consumer – oriented Approach

รูปแบบการประเมินที่เน้นความสำคัญของผู้บริโภค เป็นการตัดสินใจคุณค่าเชิงสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การประเมินมีจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคสำหรับตัดสินใจเลือกการบริโภคที่คุ้มค่า หรือสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ผลผลิตที่ได้จากกระบวนการ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการบริการหรือผลิตภัณฑ์ก็ตามควรตัดสินใจคุณค่าตามมาตรฐานของผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริโภคอาจเป็น ผู้ซื้อสินค้า ผู้ใช้บริการ ผู้เข้าโครงการฝึกอบรม ผู้เลือกสถานศึกษา นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้เสียภาษี เป็นต้น การประเมินในลักษณะนี้ นักประเมินควรเป็นผู้ประเมินภายนอกที่มีความเป็นอิสระ คำถามการประเมินที่สำคัญ คือ อะไรเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด? หรือคุ้มค่าที่สุด? ภายใต้ความแตกต่างของบริบท ด้านราคา ความต้องการ คุณค่าของสังคม ผลกระทบทางบวก / ลบ ที่อาจเกิดขึ้นตามมา ขั้นตอนการประเมินที่สำคัญควรประกอบด้วยรายการกิจกรรมของการวัด การตีค่า การจัดลำดับความสำคัญ การชั่งน้ำหนักผลตอบแทนและสังเคราะห์เพื่อสรุปผล

3.2 Judicial (Adversarial) Approach

รูปแบบนี้ได้้นำการพิพาทคดีมาใช้เป็นวิธีการบรรลุข้อยุติเกี่ยวกับการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ด้วยการนำสืบพยาน / หลักฐานของทีมนักประเมิน 2 ฝ่ายที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของโครงการแตกต่างกัน เพื่อเปิดโอกาสให้นักประเมินแต่ละฝ่ายแสดงหลักฐานที่น่าเชื่อถือที่สุดของฝ่ายตน โดยมีการซักถามพยานของตนและฝ่ายตรงกันข้าม ผู้พิพากษาและลูกขุนฟังการเสนอข้อเท็จจริง และการสืบสวนพยานจากทีมนักประเมินแต่ละฝ่าย เพื่อตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะโดยมีขั้นตอนในการประเมิน คือ กำหนดประเด็นปัญหาเพื่อใช้เป็นกรอบของการสืบสวน คัดเลือกประเด็นและเรียงลำดับความสำคัญ เปิดโอกาสให้ทีมนักประเมินแต่ละฝ่าย

เสนอข้อมูล หลักฐานของผลการประเมินนำสืบพยานและเสนอข้อโต้แย้ง คณะลูกขุนสรุปผลตัดสินคุณค่า และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางนี้อยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าการสืบสวนสอบสวนกับมนุษย์ถือว่าเป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุด เพราะนอกจากจะได้ข้อเท็จจริงแล้ว ยังสามารถครอบคลุมถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สีนัยท่าทาง ซึ่งจะเป็นส่วนประกอบที่นำไปสู่การตัดสินคุณค่าที่เหมาะสม

3.3 Accreditation (Professional Review) Approach

ตอนต้นศตวรรษที่ 20 ได้เกิดการตื่นตัวในการรวมกลุ่มของนักวิชาชีพเป็นสมาคมวิชาชีพต่างๆ เพื่อคุ้มครองพิทักษ์สิทธิการประกอบวิชาชีพของสมาชิก ในขณะเดียวกัน สมาคมวิชาชีพดังกล่าวยังได้ทำหน้าที่กำหนดจรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ การพิจารณาผลงานทางวิชาการ โดยใช้รูปแบบการประเมินที่เรียกว่า Professional Review รูปแบบการประเมินดังกล่าวประกอบด้วยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ ทำการประชุม กำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติ และใช้เป็นแนวทางในการตัดสินคุณภาพของผลการปฏิบัติ ผลงานทางวิชาการ การรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) การให้วุฒิปัตร เป็นต้น

3.4 Goal – free Approach

เป็นรูปแบบหนึ่งที่ยพยายามลดความลำเอียงของการประเมินที่เน้นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจริง (actual effects) หรือผลทั้งหมดของโครงการทั้งในแง่ผลที่คาดหวัง และผลที่มีได้คาดหวัง เช่น ผลข้างเคียง ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ เป็นต้น มีการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการตัดสินคุณค่าของโครงการ ประเมินโครงการแบบไม่อิงวัตถุประสงค์ของโครงการมีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบผลทั้งหมดของโครงการ เปรียบเทียบการดำเนินโครงการกับโครงการอื่นๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการดำเนินงานวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย เพื่อศึกษาอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผล จากนั้นจึงสรุปผลการประเมินบุคลากร การดำเนินงาน และคุณค่าสรุปของโครงการ

3.5 Training Approach

รูปแบบการประเมินผลการฝึกอบรมว่าให้ผลอะไรบ้างแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และหน่วยงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าให้ผลอะไรบ้างแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และหน่วยงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา / ปรับปรุงโครงการฝึกอบรม หรือตัดสินใจยุติหรือดำเนินโครงการต่อไป Kirkpatrick ได้เสนอว่าควรทำการประเมินผลของการฝึกอบรมเป็น 4 ลำดับขั้น ได้แก่ 1) การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) อันเป็นความรู้สึกตอบสนองต่อโครงการของผู้เข้ารับการอบรม เช่น หลักสูตร เนื้อหา สาระ วิทยากร เอกสาร สถานที่สันทนาการ ระยะเวลา เป็นต้น 2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) อันเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรม เช่น การเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ ทักษะ ก่อน - หลังการฝึกอบรม เป็นต้น 3) การประเมินพฤติกรรม (Behavior) อันเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการอบรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ก่อน - หลังการฝึกอบรมและหลังจากกลับไปปฏิบัติงาน เป็นต้น

และ 4) การประเมินผลต่อองค์การ (Results) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดต่อองค์การ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม เช่น การลดลงของปัจจัยเสี่ยง การเพิ่มขึ้นของผลผลิต ประสิทธิภาพ เป็นต้น

3.6 Theory – Based Approach

รูปแบบการประเมินแบบอิงการขับเคลื่อนทางทฤษฎี โดยใช้ทฤษฎีโครงการเป็นเครื่องนำทางสำหรับตัดสินว่า โครงการนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่? และปัจจัยใดเป็นสาเหตุของผลของโครงการที่เกิดขึ้น เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาโครงการลักษณะนั้นต่อไป การประเมินตามแนวคิดนี้เริ่มจากการใช้ตรรกศาสตร์ของโครงการ ด้วยการพัฒนาทฤษฎีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความเที่ยงตรงภายใต้บริบทของโครงการ แนวคิดทางทฤษฎีจะเชื่อมโยงระหว่างปัจจัย กิจกรรมการดำเนินงาน และผลลัพธ์อันเป็นผลสำเร็จของโครงการมีการระบุตัวแปรต้น และตัวแปรตาม พร้อมทั้งการเชื่อมโยงเชิงสาเหตุ ผลการประเมินทำให้ทราบว่าปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมการดำเนินงาน นำไปสู่ผลลัพธ์ตามคำทำนายของทฤษฎีหรือไม่ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นประสบผลสำเร็จเพียงใด? และปัจจัยใดเป็นส่วนสำคัญต่อการเกิดผลสำเร็จ / ไม่สำเร็จนั้น ความเหมาะสมของการใช้รูปแบบการประเมินนี้อยู่ที่ความสามารถในการสร้างทฤษฎีโครงการที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ถ้าทฤษฎีมีความสอดคล้องกับโครงการ และบริบทของโครงการ ทฤษฎีนั้นช่วยนำทาง ทำให้สามารถตรวจสอบผลของโครงการได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.7 Value – Added Approach

รูปแบบการประเมินแบบเน้นผลลัพธ์ที่เป็นมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นการติดตามกำกับผลลัพธ์อย่างเป็นระบบ (Outcome monitoring) สำหรับประเมินความองกวม พัฒนาการหรือคะแนนเพิ่ม โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานเป็นเครื่องมือติดตามประเมินความก้าวหน้า / แนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ / พัฒนาการของระบบการศึกษา สถานศึกษาหรือผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องว่ามีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเพียงไร สำหรับเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษา ขนาด ประเภท สังกัด เพื่อจัดกลุ่มคุณภาพและจัดทำรายงานข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาระบบ การศึกษาในภาพรวม นักประเมินอาจใช้ตัวบ่งชี้เชิงระบบเป็นกรอบของการติดตามความก้าวหน้า หรือพัฒนาการ คำถามเชิงประเมินที่สำคัญของรูปแบบการประเมินนี้ เช่น ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นมูลค่าเพิ่มเท่าใด? แนวโน้มพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร? ส่วนใดของระบบที่มีผลลัพธ์ที่ดีที่สุด? ส่วนใดแย่ที่สุด? ส่วนใดบ้างที่ควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข ระบบโดยภาพรวมประสบผลสำเร็จหรือไม่สำเร็จเพียงใด? เป็นต้น

4. การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าโดยวิธีเชิงธรรมชาติ (NV Models)

รูปแบบการประเมินตามแนวคิดนี้ ประกอบด้วย

4.1 Effective Approach

รูปแบบนี้พยายามเพิ่มโอกาสของการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ เรียกว่า Effective Evaluation ซึ่งเป็นวิธีที่ผสมผสานระหว่างแนวคิดการประเมินแบบตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ (responsive evaluation) กับวิธีการประเมินแบบธรรมชาติ (naturalistic methodologies) ซึ่งเน้นวิธีการที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์โดยเริ่มต้นจากการระบุผู้เกี่ยวข้องในข่ายที่จะใช้สารสนเทศจากการประเมิน ระบุองค์ประกอบที่ต้องการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจนว่า ต้องการประเมินคุณค่าภายในและ / หรือคุณค่าภายนอก ประเมินแบบ formative และ/หรือ summative จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นปัญหา คุณค่าที่ต้องการประเมินและเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล แผลผล ตัดสินคุณค่าภายใน / ภายนอก ตลอดจนจัดทำรายงานผลและข้อเสนอแนะ

4.2 Criticism Approach

รูปแบบนี้ได้ประยุกต์มโนทัศน์ของศิลปวิจารณ์ (Art Criticism) มาใช้เป็นรูปแบบของการประเมิน โดยให้แนวคิดว่าการวิพากษ์วิจารณ์เป็นการใช้วิจารณ์ญาณในการบรรยายคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา (descriptive aspect) ตีความหมายคุณภาพของสิ่งที่ศึกษา (interpretive aspect) ออกมาในเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้น (evaluative aspect) Eisner เสนอว่าการประเมินตามแนวทางของศิลปวิจารณ์ ประกอบด้วยศิลปะของการรับรู้อันประณีต ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนและประสบการณ์ กับศิลปะของการเปิดเผยคุณภาพของการถ่ายทอดความรู้สึกที่กลั่นกรองผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพื่อสะท้อนคุณค่าของสิ่งนั้นออกมา

4.3 Authentic Approach

รูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริงได้เริ่มพัฒนามาตั้งแต่ ค.ศ.1900 เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของการทดสอบด้วย ข้อสอบเขียนตอบแบบหลายตัวเลือกให้เกิดความสมดุล ยืดหยุ่นที่จะใช้กับการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance assessment) ที่ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงทางสังคม เช่น การประเมินตามสภาพปัญหาจริงเกี่ยวกับความคิด การทำงานร่วมกัน ชิ้นงาน งานเขียน แฟ้มสะสมงาน (portfolio) ทักษะชีวิต เป็นต้น โดยการพิจารณาตัดสินตามมิติคุณภาพ (rubrics) ซึ่งเป็นระดับมาตรฐานที่ยอมรับสำหรับใช้เปรียบเทียบภายในกลุ่มระหว่างกลุ่ม ขั้นตอนของการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามสภาพจริงประกอบด้วย กำหนดทักษะหรือคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน เลือกสถานการณ์ และเครื่องมือประเมินที่เป็นสภาพจริง จัดกิจกรรมปฏิบัติการกำหนดมิติคุณภาพเพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมิน ทำการประเมินผลการปฏิบัติ ตรวจสอบความถูกต้อง และรายงานผล

4.4 Constructivist Approach

รูปแบบการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งเป็นการประเมินที่อยู่บนพื้นฐานของการให้บริการที่ตอบสนองต่อความห่วงใยของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย พื้นฐานความคิดมาจากความเชื่อว่า ความจริงไม่ใช่สิ่งสากลที่ยั่งยืน แต่ยึดถือว่าความจริงเป็นเพียงปฏิบัติการตามอัตวิสัย

ของผู้เกี่ยวข้องผู้ประเมินจึงมีบทบาทในการควบคุมการประเมินและทำการประเมินร่วมกับผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือมนุษย์ที่สามารถทำให้เกิดฉันทามติร่วมกันได้ ผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดประเด็นการประเมิน และตัวแปรของการประเมิน ส่วนผู้ประเมินมีหน้าที่ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกของตนเองให้เกิดพลังของความร่วมมือที่จะพัฒนาสังคม กลุ่ม และตนเอง รวมทั้งรักษาคุณภาพระหว่างวิธีการเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เมื่อผู้ประเมินและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นด้วยกับแนวทางนี้ และตกลงใจที่จะร่วมมือกันจนเกิดฉันทามติของการประเมิน โดยผู้ประเมินจะต้องมีคุณธรรม มีบารมี และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.5 Empowerment Approach

รูปแบบการประเมินแบบสร้างพลังการประเมิน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานตามแนวคิดของการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายการประเมินตามรูปแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย การประเมินตามรูปแบบสร้างพลังนี้ มุ่งตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (Stakeholders) ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ให้มาร่วมกันดำเนินงานจนเกิดเป็นพลังความรู้ ความเข้าใจ ในการประเมินและสามารถดำเนินการประเมินได้เอง ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการประเมินแบบสร้างพลังการประเมิน กับการประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย อยู่ตรงที่การประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้ประเมินมีบทบาทของการควบคุมการประเมินและดำเนินการประเมินจนเกิดการยอมรับการประเมิน และผลการประเมินร่วมกัน แต่การประเมินแบบสร้างพลังการประเมิน ผู้ประเมินไม่ได้มีบทบาทเป็นผู้ควบคุมการประเมิน ผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือเชิงเทคนิคและสร้างพลังการประเมินร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษา รูปแบบการประเมินโครงการดังกล่าวข้างต้น รูปแบบการประเมินหรือโมเดลการประเมิน คือ กรอบความคิด แนวความคิดในการประเมินที่เสนอโดยนักประเมินที่มีความรู้และมีชื่อเสียง ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น โดยมีนักวิชาการทางด้านประเมินได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้ สรุปโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler : 1943) ครอนบาค (Cronbach : 1973) และเคริก แพตทริก (Kirkpatrick)

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judemental Evaluation Model) ได้แก่รูปแบบการประเมินของสเทค (Stake : 1967) สคริฟเวน (Scriven : 1967) โพรวัส (Provus : 1971)

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision - Oriented Evaluation Model) ได้แก่ รูปแบบการประเมิน ของเวลช์ (Welch : 1967) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam : CIPP : 1968) อัลคิน (Alkin : 1967)

2. รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model)

รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision – Oriented Evaluation) ซึ่งผู้ประเมินได้นำมาใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ โดยแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam, 1983) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินแบบซิปโมเดล (CIPP Model) ว่าเป็นการประเมินด้วยกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมินคือการให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจาก คำว่า Context, Input, Process และ Product สตัฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยายการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ มุ่งประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่างๆ เช่น

- เป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่
- วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่
- เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆหรือไม่

2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

- ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่
- กิจกรรมที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการ ความเป็นไปได้เพียงใด

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

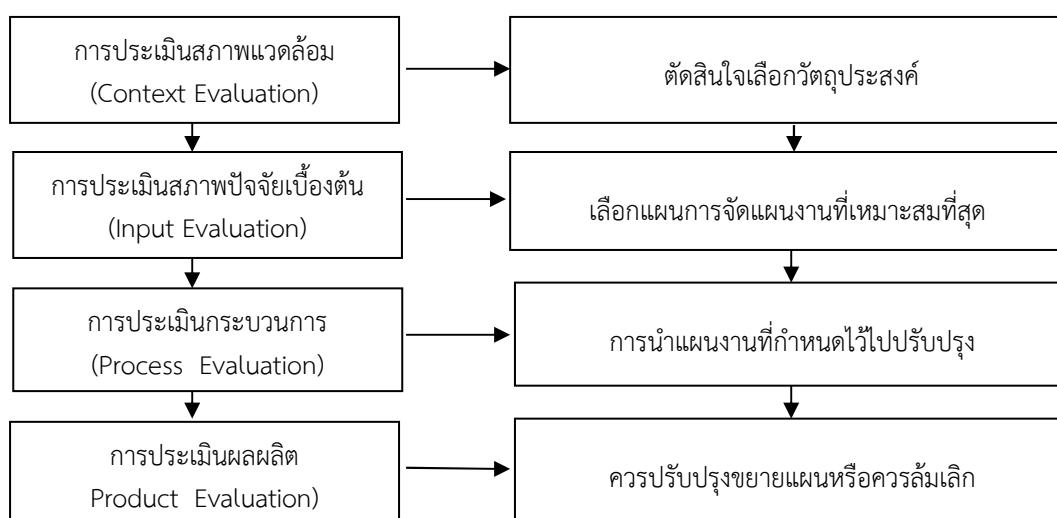
- การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่
- เกิดปัญหา อุปสรรค ไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัว หรือไม่อย่างไร
- มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจาก

การรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็น การตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ ๆ เช่น

- เกิดผล / ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
- คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร
- เกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่

สรุปกรอบความคิดของรูปแบบการประเมินแบบซิป แสดงได้ในแผนภาพ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4 แสดงประเภทของการประเมินและการตัดสินใจของสตฟเฟิลบีม

ที่มา: ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมณ์เลิศ, 2556: 95

รัตน์ บัสน์ (2556: 10-17) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นการนำตัวอักษรตัวแรกของมิติการประเมิน 4 ด้านมาประกอบกัน ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ซึ่งสตฟเฟิลบีม พัฒนารูปแบบขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์การทำการประเมินโครงการทางการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่กลางปี 1960 โดยต้องการที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินแบบดั้งเดิม รูปแบบการประเมิน CIPP ปรากฏขึ้นเป็นลายลักษณ์ชัดเจนในหนังสือชื่อ Educational Evaluation and Decision Making ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1971 และปรับปรุงอีกครั้งในปี 2007 ในหนังสือ Evaluation Theory Models and Applications โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น ปัญหา และโอกาสที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขแวดล้อมหนึ่งที่กำหนด การประเมินบริบทอาจจะประเมินได้ทั้งก่อน ระหว่างหรือแม้กระทั่งหลังการดำเนินโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงอื่นๆ ในกรณีประเมินบริบทก่อนการดำเนินโครงการ องค์กรหรือหน่วยงานจะใช้ผลจากการประเมิน

บริบทเพื่อช่วยจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายสำหรับโครงการนั้น แต่ถ้าเป็นการประเมินบริบทระหว่างหรือหลังดำเนินโครงการ องค์กรและหน่วยงานมักจะดำเนินการและจัดทำรายงานการประเมินบริบทควบรวมไปกับการประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กรณีนี้การประเมินบริบทจึงมีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายของโครงการและช่วยให้ผู้รับบริการได้ประเมินว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าวมีคุณประโยชน์ตอบสนองหรือเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หรือไม่เพียงไร เทคนิควิธีการที่ใช้ในการประเมินบริบทควรใช้วิธีการเก็บรวบรวมสารสนเทศอย่างหลากหลาย ครอบคลุมสมาชิกที่เป็นประชากรเป้าหมาย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ซึ่งโดยปกติมักเริ่มจากการซักถามผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อช่วยระบุขอบข่ายการศึกษา หลังจากนั้นนักประเมินอาจจะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการรับบริการหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการให้บริการ ผลการประเมินบริบทสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวางยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารสามารถนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้สื่อสารกับสมาชิกในองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดแข็ง จุดอ่อน ความต้องการจำเป็น แต่สำหรับนักพัฒนาโครงการก็สามารถที่จะนำผลการประเมินบริบทไปใช้เพื่อสนับสนุนขอรับทุนหรือจัดทำสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ สำหรับโรงเรียนนั้นก็อาจใช้การประเมินบริบทเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนและผู้ปกครองในการชี้แนะและพัฒนาความก้าวหน้าทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของนักประเมินก็ต้องใช้ผลการประเมินบริบทเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับแผนงานโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) จุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น โดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่าง ๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด ในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การประเมินปัจจัยนำเข้าจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความพยายามเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่โครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ ต้องการให้เกิด จุดมุ่งเน้นประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้น ในกรณีเช่นนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้าจะมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับบ่งบอกให้เห็นถึงความรับผิดชอบใด ๆ ของผู้พัฒนาโครงการที่พยายามออกแบบและปรับปรุงงบประมาณใด ๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว นอกจากนี้แล้วการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็จะช่วยจำแนกและจัดลำดับแนวทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้เป็นทางเลือกสำหรับการดำเนินงานต่อไป โดยสรุปการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตอบสนองความต้องการจำเป็นให้แก่ผู้รับประโยชน์ ก่อให้เกิดแผนงานที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งการบันทึกและสร้างสำเนาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้น ๆ นอกจากนี้แล้วหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อช่วยให้ผู้นำ

โครงการหลีกเลี่ยงความสูญเปล่าใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรมหรือโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าถึงทรัพยากรที่จะต้องสูญเสียไป

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือโครงการไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผนงาน โครงการ วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินกระบวนการก็คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้จัดการและผู้ปฏิบัติงานในโครงการนั้น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการว่าเป็นตามตารางเวลาที่กำหนดหรือไม่ การใช้งบประมาณและประสิทธิภาพเป็นอย่างไร สำหรับวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งก็เพื่อชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในการปรับปรุงการใช้งบประมาณและแนวทางการดำเนินงานของโครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะโดยปกติแล้วเมื่อมีการเริ่มต้นการดำเนินงานของโครงการหรือแผนงาน ผู้ปฏิบัติงานย่อมไม่สามารถที่จะกำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดกิจกรรม การใช้บุคลากร งบประมาณ หรืออื่น ๆ ดังนั้นการได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการ ก็สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ในโครงการให้สามารถดำเนินการต่อไปและมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ในการประเมินกระบวนการนั้น ควรทำการเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมและค่าใช้จ่ายจริงกับกิจกรรมในแผนงาน โครงการ และงบประมาณที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร รวมทั้งบรรยายให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ และท้ายที่สุดก็ควรจัดทำรายงานที่ผู้ร่วมโครงการหรือผู้ทำการสังเกตได้ตัดสินใจคุณภาพของกระบวนการใช้โครงการ แผนงานดังกล่าว

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ความสำเร็จ และตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลผลิตก็ยังคงประเมินผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งที่เป็นไปในทางบวกและทางลบอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่นักประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่า ผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย การประเมินผลผลิตควรดำเนินการโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์การตัดสินใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินนั้น ในบางครั้งก็อาจทำการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินอื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันและมีอยู่บ่อย ๆ ที่ผู้รับบริการจากโครงการต้องการจะรู้ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ และมีประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุนดำเนินการเพียงไร ดังนั้นในทางที่เหมาะสมแล้วนักประเมินก็ควรที่วิเคราะห์ตีความให้เห็นว่าจุดอ่อนของการใช้โครงการหรือแผนปฏิบัติงานส่วนใดที่เป็นสาเหตุทำให้ได้ผลลัพธ์อ่อนด้อยลงไปด้วย เทคนิควิธีการที่ใช้ประเมินผลผลิตมิได้กำหนดไว้อย่างเป็นแบบแผนตายตัว แต่นักประเมินอาจต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลายร่วมกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาผลลัพธ์ทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน รวมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้ามกันไปมาระหว่างข้อค้นพบที่หลากหลายอีกด้วย

ในการประเมินผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้น นักประเมินจำเป็นต้องศึกษา ค้นหาผลลัพธ์ที่มีได้คาดหวังด้วย ทั้งผลลัพธ์ในเชิงบวกและเชิงลบโดยการรับฟังความคิดเห็นหรือสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสิ่งที่ได้รับ เป็นการประเมินเพื่อที่จะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน และสืบหาข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบสำหรับยืนยันหรือไม่ยืนยันสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ดังกล่าว ประเด็นสำคัญที่ต้องพึงระวังในการจัดทำรายงานการประเมินผลลัพธ์ก็คือ นักประเมินไม่ควรเร่งรีบประเมินผลผลิตและจัดทำรายงานสู่สาธารณะอย่างทันทีทันใด เพราะเหตุว่าการดำเนินโครงการต้องการระยะเวลาพอสมควรที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามความรับผิดชอบที่ระบุไว้ การจัดทำรายงานการประเมินผลผลิตที่ยังไม่มีวุฒิภาวะสุกงอม (Premature) อย่างเพียงพอ อาจนำไปสู่ความไม่สามารถตัดสินใจได้เกี่ยวกับความต่อเนื่องของโครงการ เพราะเหตุว่าทำให้ไม่พบผลลัพธ์ใด ๆ เกิดขึ้นเลย ทั้งนี้เนื่องจากผลลัพธ์ของโครงการต้องใช้ระยะเวลายาวพอสมควรในการศึกษา ติดตาม ดังนั้นถ้าหากการจัดทำรายงานการประเมินผลผลิตสู่สาธารณะได้มีการหน่วงเวลาอย่างสมเหตุสมผลแล้ว นักประเมินอาจจะพบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับใช้สนับสนุนการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป

กล่าวโดยสรุป รูปแบบของการประเมินโครงการมีหลากหลายรูปแบบ การนำรูปแบบใดไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินโครงการ ผู้ประเมินต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการประเมินและลักษณะของโครงการที่ดำเนินการ ซึ่งแต่ละรูปแบบต่างมีข้อดีและข้อจำกัดอยู่ในตัวเอง ดังที่มีการกล่าวกันไว้ว่า ไม่มีรูปแบบการประเมินผลโครงการใดที่ดีและเหมาะสมสามารถนำไปใช้ประเมินได้ทุกโครงการ ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผู้ประเมินเลือกใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบรูปแบบซิป (CIPP Model: Context-Input-Process-Product) ด้วยเหตุผลคือ ทำให้ได้รับรู้ถึงข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ คือ สภาพที่เกี่ยวข้องกับงานและโครงการ (Context) ปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงาน (Input) กระบวนการในการดำเนินงาน (Process) และผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เกิดขึ้นจากโครงการ (Product)

การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วยการให้บริการชุมชนเพื่อบูรณาการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการให้บริการแก่ชุมชน โดยจะเป็นผลดีหรือเป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียนและชุมชน โดยความจริงที่ยอมรับกันโดยทั่วไปคือ สถานศึกษากับชุมชนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ การร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย คือสถานศึกษาได้พลังจากชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาและชุมชนได้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา

กับชุมชนจึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย คือประโยชน์กับสถานศึกษาและประโยชน์ต่อชุมชน

1. ความหมายของชุมชน

ความหมายของชุมชน จากการประมวลความหมายของชุมชนจากนักวิชาการและพจนานุกรมต่าง ๆ สามารถสรุปได้เป็นสองนัย คือ ความหมายโดยทั่วไป และความหมายของชุมชนรูปแบบใหม่ ดังนี้

1. ชุมชนในความหมายโดยทั่วไปหรือชุมชนแบบดั้งเดิม หมายถึงกลุ่มคนที่อยู่รวมกันในพื้นที่อาณาบริเวณแห่งหนึ่ง มีลักษณะเป็นสังคมขนาดเล็ก โดยบุคคลในชุมชนนั้นมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน และมีระเบียบสังคมของตน

2. ชุมชนรูปแบบใหม่ เป็นชุมชนที่สมาชิกไม่จำเป็นต้องรวมตัวอยู่ในพื้นที่เดียวกัน เพียงแต่สมาชิกเหล่านั้นมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน และมีระเบียบเป็นที่ยอมรับยึดถือร่วมกัน โดยชุมชนรูปแบบใหม่นี้จำแนกออกเป็นกลุ่มตามประเภทของสิ่งที่ใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ได้แก่ (1) กลุ่มที่ใช้คลื่นวิทยุเป็นสื่อกลาง เช่น ชุมชน จส.100 หรือ ชุมชนร่วมด้วยช่วยกัน เป็นต้น (2) กลุ่มที่ใช้สื่อสังคม (Social Media) เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร เช่น เว็บไซต์ของกลุ่ม และที่นิยมในปัจจุบันคือ เฟซบุ๊ก (Face Book) ทวิตเตอร์ (Twitter) และ ไลน์ (Line) เป็นต้น

2. ความสำคัญของชุมชน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2554: 84-89) ได้ประมวลสรุปความสำคัญของชุมชนไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ชุมชนเป็นศูนย์กลางที่ยึดเหนี่ยวทุกคนทุกครอบครัวให้มารวมกัน สังเกตได้จากชุมชนในชนบท หลายแห่งที่มีวัดหรือสุเหร่าเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นแหล่งให้ประชาชนมาชุมนุมร่วมพิธีหรือร่วมกิจกรรมกันอย่างพร้อมเพรียง

2. ชุมชนเป็นสถาบันระดับพื้นฐานที่ช่วยสร้างระบบในการจัดการตนเองให้เหมาะสมกับสภาพของ ชุมชน ตัวอย่างเช่น ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งและสามารถจัดการกับตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยหมู่บ้านแห่งนี้เคยประสบอุทกภัยอย่างหนักมาแล้ว 3 ครั้ง คือ เมื่อปี 2505 ปี 2518 และครั้งล่าสุดเมื่อปี 2531 ได้เกิดภูเขาถล่มและน้ำป่าพัดพาบ้านเรือนเสียหาย เหตุร้ายนี้ทำให้ชาวบ้านรู้และตระหนักถึงผลเสียของการตัดไม้ทำลายป่า หลังจากนั้นชาวบ้านได้ช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้และก่อตั้งกองทุน “เต็มสี่เขียวใส่เขาลวง” รวมทั้งร่วมมือกันจัดการกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้าน โดยจัดตั้งชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้น จนหมู่บ้านนี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นหมู่บ้านที่มีอากาศดีที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้ชาวบ้านยังประพฤติตนอยู่ในศีลสัตย์ ไม่มีว้าวเมอบายมุข มีความรักใคร่กลมเกลียวช่วยเหลือกัน ทำให้ชาวบ้านมีอยู่มีกินไม่ยากไร้และมีเงินออมของหมู่บ้านมากกว่า 50 ล้านบาท การแก้ปัญหาและจัดการ

กับตนเองของชาวบ้านคีรีวงทำให้หมู่บ้านฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับหมู่บ้านอื่นที่ประสบภัยเช่นเดียวกัน

3. เป็นศูนย์กลางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน ตัวอย่างที่เห็นชัดเจนในระยะที่ผ่านมา คือโครงการกองทุนหมู่บ้านที่รัฐบาลยุคหนึ่งได้จัดสรรเงินลงไปยังหมู่บ้าน ๆ ละ 1 ล้านบาท โดยให้หมู่บ้านแต่ละแห่งบริหารจัดการกับเงินกองทุนเพื่อประโยชน์ของคนในหมู่บ้าน ซึ่งโครงการดังกล่าวอาจประสบความสำเร็จ หรือไม่ประสบความสำเร็จก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวได้กระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ขึ้นภายในชุมชนช่วยให้ชาวบ้านรู้จักการวิเคราะห์ปัญหา วินิจฉัยปัญหา วิเคราะห์ทางเลือก และตัดสินใจเลือกทางเลือกของตนเอง ส่งผลให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

4. เป็นแหล่งสร้างและอนุรักษ์รากฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับประโยชน์ข้อนี้ คงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ชุมชนแต่ละแห่งคือผู้สร้างและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ ทำให้ประเทศชาติมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

5. เป็นองค์กรสังคมที่ช่วยถ่วงดุลไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป สืบเนื่องจากการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วในปัจจุบันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ความรู้ และความคิดไปทั่วโลก แต่ความเป็นชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะตนนี้เองที่คอยถ่วงดุลไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป

6. เป็นองค์กรท้องถิ่นที่ช่วยจัดระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนให้เกิดความเหมาะสม รวมทั้งช่วยสร้างแบบแผนการมีปฏิสัมพันธ์ให้กับคนในชุมชน

3. ประโยชน์และความจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนมีประโยชน์และความจำเป็น 3 ประการคือ

1. ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เนื่องจากสถานศึกษากับชุมชนเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันในโครงสร้างสังคมปัจจุบัน การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

2. ช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง เนื่องจากสถานศึกษาและชุมชนต่างมีบทบาทหน้าที่ของตน และต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และบางครั้งอาจเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันย่อมช่วยให้ แก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย

3. ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วม โดยปัจจุบันสถานศึกษาต้องการการมีส่วนร่วมจากชุมชนอย่างมาก และไม่ใช่เพียงการมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากรเหมือนในอดีตเท่านั้น แต่สถานศึกษาต้องการให้ตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน การบอกความต้องการของชุมชน ฯลฯ ขณะเดียวกันชุมชนก็ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการ โดยสถานศึกษาคือแหล่งวิชาการของชุมชน

เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงการให้บริการสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ แก่ชุมชน ดังนั้นการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรมีส่วนร่วม สนับสนุนซึ่งกันและกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและชุมชน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2554: 92-97) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและชุมชน แบ่งเป็น บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชนและบทบาทหน้าที่ของชุมชนต่อสถานศึกษา ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

1. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชน

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชนแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด และบทบาทหน้าที่ตามแนวคิดของนักวิชาการ ดังต่อไปนี้

1.1 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชนตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายที่กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชนไว้ชัดเจนและครอบคลุมที่สุด คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งจากการสังเคราะห์สรุปเป็นบทบาทของสถานศึกษาต่อชุมชน 7 ประการ ได้แก่

- 1) บทบาทในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
- 2) บทบาทในการประเมินผู้เรียน
- 3) บทบาทในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ
- 4) บทบาทในการพัฒนาหลักสูตร
- 5) บทบาทในการประสานความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน สังคมเพื่อการจัดการศึกษา
- 6) บทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา และ 7) บทบาทในการระดมทรัพยากร และบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

1.2 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชนตามแนวคิดของนักวิชาการ

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อชุมชนสามารถประมวลสรุป เป็นบทบาทของสถานศึกษากับชุมชนได้ 6 ประการ ได้แก่

- 1) บทบาทในการให้การศึกษอบรมแก่บุคลากรในชุมชน
- 2) บทบาทในการถ่ายทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน
- 3) บทบาทในการบูรณาการและสร้างสมดุลให้กับชุมชนและสังคม
- 4) บทบาทในการเป็นแหล่งวิทยาการและขุมปัญญาของชุมชน
- 5) บทบาทในการเป็นศูนย์ประสานงานของชุมชนกับหน่วยงาน และ 6) บทบาทในการพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

2. บทบาทหน้าที่ของชุมชนต่อสถานศึกษา

บทบาทของชุมชนต่อสถานศึกษาในส่วนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวโดยสรุปคือ 1) บทบาทในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษา 2) บทบาทในการจัดการศึกษา 3) บทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา 4) บทบาทในการร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) บทบาทในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา และ 6) บทบาทในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งบทบาทดังกล่าว สรุปเป็น 3 บทบาทหลัก คือ (1) บทบาทในการจัดและกำหนดทิศทางการศึกษา (2) บทบาทในการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการศึกษา และ (3) บทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

5. กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

การพัฒนาความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน อาจมีขั้นตอนและวิธีการแตกต่างกันตามสภาพและบริบทของสถานศึกษากับชุมชนนั้น ๆ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2554: 95-99) ได้เสนอแนวทางทั่วไปตามแนวคิดของกระบวนการพัฒนาคุณภาพ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เป็นขั้นตอนที่สถานศึกษาสำรวจความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีสภาพ ปัญหา และความต้องการอย่างไร โดยอาจใช้แนวคำถามต่อไปนี้เป็นการรอบในการศึกษา

- 1) ระดับความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนในภาพรวมเป็นอย่างไร
- 2) เจตคติที่สถานศึกษาและชุมชนมีต่อกันเป็นอย่างไร
- 3) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของชุมชนเป็นอย่างไร
- 4) ภาพลักษณ์ของชุมชนตามการรับรู้ของสถานศึกษาเป็นอย่างไร
- 5) สถานศึกษาใช้วิธีการใดบ้างในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
- 6) วิธีการที่สถานศึกษาใช้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ผลอย่างไร
- 7) ชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาอย่างถูกต้องมากน้อยเพียงใด
- 8) ความร่วมมืออันดีต่อกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนคือเรื่องใดบ้าง
- 9) ความขัดแย้งและความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

10) ความต้องการของสถานศึกษาต่อชุมชนและความต้องการของชุมชนต่อสถานศึกษา คืออะไรเป็นต้น สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการนี้ อาจได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ทั้งนี้ขึ้นกับประเด็นที่ศึกษาในแต่ละเรื่อง

2. กำหนดเป้าหมายการพัฒนา เป็นขั้นตอนสำคัญเนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนถือเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายดังที่ มนตรา ผลศรีธธา และสุเทพ ลิ้มสกุล (2557: 101-103) ได้เสนอว่า ขั้นตอนนี้ สถานศึกษาควรคัดสรร สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการที่ได้จากการศึกษาในขั้นที่ 1 มากำหนดเป็น

เป้าหมายการพัฒนา โดยอาจแยกเป็น 3 เป้าหมาย 1) เป้าหมายของสิ่งที่ควรปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น 2) เป้าหมายของสิ่งที่ควรแก้ปัญหา และ 3) เป้าหมายของสิ่งที่ควรธำรงรักษาสภาพ เดิมไว้

3. กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนของการกำหนดวิธีการ ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อ 2 โดยท่านอาจเลือกใช้แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนที่เสนอไว้ในตอนต่อไป ทั้งแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์/แนวทางที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนา แต่เพื่อให้การดำเนินการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารและปฏิบัติควร ตรวจสอบว่าได้ดำเนินการใน 4 ประเด็นต่อไปนี้หรือไม่

1. การปรับเจตคติของฝ่ายสถานศึกษาและชุมชนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน เนื่องจากการจัดการศึกษา ในระยะที่ผ่านมาส่วนใหญ่แล้วฝ่ายสถานศึกษามองว่าฝ่ายตนเองมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษา ส่วนฝ่ายชุมชน เป็นเพียงผู้รับบริการและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้น การปฏิบัติของฝ่ายสถานศึกษาต่อชุมชนจึงปฏิบัติแบบผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ โดยจำกัดการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ที่ระดับของการให้ความร่วมมือและสนับสนุนสถานศึกษาตัวอย่างเช่น เมื่อสถานศึกษาจะดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฝ่ายสถานศึกษาจะเป็นผู้คิด และตัดสินใจไว้ล่วงหน้าว่าจะดำเนินการอย่างไร แล้วจึงไปขอความร่วมมือจากชุมชน เช่น ขอบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน จากชุมชน ทำให้ฝ่ายชุมชนไม่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เป็นแต่เพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น

เนื่องจากการจัดการศึกษาส่วนใหญ่จัดโดยระบบราชการ ฝ่ายสถานศึกษาที่เป็นข้าราชการ มักวางตัวว่าอยู่ในระดับที่สูงกว่าประชาชน ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายไม่เสมอภาคกัน นอกจากนี้ฝ่ายโรงเรียนมักมองว่า ตนเองมีความรู้ความสามารถสูงกว่าประชาชนทั่วไป ทำให้ละเอียดหรือไม่ยอมรับความคิดเห็นของประชาชน ในส่วนของชุมชนเองก็เกิดความเคยชินต่อระบบการจัดการศึกษาที่ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนาน ทำให้ยอมรับว่าหน้าที่ในการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา และจำกัดบทบาทของตนเองไว้ที่การให้ความร่วมมือและสนับสนุน แม้ปัจจุบันจะมีนโยบาย และกฎระเบียบที่กำหนดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ ขั้นวางแผน จนถึงขั้นการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาก็ตาม แต่ความคุ้นชินต่อการดำเนินงานในอดีต ยังส่งผลให้การมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษาไม่ถึงระดับของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ดังนั้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จึงต้องเริ่มจากการปรับเจตคติของทั้งสองฝ่ายให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในระดับที่เท่าเทียมกัน

2. การสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของทั้งฝ่ายสถานศึกษาและชุมชน เนื่องจากปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบกฎเกณฑ์และบทบาทหน้าที่ใหม่ ดังนั้นทั้งสองฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันและป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่จะตามมา

สำหรับขั้นตอนนี้ควรจัดให้มีระบบที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน เช่น มีการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาก่อนปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

3. ปรับวิธีการดำเนินงานของทั้งสองฝ่ายให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน ในที่นี้ขอเสนอแนวทางการดำเนินงานในส่วนที่โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ซึ่งวิธีการสามารถทำได้หลายวิธี เช่น โครงการโรงเรียนเยี่ยมชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ การให้บริการแก่ชุมชน การให้ชุมชนเข้าเยี่ยมชมและร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา การติดต่อกับชุมชนด้วยจดหมายและสิ่งพิมพ์ การตั้งสมาคมผู้ปกครอง เป็นต้น

3.2 ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามเหตุผลและปฏิบัติต่อประชาชนอย่างผู้ที่มีฐานะเท่าเทียมกัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช่ชุมชนเป็นเพียงแหล่งทรัพยากร แต่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ตามศักยภาพ

3.3 ไม่รบกวนชุมชนบ่อยเกินไป เช่น ไม่ขอบริจาคบ่อย ๆ จนชุมชนเดือดร้อน

3.4 แสดงบทบาทของการเป็นฝ่ายให้แก่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น จัดโครงการอบรมอาชีพแก่ประชาชน การประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อประโยชน์ของชุมชน เป็นต้น

3.5 สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน เช่น การบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ การมีผลงานเป็นที่ยอมรับของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการตั้งใจสั่งสอนอบรมบุตรหลานของชุมชนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขและปลอดภัย

4. การสร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เนื่องจากสถานศึกษาสัมผัสกับชุมชนอยู่ตลอดเวลา และความขัดแย้งสามารถเกิดขึ้นได้เสมอ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สถานศึกษาต้องหมั่นสร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งไม่ให้ลุกลามจนเกิดปัญหาขึ้นได้

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) ประกอบด้วยการตรวจสอบ 2 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบระหว่างดำเนินการ เพื่อนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินการในแต่ละขั้น

2. การตรวจสอบหลังดำเนินการ เป็นการตรวจสอบหลังจากที่ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนในการพัฒนา โดยนำผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นขั้นของการนำผลการตรวจสอบมาใช้ประโยชน์ โดยขั้นปรับปรุงแก้ไขนี้ จำแนกเป็นการปรับปรุงแก้ไข 2 ส่วน คือ

1. การปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการของแต่ละขั้นตอน

2. การปรับปรุงแก้ไขแผนในวงรอบต่อไป เป็นการนำผลการประเมินมาปรับเป้าหมาย และวิธีดำเนินการให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงขึ้นในวงรอบการพัฒนาใหม่

จากกระบวนการข้างต้น สรุปเป็นตารางได้ ดังตารางที่ 2 ดังนี้

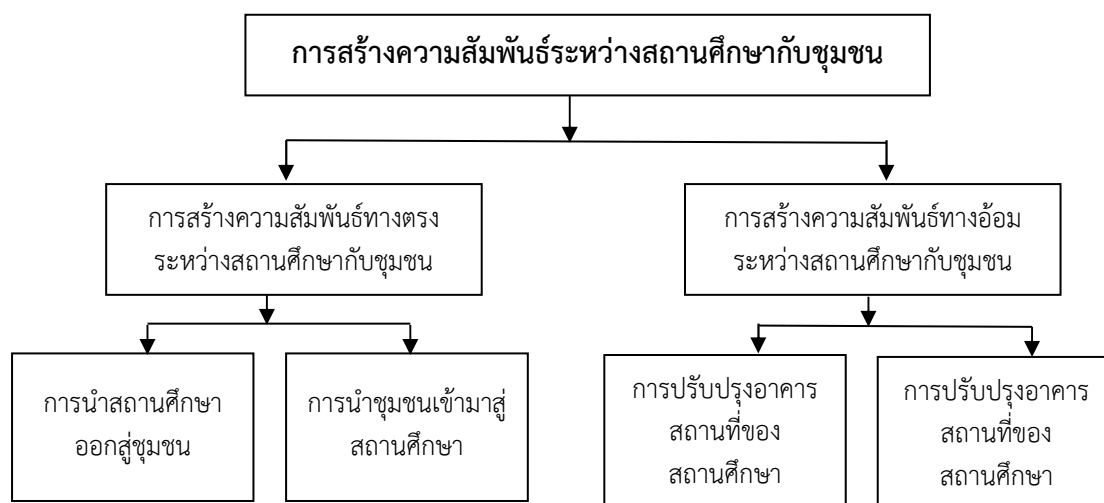
ตารางที่ 4 กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรมการพัฒนา
1. วางแผน (Plan)	1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 1.2 กำหนดเป้าหมายการพัฒนา/แก้ปัญหา/ธำรงรักษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 1.3 กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์
2. ดำเนินการ (Do)	2.1 ปรับเจตคติของฝ่ายสถานศึกษาและชุมชนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน 2.2 สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของทั้งฝ่ายสถานศึกษาและชุมชน 2.3 ปรับวิธีการดำเนินงานของทั้งสองฝ่ายให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน 2.4 สร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
3. ตรวจสอบ (Check)	3.1 ตรวจสอบระหว่างดำเนินการในขั้นที่ 2.1-2.4 เพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขของแต่ละขั้นต่อไป 3.2 ตรวจสอบหลังดำเนินการโดยเปรียบเทียบกับเป้าที่กำหนด
4. ปรับปรุงแก้ไข (Act)	4.1 นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอน 4.2 นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานและดำเนินการพัฒนาในวงรอบต่อไป

6. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

วิมล สันแดง (2558: 18-20) ได้ประมวลแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ สรุปแนวทางหลัก ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน คือ 1) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์โดยตรง และ 2) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์โดยอ้อม สรุปเป็นแผนภาพและรายละเอียดในการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5 แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

จากภาพข้างต้น เสนอเป็นรายละเอียดของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาได้ 2 แนวทางหลัก คือ 1. แนวทางการสร้างสัมพันธ์ทางตรงระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และ 2. แนวทางการสร้างสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวทางการสร้างสัมพันธ์ทางตรงระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

การสร้างสัมพันธ์ทางตรงระหว่างสถานศึกษากับชุมชนมี 2 ลักษณะ คือ 1) การนำสถานศึกษาออกสู่ชุมชน และ 2) การนำชุมชนเข้ามาสู่สถานศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การนำสถานศึกษาออกสู่ชุมชน เป็นการสร้างสัมพันธ์กับชุมชนโดยฝ่ายสถานศึกษาเป็นฝ่ายรุกเข้าไปหาชุมชนด้วยสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1.1 การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย กิจกรรม ภาวะเทียบ และสวัสดิการต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่

1) จดหมายข่าว หนังสือ วารสาร และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากสถานศึกษา ถึงผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ประวัติของสถานศึกษา คณะผู้บริหาร แผนงานนโยบายของสถานศึกษา ทุนการศึกษา ฯลฯ

2) คู่มือผู้ปกครอง/คู่มือผู้เรียน เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ ช่วงเวลาการเปิดเรียนปิดเรียน ตารางการสอนซ่อมเสริม ตารางกิจกรรมของสถานศึกษา ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน ระเบียบการแต่งกาย ระเบียบการลา สวัสดิการของสถานศึกษา ฯลฯ

3) สมุดรายงานของผู้เรียน เพื่อรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และรับฟังความเห็นจากผู้ปกครอง

4) เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อสื่อสารเรื่องราว และกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาสู่สังคม

5) เสียงตามสายและการโฆษณาประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ถึงคนในชุมชนใน ส่วนของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบของการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ เนื้อหาสาระของสิ่งที่ประชาสัมพันธ์ วิธีการประชาสัมพันธ์ และสื่อที่ใช้

1.1.2 การจัดให้ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น

1) การพัฒนาชุมชน ได้แก่ การขุดลอกคลอง ทำความสะอาดถนน และที่สาธารณะ

2) การร่วมกิจกรรมทางศาสนาและงานประเพณีของชุมชน เช่น การแห่เทียนพรรษา งานลอยกระทง งานประจำปีของวัด เป็นต้น

3) การร่วมงานของชาวบ้าน เช่น งานบวช งานมงคลสมรส งานศพ ฯลฯ โดยสถานศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านได้อย่างหลากหลาย เช่น การร่วมเป็นแขกรับเชิญ การส่งบุคลากรของสถานศึกษามาเป็นพิธีกร การส่งวงดนตรีของสถานศึกษามาแสดง เป็นต้น

1.1.3 การให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น การเดินรณรงค์เพื่อต่อต้านยาเสพติด การป้องกันเอดส์ การฝึกทักษะและอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน เป็นต้น

1.1.4 การใช้สถานที่ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยสถานศึกษานำผู้เรียนออกมาเรียนรู้กับภูมิปัญญา และเรียนรู้กับสถานที่และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ซึ่งช่วยให้สถานศึกษา และชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

1.1.5 การจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน หรือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้สถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

1.2 การนำชุมชนเข้ามาสู่สถานศึกษา เป็นการสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญให้คนในชุมชนเข้ามาสู่สถานศึกษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.2.1 การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางสถานศึกษา เช่น เชิญผู้ปกครองมาสอนการทำขนม เชิญนักดนตรีมาสอนวิชาดนตรี เชิญแพทย์มาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่วงหน้าหนาว เชิญตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎจราจร เป็นต้น

1.2.2 การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันแม่ การแสดงนิทรรศการและผลงานของผู้เรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวันเยี่ยมสถานศึกษา เป็นต้น

1.2.3 การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับผู้ปกครอง การแข่งขันกีฬาระหว่างผู้เรียนปัจจุบันกับศิษย์เก่า เป็นต้น

1.2.4 การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนทางศาสนา และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว แต่ผลพลอยได้คือช่วยให้สถานศึกษากับชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและช่วยให้ สถานศึกษามีเครือข่ายที่เข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้อีกทางหนึ่งด้วย

1.2.5 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง และสมาคมครูเก่า เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางสถานศึกษาและช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ทำได้โดยการปรับปรุงบุคลากร และการปรับปรุงอาคารสถานที่ เพราะการปรับปรุงดังกล่าวเป็นสัญลักษณ์ของการพัฒนาอย่างหนึ่งที่จะสร้างความศรัทธา แก่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปได้เป็นอย่างดี และการพบเห็นสิ่งที่ดี ๆ ของสถานศึกษาช่วยให้สถานศึกษามีภาพลักษณ์ที่ดี และช่วยให้ชุมชนเกิดเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษานำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนได้ โดยแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพร สุทัศนีย์ (2555: 135) ที่ได้เสนอเป็นแนวทางไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การปรับปรุงพัฒนาบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ คนงานภารโรง เจ้าหน้าที่อื่น ๆ รวมทั้งแม่ค้าที่ขายของในโรงเรียน ซึ่งแนวทางนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า บุคลิกภาพของผู้บริหารส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน (สิทธิชัย พลายนแดง และ สุเทพ ลิ้มสกุล, 2557) ดังนั้นบุคลากรของสถานศึกษาควรได้รับการปรับปรุงในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การแต่งกายให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่
- 2) กิริยาท่าทาง การวางตัว การเดิน ควรเรียบร้อย เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่
- 3) การแสดงความรู้สึกรักใคร่และอารมณ ควรมีความอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ไม่แสดงอารมณ์เมื่อไม่พอใจผู้มาติดต่อ
- 4) อภัยาศัย ควรเป็นผู้มีไมตรี ยิ้มแย้มแจ่มใสและระมัดระวังในการสนทนา รู้จักต้อนรับและทักทายปราศรัยกับแขก ให้ความเป็นกันเองกับผู้มาเยี่ยมเยียน
- 5) การพูดจา ควรสุภาพอ่อนหวานเหมาะสมกับบุคคล
- 6) ทักชะและเขาวนในการสังเกต ต้องมีไหวพริบในการสังเกตผู้มาติดต่อว่าเป็นใคร เพื่อจะได้ทักทายปราศรัยและต้อนรับได้เหมาะสมกับตำแหน่งและฐานะ

2. การปรับปรุงอาคารสถานที่ของสถานศึกษา ได้แก่

- 1) การปลูกต้นไม้ไปประดับอาคารเรียน

2) ความพร้อมด้านบริการ เช่น น้ำดื่ม ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ และความสะอาดของอาคาร

3) ความพร้อมในด้านการเรียนการสอน เช่น การตกแต่งห้องเรียนให้น่าสนใจ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน

4) ความพร้อมของห้องเรียนที่เพียงพอและถูกสุขลักษณะ

5) เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น พัดลม ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เป็นความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อทั้งฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายชุมชน โดยฝ่ายสถานศึกษาควรถือเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่ง และควรเป็นฝ่ายรุกเข้าหาชุมชนมากกว่าการเป็นฝ่ายตั้งรับ สำหรับกระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ส่วนแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนมีแนวทางการดำเนินการได้ 2 แนวทางหลัก คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งมีวิธีดำเนินการ 2 ลักษณะ คือ การนำสถานศึกษาออกสู่ชุมชน และการนำชุมชนเข้ามาสู่สถานศึกษา และ 2) การสร้างความสัมพันธ์โดยทางอ้อม เป็นการดำเนินการผ่านการปรับปรุงพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ การปรับปรุงพัฒนาสถานที่ให้เหมาะสม สวยงามเป็นที่ประทับใจ ต่อผู้เข้ามาเยี่ยมชม เป็นต้น

บริบทของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 200 หมู่ 11 ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ จำนวน 109 ไร่ 1 งาน 74 ตารางวา ทิศเหนือจดโรงพยาบาลวัฒนานคร ทิศใต้จดสถานีตำรวจภูธรอำเภอวัฒนานคร ทิศตะวันออกจดที่ดินเอกชน และทิศตะวันตกจดถนนวัฒนา-เขรั้อ ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 300 กิโลเมตร

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2538 มีสถานที่ทำการชั่วคราวอยู่ที่วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี พ.ศ. 2539 ย้ายสถานที่ทำการชั่วคราวมาอยู่ที่โรงเรียนวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว และเริ่มเปิดการเรียนการสอนปีการศึกษา 2539 ได้ทำการเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อดังนี้

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่
  - 1.1 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
  - 1.2 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่

2.1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม (การบัญชี)

ปีพ.ศ. 2540 ย้ายสถานที่ทำการมาอยู่พื้นที่ปัจจุบัน เปิดสอนประเภทวิชาศิลปกรรม
เพิ่มอีก 1 สาขาวิชา รวมเป็น 3 ประเภท 8 สาขาวิชา ดังนี้

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่

- 1.1 สาขาวิชาช่างยนต์
- 1.2 สาขาช่างเชื่อมโลหะ
- 1.3 สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- 1.4 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 1.5 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง

2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่

- 2.1 สาขาวิชาพาณิชยกรรม (การขาย)
- 2.2 สาขาวิชาพาณิชยกรรม (การบัญชี)

3. ประเภทวิชาศิลปกรรม ได้แก่

- 3.1 สาขาวิชาจิตรศิลป์

ปัจจุบันเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) โดยเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เปิดสอน 2 ประเภทวิชา
9 สาขาวิชา 9 สาขางาน (ภาคปกติ)

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่

- 1.1 สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์
- 1.2 สาขาวิชาเทคนิคโลหะ สาขางานเทคนิคการเชื่อมโลหะ
- 1.3 สาขาวิชาไฟฟ้า สาขางานไฟฟ้ากำลัง
- 1.4 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
- 1.5 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขางานก่อสร้าง

2. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

- 2.1 สาขาวิชาการบัญชี สาขางานการบัญชี
- 2.2 สาขาวิชาการตลาด สาขางานการตลาด
- 2.3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 2.4 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ สาขางานการจัดการคลังสินค้า

เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 2 ประเภทวิชา 9 สาขาวิชา 9 สาขางาน
(ภาคทวิภาคี)

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่

- 1.1 สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคยานยนต์ สาขาเทคนิคเครื่องกล

- 1.2 สาขาวิชาไฟฟ้า สาขางานไฟฟ้ากำลัง
- 1.3 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
- 1.4 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขางานก่อสร้าง

2. ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

วิทยาลัยได้ร่วมกันกำหนด ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ไว้

ดังนี้

ปรัชญา

พัฒนาคณ พัฒนางาน วิชาการเป็นเลิศ ประเสริฐคุณธรรม น้อมนำ รู้รัก สามัคคี

ปณิธาน

น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์

ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะวิชาชีพ สมองความต้องการกำลังคนใน

ภูมิภาคอาเซียน

พันธกิจของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

1. ผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านวิชาชีพในทุกระดับให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
3. ส่งเสริม/พัฒนา นักเรียน นักศึกษา รองรับสถานประกอบการเพื่อแก้ปัญหาการ

ขาดแคลนบุคลากร ภาคการผลิตในปัจจุบัน

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการ

อาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

5. วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. ส่งเสริม/พัฒนา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศมั่นคง และก้าวหน้าใน

วิชาชีพ

7. ทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีจิตสำนึกดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสาและบริการ
3. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะได้มาตรฐานตามหลักสูตร

เอกลักษณ์

สถานศึกษาระดับชุมชนท้องถิ่นมุ่งผลิตและพัฒนากำลังด้านวิชาชีพและบริการสังคม

อัตลักษณ์

สำนึกดี มีจิตอาสา และทักษะวิชาชีพ

3. การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษาคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของหลักสูตรในแต่ละระดับ และ แต่ละสาขาวิชา สาขางาน เป็นที่พึงพอใจของตลาดแรงงาน และมีสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับผู้เรียน แรกเข้าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

สถานศึกษาได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นรายบุคคล จากสถานประกอบการ หน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน สถานศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปศึกษาต่อ และจากบุคคล สถานประกอบการ หน่วยงานผู้รับบริการ และจากการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งดำเนินการดังนี้

1. ด้านการดำเนินงาน

สถานศึกษาได้มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา มีการประชุม คณะกรรมการทุกภาคเรียน และมีการประเมินความพึงพอใจ และจัดประชุมคณะครูทำการแนะนำ แนวทางการศึกษาตั้งแต่แรกเข้า ชี้แจงให้คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรงตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการให้กับนักเรียน นักศึกษา รู้ถึงกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา จัดคณะครูที่ปรึกษา ติดตามดูแลให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา แก่กลุ่มนักเรียนที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จการศึกษา

2. ด้านกิจกรรม

สถานศึกษาได้มีการวางแผนการจัดทำโครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่แรกเข้าเป็น ทุกปี การศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไปอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

2.1 มีปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่และประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจด้านการศึกษา และระบบการวัดและประเมินผล

2.2 ติดตามดูแลเยี่ยมบ้านของนักเรียน นักศึกษาของครูที่ปรึกษาทุกกลุ่มวิชา

2.3 มีนโยบายปรับระดับเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยมีการสอบวัดแวว ทดสอบ ความถนัดของผู้เรียน ก่อนเข้าศึกษาต่อ

2.4 จัดทำคู่มือแจกผู้เรียนทุกปีการศึกษา ในคู่มือได้ประมวลสาระที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เรื่องที่ผู้ปกครองควรทราบ เกณฑ์การวัดและประเมินผล และแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการในทุก รายวิชา

2.5 มีการสอนซ่อมเสริมในรายวิชาที่พบว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านการเรียน และ มีการประเมินตามสภาพจริง

2.6 มีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.7 มีชั่วโมงโฮมรูม พบปะดูแลติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เพื่อให้คำปรึกษาให้คำแนะนำพูดคุย หาทางช่วยเหลือนักเรียน ในเบื้องต้นตามความเหมาะสม

2.8 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และระบบการติดตามการสอนของครู ฯลฯ

3. ด้านโครงการ

1. สถานศึกษาได้จัดให้มีประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยการออกแบบโครงการ แบบการจัดและประเมินผล การเก็บและรวบรวมข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา การทำงาน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพอิสระของผู้เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องของผู้สำเร็จการศึกษา

2. สถานศึกษาได้มีการสำรวจและประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

3. สถานศึกษาได้มีการสำรวจ และมีการประเมินความพึงพอใจ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลัก และด้านสมรรถนะวิชาชีพ ของนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษา

4. สรุปจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา

1. จุดเด่นของสถานศึกษา

1) ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถานศึกษา

2) สถานศึกษาให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแก่ผู้เรียน

3) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผ่านการฝึกงานในสถาน

4) สถานศึกษาพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเน้นและ จุดเด่นของสถานศึกษา

5) สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ และบริการวิชาการวิชาชีพแก่บุคคลทั่วไปและสังคม

2. จุดที่สถานศึกษาควรพัฒนา

1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาสอดคล้องกับตลาดแรงงาน

2) นำผลการวิจัย นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ที่มีคุณภาพไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและสังคม

3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำ และดำเนินการจัดประกวด จัดแสดงนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

4) สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในด้านการบริการวิชาการ และวิชาชีพ ครบทุกสาขาวิชา

5) พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่ บุคลากรอย่าง ชัดเจนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2538 มีสถานที่ทำการชั่วคราวอยู่ที่วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี พ.ศ. 2539 ย้ายสถานที่ทำการชั่วคราวมาอยู่ที่โรงเรียนวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว และเริ่มเปิดการเรียนการสอนปีการศึกษา 2539 สถานศึกษามีปรัชญา คือ พัฒนาคณะ พัฒนางาน วิชาการเป็นเลิศ ประเสริฐคุณธรรม น้อมนำ รู้รัก สามัคคี มีปณิธาน คือน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการพัฒนาสถานศึกษา และมีวิสัยทัศน์ คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะวิชาชีพ สสนองความต้องการกำลังคนในภูมิภาคอาเซียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จุดเด่นของสถานศึกษา ได้แก่ 1) ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถานศึกษา 2) สถานศึกษาให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแก่ผู้เรียน 3) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการฝึกงานในสถาน 4) สถานศึกษาพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเน้นและ จุดเด่นของสถานศึกษา และ 5) สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ และบริการวิชาการวิชาชีพแก่บุคคลทั่วไป และสังคม

โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

1. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

3. ลักษณะโครงการ

- โครงการตาม พ.ร.บ. งบประมาณ
- โครงการตามภาระงานประจำ
- โครงการพิเศษ (ไม่ใช้งบประมาณ สอศ.)

4. ความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ภายใต้ยุทธศาสตร์นโยบาย จุดเน้น และมาตรการ

4.1 นโยบายรัฐบาลข้อที่ 4 การศึกษาและการเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.2 นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

จุดเน้นเชิงนโยบายข้อ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

จุดเน้นยุทธศาสตร์ข้อ 3 การทดสอบการประเมินฯ ข้อ 4 ผลผลิตพัฒนากำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

4.3 ความสอดคล้องกับนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(✓) 1) ด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ

(✓) 2) ด้านการสร้าง/ขยายโอกาสในการเรียนอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

(✓) 3) ด้านยกระดับคุณภาพผู้เรียน

(✓) 4) ด้านยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

(✓) 5) ด้านการเพิ่มขีดความสามารถสู่มาตรฐานสากล

(✓) 6) ด้านการบริหารจัดการ

4.4 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(✓) 1) ยกระดับคุณภาพผู้เรียน (✓) 2) เพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ

(✓) 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (✓) 4) เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการ

4.5 ความสอดคล้องกับพันธกิจของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

( ) พันธกิจที่ 1 : ผลิตและพัฒนาากำลังคน ด้านวิชาชีพในทุกระดับที่หลากหลาย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

( ) พันธกิจที่ 2 : ส่งเสริมพัฒนาทักษะครูและผู้เรียนในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่หลากหลาย

(✓) พันธกิจที่ 3 : ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อการจัดการศึกษา พัฒนานวัตกรรม การให้บริการด้านวิชาการและวิชาชีพ

(✓) พันธกิจที่ 4 : อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมไทย และเรียนรู้ศิลปะวัฒนธรรมในอาเซียน

5. หลักการและเหตุผล

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การดำเนินงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพ ต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาในทุกด้านให้ครอบคลุม โดยเฉพาะการจัดการศึกษาให้สังคมมี

ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้กระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการจัดการศึกษาแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ สร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเยาวชน และบุคลากรในชุมชน ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม ด้วยการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนและผู้เรียน

ดังนั้นวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสถานประกอบการ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะด้านอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พบว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพ มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาว่า ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีให้กับนักเรียน นักศึกษา ชุมชน และผู้ปกครองให้มากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือและการประสานงาน ซึ่งจะต้องร่วมกันแก้ไขและพัฒนา วิทยาลัยจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมต่อไป

6. วัตถุประสงค์

- 6.1 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน
- 6.2 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

7. เป้าหมาย

7.1 เชิงปริมาณ

7.1.1 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 10 แห่ง

7.1.2 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 8 รางวัล

7.2 เชิงคุณภาพ

7.2.1 ความความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อยู่ในระดับมากขึ้นไป

7.2.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อยู่ในระดับมากขึ้นไป

7.2.3 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อยู่ในระดับมากขึ้นไป

7.2.4 คุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และจำนวนการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา เพิ่มขึ้น

8. วิธีดำเนินการ

8.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

8.2 ปรับปรุงโครงการและเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

8.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ

8.4 ประชุมคณะกรรมการวิทยาลัย ครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนผู้เรียน สถานประกอบการ และชุมชน เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการ

8.5 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อการดำเนินโครงการ

8.6 ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

8.7 นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินโครงการ

8.8 ประเมินผลการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินโครงการและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ

9. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. สสำรวจความต้องการของชุมชนและผู้เรียน		5-25 มิย. 2560	- ผู้บริหารสถานศึกษา - ครู
2. แต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมภายใต้โครงการ		มิถุนายน 2560	- ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ผู้บริหารประชุมครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนคณะกรรมการวิทยาลัย และผู้แทนชุมชน ร่วมวางแผนกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินงานภายใต้โครงการ		กรกฎาคม 2560	- ผู้บริหารสถานศึกษา - ครู

กิจกรรม	งบประมาณ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
4. ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการประกอบด้วย			- ผู้บริหารสถานศึกษา - งานความร่วมมือและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
4.1 กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน	25,000		- ครู
4.2 กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	30,000		- ผู้เรียน
4.3 กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน	20,000		
4.4 กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน	35,000		

10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

1 ตุลาคม 2560 – 30 กันยายน 2561

11. งบประมาณ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 110,000 บาท

12. สถานที่ดำเนินการ

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้วและในชุมชนเป้าหมาย

13. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วอยู่ในระดับมากขึ้นไป	- สอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน	- แบบสอบถาม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
2. ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อยู่ในระดับมากขึ้นไป	- สอบถามความคิดเห็นชุมชน	- แบบสอบถาม
3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อยู่ในระดับมากขึ้นไป	- สอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	- แบบสอบถาม
4. ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และจำนวนการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น	- ศึกษาข้อมูลจากแบบรายงาน	- แบบรายงาน
5. จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 10 แห่ง	- สังเกตและบันทึกข้อมูลในการดำเนินกิจกรรม	- แบบสังเกต - แบบบันทึก
6. จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อย่างน้อย ไม่ต่ำกว่า 8 รางวัล	- ข้อมูลจากแบบรายงาน	- แบบรายงาน

14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 14.1 มีกิจกรรมการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
- 14.2 มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 10 แห่ง
- 14.3 ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อเพิ่มขึ้น
- 14.4 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธเนศ ปานอุทัย (2556) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดบางหลวง โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อประเมินผลการพัฒนาโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดบางหลวง ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) 5) การประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) 2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นโรงเรียนวัดบางหลวง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจรางวัลหรือเกียรติบัตร และแบบรายงานการจัดกิจกรรมตามโครงการ

ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านบริบทของโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 2) ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 3) ด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 4) ด้านผลผลิตของโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 5) ด้านผลกระทบของโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน 6) ด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการ พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ (2557) ได้ประเมินโครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานโครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it

Center) ประจำปีงบประมาณ 2557 ของวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี 2) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ประจำปีงบประมาณ 2557 ของวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินงานโครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนระดับสถานศึกษา จำนวน 40 คน และ ประชาชนผู้รับบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 361 คน

ผลการประเมินโครงการ พบว่า 1) ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สร้างความร่วมมือกับสถานศึกษาและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการประสานงานกับบุคคลภายนอก 3) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของวิทยาลัย และความเหมาะสมของพิธีเปิดศูนย์ 4) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้รับบริการมีความรู้ในการดูแลรักษาเบื้องต้น และนักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และประชาชนผู้รับบริการลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบอาชีพ

ชนิดดา บุปผามาศ (2557) ได้ประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) และ ด้านผลกระทบ (Impact) 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research)

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินแต่ละด้านพบว่า 1) ด้านบริบท มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง โดยวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมที่สุดและควรปรับปรุงด้านการติดต่อประสานงาน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยความถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยของบทเรียนมีความเหมาะสมที่สุดและควรปรับปรุงด้านงบประมาณการเบิกจ่าย 3) ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยการพัฒนาบุคลากรมีความเหมาะสมที่สุดและควรปรับปรุงด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน 4) ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยความรู้ความ

เข้าใจในการบริการด้านบทเรียนมีความเหมาะสมที่สุด และควรปรับปรุงด้านความพึงพอใจในการเข้าใช้งาน และ 5) ด้านผลกระทบ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยครูผู้สอนสร้างสรรค์สื่อการสอนที่หลากหลายมีความเหมาะสมที่สุดและควรปรับปรุงด้านความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

อุไร จุ้ยกำจร (2557) ได้ทำการประเมินการจัดการเรียนการสอนเสริมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้รูปแบบการประเมินซิป (CIPP) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอน 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และ 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม และระยะที่ 3 การศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับวิชาที่ปรับปรุงใหม่ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80/80

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอน 2) เมื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า นักเรียนต้องการให้พัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุง ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อผลการปรับปรุงอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการทดสอบประสิทธิผลการเรียนรู้เมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์พบว่า คะแนนสอบของผู้เรียนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเท่ากับร้อยละ 85.18

นุชา สระสม (2558) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้หลักสูตรเกษตรอินทรีย์ตามวิถีภูมิปัญญาไทย โรงเรียนวัดนินสุขาราม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ของโครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของหลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการกับนโยบายของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และความต้องการของชุมชน 2) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ของโครงการ เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเพียงพอของบุคลากรวัสดุอุปกรณ์/สถานที่ และงบประมาณที่ใช้ในโครงการ 3) เพื่อประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ของโครงการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานโครงการ และ 4) เพื่อประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการ เกี่ยวกับผลสำเร็จของโครงการจากกิจกรรมที่จัดให้นักเรียน 4 กิจกรรม และความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมของโครงการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 19 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 167 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 167 คน รวม 366 คน

ผลการประเมินโครงการ พบว่า 1) ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Context) ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ (Input) ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ (Process) ใน

ภาพรวม อยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Product) เกี่ยวกับผลสำเร็จจากกิจกรรมที่จัดให้นักเรียน 4 กิจกรรม และความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์ และคณะ (2559) ได้ประเมินความสำเร็จของโครงการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์ คือ ประเมินความสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัด และเสนอแนวทางปรับปรุงการดำเนินโครงการปีต่อไป ทำการประเมินโดยใช้แนวคิดการประเมินผล CIPP Model ทำการประเมินระหว่างโครงการและหลังสิ้นสุดโครงการ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกต แบบประเมิน และประเด็นคำถามสรุปบทเรียน โดยเทคนิค A.A.R. ประเมินจากนักศึกษา 31 คน อาจารย์ผู้สอน 4 คน และชุมชนเจ้าของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น 114 คน

ผลการประเมินพบว่า โครงการมีความสอดคล้องตามเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการวิจัยทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มีสำนึกรักถิ่น สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นได้รับการจัดทำแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์ และชุมชนมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานในระดับดี และมีความตระหนักถึงความสำคัญของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในระดับดี การประเมินผลผลิตจากตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวน 6 ตัว บรรลุผล 5 ตัว ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ จำนวน 8 ตัว บรรลุผล 8 ตัว

กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ได้ประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน บ้านหนองปลาชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตีฟเฟิลบิม ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ การประเมินสภาวะแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการดำเนินงาน การประเมินผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครูผู้สอน จำนวน 14 คน และนักเรียน จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

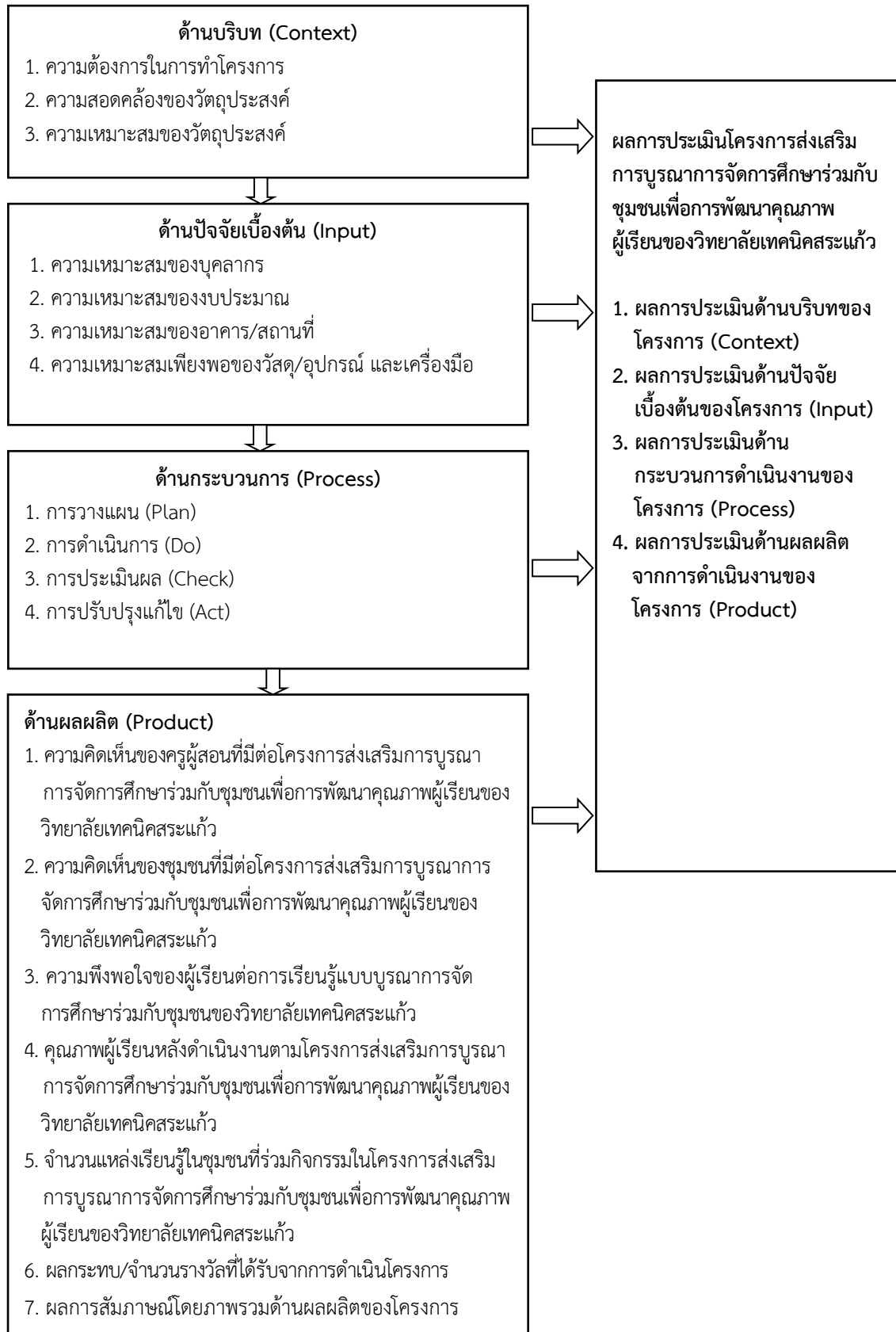
ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) พบว่ามีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก 3) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) ผลการประเมินพบว่ามีความเพียงพอ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process evaluation) ผลการประเมินพบว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก 5) ด้านผลผลิต (Product evaluation) ผลการประเมินพบว่าประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

แม็ส (Matz, 1981) ได้ประเมินโครงการการศึกษาด้านโภชนาศาสตร์ในโรงเรียนชนบทของรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกาโดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่าด้านบริบท นักเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาด้านโภชนาศาสตร์ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้นการพัฒนาโครงการได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชาวบ้าน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรที่อยู่ในหน่วยบริการ ในระดับมาก ด้านกระบวนการ ครูอาจารย์มีความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมาก ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต นักเรียนมีความรู้ด้านโภชนาศาสตร์ในระดับมาก

เรนดูลิน (Rendulic, 1995) ทำการวิจัยเรื่อง การตรวจหาวิธีการประเมินคุณค่าที่มีศักยภาพและความตรงของแบบจำลองการประเมินหลักสูตร (ICE model) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบจำลองการประเมินหลักสูตรจากหลาย ๆ แนวคิด ให้เป็นแบบการประเมินหลักสูตรโดยเฉพาะของวิทยาลัยชุมชน (Community College) และทำการทดสอบวิธีการตัดสินคุณค่าและความตรงของโมเดลที่วิจัยพัฒนาขึ้น นั่นคือ ICE model ซึ่งเป็นการสังเคราะห์แนวคิด จากแบบจำลองชิปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP model) และแบบจำลองเคาน์ทิแนนซ์ของ สเตค (Stake's Countenance model) แบบจำลองที่พัฒนาขึ้น ได้นำไปใช้ในการประเมินหลักสูตรการศึกษาในมหาวิทยาลัยชุมชน ซึ่งเป็นการศึกษานำร่อง และทำการวิเคราะห์ผลการประเมินพบว่า ICE model มีศักยภาพและมีความตรงในการประเมินหลักสูตร และยังไปกว่านั้น สารสนเทศที่ได้จากการประเมินยังนำไปใช้ในการตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรได้

กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

จากที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้ประเมินได้นำข้อมูลมาประกอบการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดการประเมินโครงการแบบชิป (CIPP Model: Context-Input-Process-Product) มาใช้ในการประเมินโครงการ เนื่องจากเป็นการประเมินอย่างมีระบบ มีกระบวนการรวบรวมและสกัดข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจได้ถูกต้อง เป็นการประเมินโครงการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) เป็นการประเมินความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินความเหมาะสม/ความสอดคล้องและความเพียงพอของปัจจัยเบื้องต้นของโครงการที่จะอำนวยความสะดวกให้โครงการดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินที่ค้นหาข้อบกพร่องแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างดำเนินการ และการประเมิน ผลผลิต (Product) เป็นการประเมินเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้การประเมินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้ประเมินได้กำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินโครงการและขั้นตอนการประเมินโครงการ
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการประเมินโครงการและขั้นตอนการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว แสดงการดำเนินการเป็น 2 ตอน คือ รูปแบบการประเมินโครงการ และขั้นตอนการประเมินโครงการ มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983, p. 123) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ดังนั้นการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ด้าน ได้แก่

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation: C)
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I)
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P)
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)

จากกระบวนการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผู้ประเมินได้กำหนดกรอบแนวทางการประเมินโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 กรอบแนวทางการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินบริบท	1. ความต้องการจำเป็นของโครงการ 2. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ 3. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	- คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น	1. ความเหมาะสมของบุคลากร 2. ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ 3. ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ 4. ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ	- คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
3. เพื่อประเมินกระบวนการ	1. การวางแผน (Plan) 1.1 การประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน 1.2 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงาน 1.3 การจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ	- คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปร ที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
	2. การดำเนินการ (Do) 2.1 ดำเนินกิจกรรมไป ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 2.2 มีการประสานงาน ระหว่างผู้รับผิดชอบ 2.3 ผู้บริหารสนับสนุน และสนใจในการทำงาน 2.4 มีการจัด สภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาให้เอื้อต่อ การดำเนินงานตาม กิจกรรมภายใต้โครงการ	- คณะกรรมการ วิทยาลัย ผู้บริหาร สถานศึกษา และ ครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
	3. การติดตามและ ประเมินผล (Check) 3.1 มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตาม และประเมินผล 3.2 มีการประชุม วางแผนติดตามและ ประเมินผล 3.3 มีการติดตามและ ประเมินผลพร้อมทั้งสรุป และรายงานผล	- คณะกรรมการ วิทยาลัย ผู้บริหาร สถานศึกษา และ ครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
	4. การปรับปรุงแก้ไข(Act) 4.1 มีการนำผลการ ติดตามและประเมินเข้าที่ ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข 4.2 มีการดำเนินการ แก้ปัญหาและอุปสรรคให้ สอดคล้องเหมาะสมกับ กิจกรรมของโครงการ 4.3 มีการรายงานผลต่อ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	- คณะกรรมการ วิทยาลัย ผู้บริหาร สถานศึกษา และ ครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
4. เพื่อประเมินผลผลิต	4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	- ครูผู้สอน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
	4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	- ชุมชน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
	4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	- ผู้เรียน	- แบบสอบถาม	$\bar{X}$, S.D.	$\bar{X} \geq 3.50$ S.D. ≤ 1
	4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	- เอกสารจากงานทะเบียน และงานวัดผล	- แบบรายงาน	ค่าร้อยละ	ร้อยละ 70
	4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุเครื่องมือ และครุภัณฑ์ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	- ผู้รับผิดชอบโครงการ	- แบบรายงาน	ค่าร้อยละ	ร้อยละ 75

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด/ตัวแปรที่มุ่งศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการเก็บข้อมูล/เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
	4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ 4.7 ผลการสัมฤทธิ์ โดยรวมด้านผลผลิต	- งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ	- แบบรายงาน - แบบสัมภาษณ์	คำร้อยละวิเคราะห์เนื้อหา	ร้อยละ 80

รายละเอียดของการประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท เป็นการตรวจสอบความต้องการจำเป็นของโครงการ และประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการทำโครงการ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับบริบท นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และของสถานศึกษา และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันที่จะทำให้โครงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ประเมินปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคาร/สถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการตรวจสอบประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของโครงการ สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ เป็นการตรวจสอบกระบวนการวางแผนดำเนินงาน การดำเนินการจัดกิจกรรมของโครงการ การติดตามประเมินผลการแก้ไขและปรับปรุง

4. การประเมินผลผลิต เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 2) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4) คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 5) จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 6) ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

การสัมภาษณ์การประเมินโครงการด้านผลผลิตเพื่อเสริมข้อมูลเชิงประจักษ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2561 และชุมชน

1.2 ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการประเมินโครงการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของการประเมินโครงการ คือ ประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ตามรูปแบบการประเมินโครงการแบบชิป (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983, p. 123) ที่ประเมินในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
3. กำหนดโครงสร้างของการประเมิน โดยแสดงสิ่งที่จะศึกษาหรือตัวแปร แหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์ที่ใช้การประเมิน โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิป (CIPP Model) เป็นกรอบการประเมิน
4. กำหนดขอบเขตและหัวข้อการประเมิน โดยกำหนดมิติที่ประเมิน ข้อคำถาม และผู้ให้ข้อมูล ตามความเหมาะสม
5. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามโครงสร้างของการประเมิน ที่กำหนดไว้แล้วมาขยายรายละเอียดของข้อคำถามตามมิติที่ประเมิน และสิ่งที่ประเมิน
6. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงแก้ไข
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
8. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง
9. นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันข้อมูลจากแบบสอบถาม และเพื่อเสริมข้อมูลให้ชัดเจนขึ้น

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประกอบด้วย

1. ประชากร จำนวน 3,459 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 18 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 89 คน ผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,173 และชุมชน จำนวน 175 คน ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงประชากรและจำนวนประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ประชากร	จำนวน
1. คณะกรรมการวิทยาลัย	18
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	4
3. ครูผู้สอน	89
4. ผู้เรียน	3,173
5. ชุมชน	175
รวม	3,459

2. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 558 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 17 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 72 คน ผู้เรียน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 343 และชุมชน 122 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 42-43) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงกลุ่มตัวอย่างและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
1. คณะกรรมการวิทยาลัย	17
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	4
3. ครูผู้สอน	72
4. ผู้เรียน	343
5. ชุมชน	122
รวม	558

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคคลในชุมชน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมจำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือเป็นครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

3.2 ผู้เรียน จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

3.3 บุคคลในชุมชน จำนวน 10 คน โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นตัวแทนของชุมชนที่ร่วมดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมิน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้วยแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่ประเมิน
1. คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน	<p>ด้านบริบท (Context)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการของโครงการ ความสอดคล้องวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ <p>ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ และความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ <p>ด้านกระบวนการ (Process)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อมในการวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข <p>ด้านผลผลิต (Product)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ประเด็นที่ประเมิน
2. ผู้เรียน	ด้านผลผลิต (Product) - ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ จัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว - ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการ บูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
3. ชุมชน	

ตารางที่ 9 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการ
 จัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
 ด้วยแบบสัมภาษณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ประเด็นที่สัมภาษณ์
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	- ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อ โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
2. ผู้เรียน	- ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณา การจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
3. ชุมชน	- ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการ บูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิด

รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิด มีดังนี้

1. แบบสอบถาม ใช้สำหรับประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ
 ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ตามรูปแบบการประเมินแบบซิป
 (CIPP Model) โดยการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต จำนวน 6 ฉบับ ดังนี้

1.1 การประเมินด้านบริบท มีแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านบริบทของโครงการ สำหรับคณะกรรมการวิทยาลัย
ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

1.2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น มีแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอน

1.3 การประเมินด้านกระบวนการ มีแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามด้านกระบวนการของโครงการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอน

1.4 การประเมินด้านผลผลิต มีแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณา
การจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณา
การจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจั
ดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

รายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละฉบับ มีดังนี้

1. การประเมินด้านบริบทของโครงการ

ฉบับที่ 1 สำหรับคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน แบ่งเป็น
2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ
สำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการ
จัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับบริบท
ของโครงการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการ ความสอดคล้อง และ
เหมาะสมของวัตถุประสงค์โครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

ฉบับที่ 2 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ
สำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา
ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นของ
โครงการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมเพียงพอ

ของงบประมาณ ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่ ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การประเมินด้านกระบวนการ

ฉบับที่ 3 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับกระบวนการของโครงการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินการ การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. การประเมินด้านผลผลิต

ฉบับที่ 4 สำหรับครูผู้สอน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 5 สำหรับชุมชน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 6 สำหรับผู้เรียน เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับประเมินความคิดเห็นที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ชุมชน

ซึ่งแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ชุมชน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการและผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. แบบรายงานและแบบบันทึก ได้แก่

- แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ของงานทะเบียนและงานวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

- แบบรายงานจำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ

- แบบรายงานจำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

- แบบรายงานผลจำนวนเกียรติบัตร/รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้ประเมินสร้างแบบสอบถาม จำนวน 6 ฉบับ โดยแต่ละฉบับมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาวัตถุประสงค์ในการประเมิน
- 2) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การประเมินโครงการ และรูปแบบการประเมินโครงการ
- 3) กำหนดโครงสร้างของการประเมิน โดยแสดงถึงสิ่งที่จะศึกษา แหล่งข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ จำแนกตามโครงสร้างของการประเมิน ตามรูปแบบของแบบประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

4) กำหนดขอบเขตและประเด็นการประเมิน สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างของการประเมินที่กำหนดไว้ แล้วขยายรายละเอียดของข้อความตามมิติที่ประเมิน และสิ่งที่ประเมิน

จากนั้นผู้ประเมินนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารสถานศึกษา หรือด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการจะวัด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรัตน์ พูลกระจำจ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ บางแสง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3) ดร.อดุลย์ พิมพ์ทอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ ขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4) ดร.กมล เรียงไธสง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5) ดร.กิตติ จันทรา ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากนั้นนำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปที่แสดงว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 71) ซึ่งรายการคำถามในแบบสอบถามทุกฉบับใช้ได้ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 แต่มีคำถามบางข้อต้องปรับปรุงด้านสำนวนภาษา ผู้ประเมินได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามแต่ละฉบับไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1) แบบสอบถามฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 และ ฉบับที่ 3 นำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการวิทยาลัยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน ได้แก่ คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 116-117) ได้ค่าความเชื่อมั่น ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.927 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.871 และ ฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.925

2) แบบสอบถามฉบับที่ 4 นำไปทดลองใช้กับครูผู้สอน จำนวน 30 คน ได้แก่ ครูผู้สอน ของวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 116-117) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.908

3) แบบสอบถามฉบับที่ 5 นำไปทดลองใช้กับชุมชน ที่มีคุณลักษณะหรือบริบทคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้เก็บข้อมูลในการประเมินโครงการครั้งนี้ จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 116-117) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.910

4) แบบสอบถามฉบับที่ 6 นำไปทดลองใช้กับผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method หรือ α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 116-117) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.879

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2.2 กำหนดขอบเขตและประเด็นการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ชุมชน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการและผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

- 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ
- 2) แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน จำนวน 1 ฉบับ
- 3) แบบสัมภาษณ์สำหรับชุมชน จำนวน 1 ฉบับ

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อความ และความถูกต้องชัดเจนของ ภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบแบบสอบถาม

2.5 ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสัมภาษณ์ และความถูกต้องของการใช้ภาษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.6 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบบบันทึก และแบบรายงาน โดย กำหนดระยะเวลาในการประเมินเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ระหว่างสิงหาคม – กันยายน 2560 ใช้แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 และ ฉบับที่ 2 ให้คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เป็นผู้ตอบ

ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินโครงการ ระหว่างเดือนตุลาคม 2560 – กันยายน 2561 ใช้แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เป็นผู้ตอบ

ระยะที่ 3 ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2561 ใช้แบบสอบถาม ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 5 และฉบับที่ 6 ให้ครูผู้สอน ชุมชน และผู้เรียน เป็นผู้ตอบ

หลังจากนั้น ผู้ประเมินได้ใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ระหว่างเดือน ธันวาคม 2561

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถาม สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

2. แบบสอบถาม สำหรับชุมชน ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลตามบริบทของกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ

3. ผู้ประเมินติดตามและรวบรวมแบบสอบถามที่เป็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ แล้วนำมาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความครบถ้วนถูกต้อง พบว่ามีความสมบูรณ์ ร้อยละ 100 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดทำข้อมูล

ผู้ประเมินนำข้อมูลจากแบบสอบถามและจากแบบสัมภาษณ์ มาจัดกระทำ ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

1.1 การประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการของโครงการ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

1.2 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2553: 69) มีความหมาย ดังนี้

2.1 การประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการของโครงการ แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยการกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยการกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
-----------------------	---------	---

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณค่าของโครงการโดยรวม ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ ใช้เกณฑ์ของ รัตนะ บัวสนธิ์ (2552 : 71) กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ถือว่าผลการประเมิน เหมาะสม โดยมีเกณฑ์ดังนี้

3.1 ด้านบริบท ใช้เกณฑ์การประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมิน เหมาะสม

3.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ใช้เกณฑ์การประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมิน เหมาะสม

3.3 ด้านกระบวนการ ใช้เกณฑ์การประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมิน เหมาะสม

3.4 ด้านผลผลิต

3.4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้เกณฑ์การประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมิน ผ่าน

3.4.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้เกณฑ์การประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมิน ผ่าน

3.4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้เกณฑ์การประเมิน ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมิน ผ่าน

3.4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70 ขึ้นไป ผลการประเมิน ผ่าน

3.4.5 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลการประเมิน ผ่าน

3.4.6 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 75 ขึ้นไป ผลการประเมิน ผ่าน

3.4.7 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลการประเมินผ่าน

4. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการจากแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามมาจัดระบบ และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2) วิเคราะห์ระดับความเหมาะสม ระดับความคิดเห็น และระดับความพึงพอใจจากการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ

2. ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 34-35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = แทนค่าเฉลี่ยของประชากร

$\sum X$ = แทนผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

n = แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมดของประชากร

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 60-61)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

$(\sum X)^2$ = ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence = IOC) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2554: 141-142)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน คะแนนรวมที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญกำหนดเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้
 +1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้น
 สอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้น
 สอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแบบสอบถามนั้นไม่
 สอดคล้องกับจุดประสงค์

5. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 = ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบรายงาน ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ประเมินจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ครั้งนี้ ผู้ประเมินขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
- 4.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
- 4.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
- 4.5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
  - 4.5.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
  - 4.5.2 ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.5.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.5.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

2) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ

4.5.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.5.6 จำนวนรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.5.7 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชนเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ประเมินได้นำแบบสอบถามจำนวน 6 ฉบับ ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ที่ประกอบด้วย คณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 17 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 72 คน ผู้เรียน จำนวน 343 คน ชุมชน จำนวน 122 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 558 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์สถานภาพโดยค่าสถิติพื้นฐาน แยกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน (n=93)		
1. เพศ		
ชาย	61	65.59
หญิง	32	34.41
รวม	93	100
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	74	79.57
ปริญญาโท	19	20.43
ปริญญาเอก	-	
รวม	93	100

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ปฏิบัติหน้าที่		
คณะกรรมการวิทยาลัย	17	18.28
ผู้บริหารสถานศึกษา	4	4.30
ครูผู้สอน	72	77.42
รวม	93	100
4. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	22	23.66
10 – 19 ปี	27	29.03
20 – 29 ปี	34	36.56
30 ปีขึ้นไป	10	10.75
รวม	93	100
ผู้เรียน (n=343)		
1. เพศ		
ชาย	183	53.35
หญิง	160	46.65
รวม	343	100
2. ระดับการศึกษา		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	246	71.72
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	97	28.28
รวม	343	100
ชุมชน (n=122)		
1. เพศ		
ชาย	83	55.56
หญิง	39	44.44
รวม	122	100

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	24	19.67
30 – 39 ปี	31	25.41
40 – 49 ปี	58	47.54
50 ปี ขึ้นไป	9	7.38
รวม	122	100
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	64	52.46
ปริญญาตรี	58	47.54
สูงกว่าปริญญาตรี	-	11.11
รวม	122	100

จากตารางที่ 10 ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 65.59) วุฒิการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 79.57) ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 77.42) และมีประสบการณ์การทำงาน 20-29 ปี (ร้อยละ 36.56) ผู้เรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.35) และเป็นผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (ร้อยละ 71.72) สำหรับชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 55.56) อายุ 40 – 49 ปี (ร้อยละ 47.54) และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 52.46)

4.2 ผลการประเมินด้านบริบท

การประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอน ด้านบริบทของโครงการ (n = 93)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
	ความต้องการของการทำโครงการ					
1.	ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนได้ เรียนรู้ร่วมกับชุมชน	4.15	0.74	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
2.	ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้และ ประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน	4.00	0.85	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
3.	ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาของผู้เรียนอาชีวศึกษา	4.25	0.71	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
4.	ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายในชุมชน	3.75	0.85	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
5.	ต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	4.00	0.97	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	4.03	0.64	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์					
6.	วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	3.94	0.72	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
7.	วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ	4.15	0.67	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
8.	วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551	4.80	0.91	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
9.	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	3.70	0.65	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
10.	วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา	3.95	0.94	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
11.	วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับกิจกรรม ที่กำหนดภายใต้โครงการ	3.94	0.82	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	4.08	0.66	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
	ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของ โครงการ					
12.	วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน	4.45	0.81	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
13.	วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	4.31	0.65	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	4.38	0.44	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวมด้านบริบท	4.16	0.53	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในประเด็นการประเมินบริบทของโครงการตามตัวชี้วัด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.44) รองลงมา ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.66) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ความต้องการของการทำโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.64)

พิจารณารายด้าน ความต้องการของการทำโครงการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้เรียนอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชน ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.85)

ด้านความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.91) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัตถุประสงค์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.65)

ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.81) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.65) ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านปัจจัยเบื้องต้น (n = 93)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ความเหมาะสมของบุคลากร					
1.	ความเหมาะสมของบุคลากรภายในสถานศึกษา ที่ร่วมโครงการ	4.15	0.67	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
2.	ความเหมาะสมของบุคลากรภายนอกสถานศึกษา ที่ร่วมโครงการ	4.05	0.87	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
3.	ความเหมาะสมของผู้เรียนที่ร่วมโครงการ	3.75	0.87	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
4.	ความเหมาะสมของประชาชน/ชุมชนที่ร่วมโครงการ	3.84	0.76	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	3.95	0.46	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	ความเหมาะสมของงบประมาณ					
5.	งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ	3.85	0.61	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
6.	งบประมาณมีความเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.45	0.71	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	4.15	0.59	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่					
7.	อาคารสถานที่ภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ	3.70	0.99	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
8.	สถานที่ภายนอกสถานศึกษามีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมตามโครงการ	4.15	0.82	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	3.93	0.61	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือ					
9.	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.25	0.78	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
10.	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ	4.30	0.83	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวม	4.28	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม
	เฉลี่ยรวมปัจจัยเบื้องต้น	4.08	0.47	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	เหมาะสม

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในประเด็นการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการตามตัวชี้วัดภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.47) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.75) รองลงมาเป็น ความเหมาะสมของงบประมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.59) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสมของบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.46) ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาด้านความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่ร่วมโครงการ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของบุคลากรภายนอกสถานศึกษาที่ร่วมโครงการ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.87)

ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งบประมาณมีความเหมาะสมเพื่อการดำเนินการกิจกรรมภายใต้โครงการ ($\bar{X} = 4.45$, S.D.= 0.71) และ งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.61)

ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาคารสถานที่ภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.82) รองลงมา คือ อาคารสถานที่ภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอในการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.99)

ด้านความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.83) รองลงมา คือ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.78)

4.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการ

การประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านกระบวนการ (n = 93)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
	การวางแผน (Plan)					
1.	มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	3.85	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
2.	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.80	0.76	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
3.	มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	4.15	0.74	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	เฉลี่ยรวม	3.97	0.52	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
	การดำเนินการ (Do)					
4.	การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตาม ปฏิทินปฏิบัติงาน	4.15	0.78	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
5.	มีการประสานงานและขอความร่วมมือ ระหว่างผู้รับผิดชอบ	4.35	0.67	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
6.	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา เกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตาม กิจกรรมของโครงการ	3.75	0.58	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
7.	จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการ ดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.25	0.63	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	เฉลี่ยรวม	4.14	0.43	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	การติดตามและประเมินผล (Check)					
8.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ	4.20	0.83	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
9.	มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผล ตามกิจกรรมของโครงการ	3.95	0.88	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
10.	มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรม	4.35	0.74	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
11.	มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม	3.90	0.85	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
12.	มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม	3.95	0.88	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	เฉลี่ยรวม	4.07	0.44	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	การปรับปรุงและแก้ไข (Act)					
13.	มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการ ติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุม เพื่อหาทางแก้ไข	4.20	0.83	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
14.	มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทาง แก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการ	3.65	0.87	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
15.	มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ สอดคล้อง เหมาะสมกับ	3.60	0.94	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
16.	จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหา และอุปสรรคให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ	4.05	0.82	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	เฉลี่ยรวม	3.87	0.38	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	เฉลี่ยรวมกระบวนการ	4.01	0.29	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครูผู้สอน ในประเด็นการประเมินกระบวนการตามตัวชี้วัด ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.29) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$,
S.D. = 0.43) รองลงมาเป็น การติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.44)
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.38) ทุกด้านผ่าน
เกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาด้านการวางแผน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน
ในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ มีการประชุมคณะ
กรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.75)

ด้านการดำเนินการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประสานงานและขอความร่วมมือ
ระหว่างผู้รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อ
ต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.63)

ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประเมินผลระหว่าง
ดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและ
ประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.83)

ด้านการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจาก
การติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.83) รองลงมา
คือ จัดให้มีรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายทราบ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.82)

4.5 ผลการประเมินด้านผลผลิต

การประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 14 - 20

4.5.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
(n = 72)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
1.	ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยบูรณาการการฝึกทักษะร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.85	0.81	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
2.	กิจกรรมภายใต้โครงการมีความเหมาะสมทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	4.20	0.69	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
3.	กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้เชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.80	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
4.	กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายมีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.90	0.85	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
5.	การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น	3.70	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
6.	กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.10	0.78	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
7.	การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ สามารถประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้	3.80	0.76	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
8.	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบ บูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิต อาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับ ประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน	3.75	0.78	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
9.	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบ บูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิต อาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิด ความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา	4.15	0.73	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
10.	การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ ประชาชนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการ จัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา	3.92	0.82	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	0.29	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ กิจกรรมภายใต้โครงการมีความเหมาะสม ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.69) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมากขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.75) ทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
(n = 122)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
1.	โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้จากชุมชนมากขึ้น	4.07	0.67	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
2.	กิจกรรมภายใต้โครงการมีความเหมาะสมทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	3.89	0.64	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
3.	กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.75	0.78	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
4.	การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น	3.60	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
5.	การดำเนินงานในโครงการนี้ ก่อให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.05	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
6.	กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.10	0.76	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
7.	การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้	4.22	0.64	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
8.	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน	4.12	0.73	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
9.	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา	4.15	0.82	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
10.	การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา	3.95	0.79	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	เฉลี่ยรวม	3.99	0.41	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.82) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.75) ทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
(n = 343)

ข้อ ที่	ความพึงพอใจของผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
1.	ผู้เรียนได้รับความรู้และได้ประสบการณ์ตรงจากสถานการณ์จริงในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน	4.25	0.77	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
2.	โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้จากชุมชนมากขึ้น	3.75	0.78	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
3.	กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็ง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.15	0.85	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
4.	การดำเนินงานในโครงการนี้ ก่อให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	3.80	0.83	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
5.	กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.70	0.70	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
6.	การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้	3.60	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความพึงพอใจของผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	เกณฑ์การ ประเมิน	ผลการ ประเมิน
7.	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาช่วยบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรงจากการให้บริการชุมชน	3.65	0.74	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
8.	กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาช่วยบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา	3.85	0.82	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
9.	การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา	3.73	0.80	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
10.	ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ	3.95	0.75	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.84	0.44	มาก	$\bar{X} \geq 3.50$	ผ่าน

จากตารางที่ 16 พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนได้รับความรู้และได้ประสบการณ์ตรงจากสถานการณ์จริงในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็ง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.85) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.75) ทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.5.4.1 คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สรุปผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ปีการศึกษา 2560 (ร้อยละ)	ปีการศึกษา 2561 (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้นร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมวดวิชาชีวะ	83.40	98.21	15.17
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมวดวิชาพื้นฐาน ประยุกต์ (หมวดวิชาสามัญ)	83.31	96.31	13.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวม	เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.09		

ที่มา: งานวัดผลวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561)

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 หมวดวิชาชีวะ เพิ่มขึ้น 15.17 และหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ (หมวดวิชาสามัญ) เพิ่มขึ้น 13.00 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.09 เกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ร้อยละ 20 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้คิดเป็นร้อยละ 70.45

4.5.4.2 คุณภาพผู้เรียนด้านผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาวិทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2561 มีงานทำและได้ศึกษาต่อ

หน่วยงาน/ศึกษาต่อ	ปวช.	ร้อยละ	ปวส.	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
	401	100	364	100	765	100
ทำงานในหน่วยงานราชการ	3	0.75	39	10.71	42	5.49
ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	4	1.00	8	2.20	12	1.57
ทำงานในหน่วยงานเอกชน	26	6.48	215	59.07	241	31.50
ประกอบอาชีพอิสระ	24	5.99	59	16.21	83	10.85
ศึกษาต่อ	344	85.78	43	11.81	387	50.59

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561)

จากตารางที่ 18 พบว่า จำนวนการมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 765 คน มีงานทำและได้ศึกษาต่อ จำนวน 765 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4.5.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตารางที่ 19 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วยงาน
1	เครื่องพิมพ์ Brother รุ่น Laser Jet HL-5450DN	2 เครื่อง	บริษัท บราเดอร์ คอมเมอร์เชียล (ประเทศไทย) จำกัด, บริษัทอาร์. ที. เอส. (ประเทศไทย) จำกัด
2	เครื่องถ่ายเอกสาร CANON รุ่น IRADV c2020H	1 เครื่อง	บริษัท 304 ออโต้เซลล์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด
3	ตู้ควบคุมระบบไฟฟ้าพร้อมอุปกรณ์	1 ตู้	บริษัท เพาเวอร์เอ็ม เซอร์วิส จำกัด
4	ปูนซีเมนต์	10 ตัน	บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
5	ไม้อัดเพื่อปรับปรุงแผนกวิชาไฟฟ้ากำลัง	13 ตัน	บริษัท พาเนลพลัส จำกัด
6	หนังสือเรียนและอุปกรณ์สื่อการสอนตามหลักสูตร STEM for TVET	8 ก่อ่ง	สถาบันคีนันแห่งเอเชีย
7	รถจักรยานยนต์ฮอนด้า	2 คัน	บจก.ฮอนด้าประสิทธิ์มีเตอร์ สระแก้ว (2554), บริษัท เอ.พี. ฮอนด้า จำกัด
8	ชุดอุปกรณ์สื่อการสอนโมดูลที่ 1 และโมดูลที่ 2	34 รายการ	สถาบันคีนันแห่งเอเชีย
9	รถแทรกเตอร์คูโบต้า	1 คัน	บริษัท ชาญชุตินันท์ จำกัด
10	อะไหล่รถจักรยานยนต์	40 ชิ้น	ด้านศุลกากรอรัญประเทศ
11	หม้อแปลงไฟฟ้าและอุปกรณ์ระบบจำหน่าย	1 ชุด	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอรัญประเทศ
12	รถตู้	1 คัน	ด้านศุลกากรอรัญประเทศ

จากตารางที่ 19 พบว่า จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีจำนวน 12 แห่ง โดยเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5.6 จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวนรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	รองรอย/ หลักฐาน
1	ได้รับรางวัล องค์การมาตรฐาน ระดับเหรียญเงิน สถานศึกษาขนาดใหญ่ งานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย การแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะพื้นฐาน ระดับภาค	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	20 ธ.ค. 2561	เกียรติบัตร
2	ได้นำผลงานมาแสดงในงานขับเคลื่อนสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมอาชีวศึกษาเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมในภาคตะวันออกและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)	กระทรวงศึกษาธิการ	9 เม.ย. 2561	เกียรติบัตร
3	ได้ผ่านการตรวจประเมินเป็น “สถานศึกษาปลอดภัย” ตามโครงการสถานศึกษาปลอดภัยจังหวัดสระแก้ว	จังหวัดสระแก้ว	26 ก.ย. 2561	เกียรติบัตร
4	ได้รับรางวัล รองชนะเลิศ อันดับ 1 ระดับภาค ตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ในการจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) แบบถาวรประจำจังหวัด	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กันยายน 2561	เกียรติบัตร
5	ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนการประกวดผลงานโครงการ TO BE MUMBER ONE ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา	มูลนิธิหอมนัญญา รัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ	5 มี.ค. 2562	เกียรติบัตร

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับ	รางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานผู้มอบ	วันที่ได้รับ	รองรอย/ หลักฐาน
6	ได้เข้าร่วมงาน JINPAO Automation Contest 2019	บริษัท จินปาว พร๊อซิชั่น อินดัสทรี จำกัด	7 มี.ค. 2562	โล่เกียรติคุณ
7	กองลูกเสือวิสามัญ วิทยาลัยเทคนิค สระแก้ว หมู่ดีเด่น กิจกรรมทัศนศึกษา (ชาย)	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	2-8 มี.ค. 2562	เกียรติบัตร
8	ได้รับรางวัล หมู่ลูกเสือวิสามัญมาตรฐานดีเด่น งานชุมนุมลูกเสือวิสามัญแห่งชาติ ในโอกาส 100 ปี การลูกเสือวิสามัญโลก	ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	25 ม.ค. 2562	เกียรติบัตร
9	ได้รับรางวัลชมเชย การแข่งขันตอบปัญหากฎหมาย เนื่องในวันรพี ประจำปี พ.ศ. 2562 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศาลจังหวัดสระแก้ว ร่วมกับ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว	7 ส.ค. 2562	ใบประกาศเกียรติคุณ

จากตารางที่ 20 พบว่า จำนวนรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว รวมทั้งสิ้น 9 รางวัล เกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 10 รางวัล รางวัลที่ได้รับเมื่อเทียบกับเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 90 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5.7 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชนเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เมื่อสิ้นสุดโครงการในด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาร่วมกับชุมชน เป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน หลังสิ้นสุดโครงการผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนสำเร็จการศึกษามีงานทำมากขึ้น มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น

รวมทั้งผู้เรียนและสถานศึกษามีผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ จนได้รับรางวัลจากการแข่งขันและจากหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน

ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การที่ชุมชนคนภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ร่วมกันให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และได้ประสบการณ์ตรงจากสถานการณ์จริง และจากกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนโดยออกให้บริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนนอกจากได้ความรู้ ทักษะวิชาชีพ และได้รับประสบการณ์ตรงแล้วยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เป็นผู้มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคม

ชุมชนส่วนใหญ่เห็นว่า โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้เรียนอาชีวศึกษาได้รับความรู้ ทักษะอาชีพ และประสบการณ์ในสถานที่จริงอย่างหลากหลาย ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอาชีวศึกษามากขึ้นและเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการศึกษา เป็นกิจกรรมที่สร้างความเข้มแข็ง สร้างความสัมพันธ์ในเครือข่ายมากขึ้น รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสาพัฒนาชุมชน

สรุปจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน สรุปได้ว่า โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สนองนโยบายรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ที่หลากหลายจากชุมชน

สรุปผลรวม โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สนองนโยบายรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ที่หลากหลายจากชุมชน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983, p. 123) โดยการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีวัตถุประสงค์ การประเมินดังนี้ 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 2) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 3) เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการดำเนินงานตามกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวน 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน 2) กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 4) กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ผู้ประเมินดำเนินการ ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 6 ฉบับ ถามคณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 17 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 72 คน รวมจำนวน 93 คน ผู้เรียน จำนวน 343 คน และชุมชน จำนวน 122 คน

2. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน ผู้เรียน จำนวน 10 คน และชุมชน จำนวน 10 คน รวมผู้ให้การสัมภาษณ์ทั้งสิ้น จำนวน 25 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะเวลาในการประเมินโครงการด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน 2560 ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินโครงการ ระหว่างเดือนตุลาคม 2560 – กันยายน 2561 ระยะที่ 3 ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ ระหว่างเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2561

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ตามรูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) โดยมีผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบท จากแบบสอบถามโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมา ได้แก่ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความต้องการของการทำโครงการ ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้น จากแบบสอบถามโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของงบประมาณ รองลงมาคือ ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความพร้อมของบุคลากร ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ จากแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการ อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ

4.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้อาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ กิจกรรมภายใต้โครงการมีความเหมาะสม ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น ทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ รองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชน

และให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น ทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนได้รับความรู้และได้ประสบการณ์ตรงจากสถานการณ์จริงในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน รองลงมา คือ กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็ง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ ทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.4 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4.4.1 คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 และ ปีการศึกษา 2561 หมวดวิชาชีพ เพิ่มขึ้น 15.17 และหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ (หมวดวิชาสามัญ) เพิ่มขึ้น 13.00 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.09 เกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ร้อยละ 20 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 70.45

4.4.2 คุณภาพผู้เรียนหลังดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านผู้สำเร็จการศึกษามุ่งงานทำและศึกษาต่อ พบว่า จำนวนการมุ่งงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 765 คน มุ่งงานทำและศึกษาต่อ จำนวน 765 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4.5 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือ และครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีจำนวน 12 แห่ง โดยเกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.6 จำนวนรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว รวมทั้งสิ้น 9 รางวัล เกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 10 รางวัล รางวัลที่ได้รับเมื่อเทียบกับเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.7 ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สอนนโยบายรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ที่หลากหลายจากชุมชน

สรุปผลการประเมินผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 2) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4) คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว หลังดำเนินงานตามโครงการสูงกว่าก่อนการดำเนินงานตามโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70.45 และผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามโครงการ ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 5) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือและครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จำนวน 13 แห่ง จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86.67 ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 6) รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ จำนวน 9 รางวัล จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 10 รางวัล คิดเป็นร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ
- 7) ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สอนนโยบายรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ที่หลากหลายจากชุมชน

สรุปผลรวมโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สอนนโยบายรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ที่หลากหลายจากชุมชน

อภิปรายผล

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบท โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการนี้ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้วได้ศึกษาข้อมูลความต้องการจำเป็นก่อนจัดทำโครงการ จากนั้นได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนโยบายทางการศึกษา พระราชบัญญัติทางการศึกษาโดยเฉพาะด้านอาชีวศึกษา จึงทำให้ผลการประเมินโครงการด้านบริบทอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam, et.al., 1983) ที่กล่าวว่า การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่นเป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ และเป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ ผลการประเมินด้านบริบทดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ กมลานันท์ บุญกล้า (2559) ที่ได้ประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) พบว่ามีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ แม็ส (Matz, 1981) ที่ได้ประเมินโครงการการศึกษา ด้านโภชนาศาสตร์ในโรงเรียนชนบทของรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกาโดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่า ด้านบริบท นักเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาด้านโภชนาศาสตร์ในระดับมาก

2. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้วดำเนินโครงการนี้ ให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมเพียงพอ ผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมย่อยภายใต้โครงการมีความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบต่องาน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อโครงการ วิทยาลัยมีเครือข่ายชุมชนและผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ดังนั้นผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตน์ บัสนันท์ (2556: 10-17) ที่กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) จุดมุ่งเน้นหลักก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น ก่อให้เกิดแผนงานที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการบันทึกและสร้างสำเนารับผิดชอบเกี่ยวกับ

การได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้น ๆ ช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการหลีกเลี่ยงความสูญเสียเปล่า ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรมหรือโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าถึงทรัพยากรที่จะต้องสูญเสียไป และผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น สอดคล้องกับ นุชา สระสม (2558) ที่ได้ประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้หลักสูตรเกษตรอินทรีย์ตามวิถีมัธยมศึกษาไทย โรงเรียนวัดนิลสุขาราม พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ (Input) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อุไร จุ้ยกำจร (2557) ที่ได้ทำการประเมินการจัดการเรียนการสอนเสริมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้รูปแบบการประเมินซีป (CIPP) พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการมากที่สุด

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในครั้งนี้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจร PDCA หรือ วงจรเต็มมิ่ง ซึ่งคิดค้นโดยวอลท์เตอร์ (Walter Shewhart) ที่ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การทำงานตามแผน (DO) การตรวจสอบการทำงานที่ได้ทำไปแล้ว (Check) และ การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการตรวจสอบ (Act) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2554: 95-99) ที่ได้เสนอแนวทางทั่วไปตามแนวคิดของกระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็นขั้นตอนสำคัญเนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนถือเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์/แนวทางที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนา ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) เป็นการตรวจสอบระหว่างดำเนินการ เพื่อนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินการในแต่ละขั้น และการตรวจสอบหลังดำเนินการ เป็นการตรวจสอบหลังจากที่ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนในการพัฒนา โดยนำผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นขั้นของการนำผลการตรวจสอบมาใช้ประโยชน์ โดยขั้นปรับปรุงแก้ไขนี้ จำแนกเป็นการปรับปรุงแก้ไข 2 ส่วน คือ การปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการของแต่ละขั้นตอน และการปรับปรุงแก้ไขแผนในวงรอบต่อไป ซึ่งผลการประเมินด้านกระบวนการสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ ชนิดดา บุษผามาศ (2557) ที่ได้ประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยการพัฒนาคูณภาพมีความเหมาะสมที่สุดและควรปรับปรุงด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว หลังดำเนินงานตามโครงการสูงกว่าก่อนการดำเนินงานตามโครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70.45 และผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและได้ศึกษาต่อ หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามโครงการ ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน 5) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนวัสดุ/เครื่องมือและครุภัณฑ์ ในโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จำนวน 13 แห่ง จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86.67 ผ่านเกณฑ์การประเมิน 6) รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ จำนวน 9 รางวัล จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 10 รางวัล คิดเป็นร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ 7) ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สนองนโยบายรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือจัดการศึกษา และสถานศึกษายังได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ที่หลากหลายจากชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการนี้ได้มีการวางแผนที่ดี มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม ได้รับการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ มีกระบวนการบริหารงานและดำเนินงานที่เป็นระบบ เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงาน และเป็นการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ รวมทั้งประเมินคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับ สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556) ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ความสำเร็จ และตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุลักษณะความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลผลิตก็ยังคงประเมิน ผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งที่เป็นไปในทางบวกและทางลบอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่นักประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่า ผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย ซึ่งผลการประเมินสอดคล้องกับผลการประเมินของ ธเนศ ปานอุทัย (2556) ที่ได้ประเมินโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดบางหลวง พบว่า ด้านผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ด้านผลกระทบของโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ พบว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน และยังคงสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ นุชา สระสม (2558) ที่ได้ประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้หลักสูตรเกษตรอินทรีย์ตามวิถีภูมิปัญญาไทย โรงเรียนวัดนินสุขาราม พบว่า ผลการประเมิน

ด้านผลผลิตของโครงการ (Product) เกี่ยวกับผลสำเร็จจากกิจกรรมที่จัดให้นักเรียน 4 กิจกรรม และ ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมของโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

5. ผลการประเมินโครงการโดยสรุปทั้งโครงการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านกระบวนการ 2) ด้านผลผลิต 3) ด้านปัจจัยเบื้องต้น และ 4) ด้าน บริบท โดยทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโครงการนี้เป็น โครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อผู้เรียน มีความเหมาะสม มีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะสิ้นสุดของ โครงการที่แน่นอน ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารทุกระดับ และเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพจากการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ พิสนุ พงศ์ศรี (2551) และสมคิด พรหมจ้อย (2552) ที่กล่าวว่า ลักษณะของโครงการที่ดีควร ประกอบด้วย 1) มีพื้นฐานมาจากข้อมูลที่เป็นจริงและผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว 2)สนองตอบความ ต้องการของประชากรหรือผู้รับบริการ 3) สามารถแก้ปัญหา พัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานได้ 4) มี รายละเอียดของวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้สูง 5) ได้รับการสนับสนุน จากฝ่ายบริหาร และ 6) มีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะสิ้นสุดที่แน่นอน และอาจเป็นเพราะ โครงการนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยวิธีการต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น จัดให้ ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชน นำผู้เรียนออกมา เรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน และเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประสบความสำเร็จในชุมชน มาเป็นวิทยากรในสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิมล สันแดง (2558: 18-20) ที่ได้ประมวล แนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ สรุปแนวทางหลักในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน คือ 1) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์โดยตรง และ 2) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์โดยอ้อม การสร้างความสัมพันธ์ทางตรงมี 2 ลักษณะ คือ 1) การนำสถานศึกษาออกสู่ชุมชน และ 2) การนำ ชุมชนเข้ามาสู่สถานศึกษา เช่น การจัดให้ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษา การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาแล้ว เชิญประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมงาน เป็นต้น และผลการประเมินโครงการครั้งนี้สอดคล้องกับ พันธุ์เพ็ญ โพธิ์ใบ (2557) ที่ได้ประเมินโครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของวิทยาลัย การอาชีพพรหมคีรี พบว่า ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว พบว่า โครงการผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น

และทุกตัวชี้วัด วิทยาลัยเทคนิคสระแก้วควรดำเนินโครงการนี้ต่อไป และเพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรนำผลประเมินบางประเด็นหรือบางรายการ ไปปรับปรุงพัฒนา ดังนี้

1.1 ผลการประเมินบริบท จากผลการประเมินพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้นวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรวางแผนดำเนินการต่อไป

1.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น จากผลการประเมินพบว่า ความเหมาะสมของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรวางแผนการเตรียมบุคลากร ให้เหมาะสมและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

1.3 ผลการประเมินกระบวนการ จากผลการประเมินพบว่า การปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการทำงานในขั้นการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น และเน้นย้ำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนของกระบวนการดำเนินโครงการอย่างเคร่งครัด

1.4 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ จากผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และกิจกรรมภายใต้โครงการแต่ละกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นควรดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประเมินโครงการปรับปรุงภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ ร่วมกับชุมชน

2.2 ควรมีการประเมินโครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.3 ควรมีการประเมินโครงการสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

2.4 ควรมีการประเมินโครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชน และให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน

บรรณานุกรม

- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
บ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิดในรายวิชา
สัมมนาสังคมศึกษา ของนิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย วิทยาเขตแพร่. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 3(2), 1-19.
- ชนิดดา บุพผามาศ. (2557). การประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2554). “หน่วยที่ 14 การบริหารสถานศึกษากับชุมชน” ประมวลสาระการสอน
ชุดวิชา 23503 การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ
อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- เชาว์ อินโย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์วิมล วงแก้วหิรัญ. (2558, กรกฎาคม – ธันวาคม). การศึกษาและพัฒนารูปแบบการเรียน
การสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้ชุมชนเป็นฐาน
เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกแบบหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 15(2), 3-4.
- ธเนศ ปานอุทัย. (2556). รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา
ท้องถิ่นของโรงเรียนวัดบางหลวง. นครปฐม: โรงเรียนวัดบางหลวง สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2556). การประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: ภาควิชาพื้นฐาน
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิตา ชูโต. (2547). การประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: พี. เอ็น.

- นุชา สระสม. (2558). การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้หลักสูตรเกษตรอินทรีย์ตามวิถี
ภูมิปัญญาไทย โรงเรียนวัดนินสุขาราม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2(2), 334-340.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยูร บุญใช้. (2558, กรกฎาคม – กันยายน). การวิจัยและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้
แบบบูรณาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเป็นฐาน สำหรับสถานศึกษาในชุมชนรอบ
หนองหาร จังหวัดสกลนคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
12(58), 185 – 186.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2549). นโยบายและการวางแผน หลักการและทฤษฎี. (พิมพ์ครั้งที่ 9).
กรุงเทพฯ: เนติกุล.
- ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์ และคณะ. (2559). การประเมินความสำเร็จของโครงการบูรณาการการเรียน
การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของสาขาวิชา
เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่ 4. บุรีรัมย์: สาขาวิชา
เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิสนุ พองศรี. (2551). เทคนิควิธีประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- พัชรินทร์ เฉลยไกร. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นการฝึกอบรมการจัดการเรียน
การสอนอาชีวศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน. รายงานวิจัยรายวิชา
02200804 นวัตกรรมออกแบบหลักสูตรและการสอนด้านเทคนิคศึกษา. สาขาวิชา
เทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มนตรา ผลศรีธธา และ สุเทพ ลิ้มสกุล. (2557, พฤษภาคม – สิงหาคม). พฤติกรรมการบริหารของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal:
7(3): 101-103.
- มณฑา ชุ่มสุคนธ์. (2557, มกราคม - เมษายน). การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการใน
รายวิชาของสาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal: 7(1): 423 -424.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2550). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชณี สิทธิศักดิ์. (2560). การเรียนรู้ผ่านโครงการงานบริการชุมชน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม
2561 จาก file:///C:/Users/Administrator/Downloads/96265-Article%20Text-390772-3-10-
20180929.pdf
- รัตน์ บัวสนธ์. (2549). การประเมินผลโครงการ: การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อแกรมมี.
_____. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.

- _____. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST. มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(2).
- วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว. (2559). รายงานการประเมินคุณภาพภายใน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.
- _____. (2560). รายงานการสำรวจเรื่องความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้การสอนจากชุมชนและสถานประกอบการ. งานความร่วมมือ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.
- วิภาพรรณ พินลา. (2560). การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมล สันแดง. (2558). การนำเสนอรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วัชรีย์ คำเดช. (2557). การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสี. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2561 จาก http://www.kalasinpittayasit.ac.th/news-detail_6613_197533
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2553). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: วี. พรินท์ (1991).
- สมถวิล วิจิตรวรรณ. (2552). “การใช้ผลการวัดและประเมินการเรียนรู้” เอกสารการสอนชุดวิชาการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมศึกษา. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สมพร สุทัศน์ีย์. (2555). การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). การวิจัยประเมินโครงการด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิทธิชัย พลายแดง และ สุเทพ ลิ้มสกุล. (2557, กันยายน-ธันวาคม). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. 7(3), 117-129.
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2551). กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนางาน : วิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2556). สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวิมล ตีรกานนท์. (2547). **การประเมินโครงการแนวทางการปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555). **นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555 – 2569**. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำราญ มีแจ้ง. (2550). **การประเมินโครงการทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : นิธิแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- อุไร จุ้ยกำจร. (2557). **การประเมินการจัดการเรียนการสอนเสริมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Dahalan N., Jaafar M., & Rosdi, S.A.M. (2013). Local community readiness in entrepreneurship: Do gender differ in searching business opportunity, **Procedia- Social and Behavioral Sciences**, 91(2013), 403-410.
- Kyndt, E., & Baert, H. (2015). Entrepreneurial competences: Assessment and predictive value for entrepreneurship. **Journal of Vocational Behavior**, 90, 13-25.
- McClelland, D. C. (1987). **Human Motivation**. Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Matz, Gary Lee. (1981). **A Formative Evaluation of a Nutrition, Education and Training Program in Selected Rural Pennsylvania School (Abstracts)**. (Ph.D. Dissertation in Education). Pennsylvania : Pennsylvania University. (Cited 2002 April 10) Available from : DAO/AA1811331.
- Patton, M.Q. (2004). The roots of utilization-focused evaluation. In Alkin, M.C. (Ed.) **Evaluation roots : tracing theorist's views and influences**. (pp.276-291) London : SAGE.
- Rendulic, P. (1995). **Social capital: A multifaceted perspectives**. Washington, D,C,: World Bank.
- Royse, David D., et al. (2001). **Program evaluation: An introduction**. Belmont. Wadsworth.
- Stufflebeam, D. L. (1983). **The CIPP model for program evaluation**. In F.M. George, S.S. Michael & L.S > Denial (Eds) **Evaluation model : Viewpoints on education and services Evaluation**. Hingham. Massachusetts : Kluwer-Nijhoff.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านบริบท

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินความเหมาะสมของการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการ
จัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับด้าน
บริบท ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการ ความสอดคล้องของ
วัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ มีลักษณะเป็นแบบตราส่วนประมาณ
ค่า 5 ระดับ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายจรัส เล่ห์สิงห์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. อายุ
  - ต่ำกว่า 30 ปี
  - 30 – 39 ปี
  - 40 – 49 ปี
  - 50 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี
4. ปฏิบัติหน้าที่
  - คณะกรรมการวิทยาลัย
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ระดับความเหมาะสมที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

คำชี้แจง โปรดพิจารณา และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่มีต่อบริบท
ของโครงการ ซึ่งคะแนนในช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ด้านบริบท	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ความต้องการในการทำโครงการ 1. ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน..... 2. ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน..... 3. ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้เรียนอาชีวศึกษา..... 4. ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในชุมชน..... 5. ต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	.....	.....	.....	.....	.....
ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ 6. วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542..... 7. วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ..... 8. วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551..... 9. วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 10. วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา..... 11. วัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดภายใต้โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ 12. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชน..... 13. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ

ตอนที่ 2 เป็นระดับความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ
ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับด้านปัจจัยเบื้องต้น
ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ
ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ และความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ มีลักษณะเป็นแบบ
ตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายจรัส เล่ห์สิงห์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. อายุ
  - ต่ำกว่า 30 ปี
  - 30 – 39 ปี
  - 40 – 49 ปี
  - 50 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี
4. ปฏิบัติหน้าที่
  - คณะกรรมการวิทยาลัย
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ระดับความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านปัจจัยเบื้องต้น

คำชี้แจง โปรดพิจารณา และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมด้านปัจจัย
เบื้องต้นของโครงการ ซึ่งคะแนนในช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ความเหมาะสมของบุคลากร					
1. ความเหมาะสมของบุคลากรภายในสถานศึกษา ที่ร่วมโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความเหมาะสมของบุคลากรภายนอกสถานศึกษา ที่ร่วมโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ความเหมาะสมของผู้เรียนที่ร่วมโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ความเหมาะสมของประชาชน/ชุมชนที่ร่วมโครงการ...	.....	.....	.....	.....	.....
ความเหมาะสมของงบประมาณ					
5. งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับ การบริหารโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. งบประมาณมีความเหมาะสมเพื่อการดำเนินการ กิจกรรมภายใต้โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
ความเหมาะสมของอาคาร/สถานที่					
7. อาคาร/สถานที่ภายในสถานศึกษามีความพร้อมใน การจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. สถานที่ภายนอกสถานศึกษามีความพร้อมในการจัด กิจกรรมภายใต้โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
ความเหมาะสมเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ					
9. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมและ เพียงพอสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ...	.....	.....	.....	.....	.....
10. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ มีความเหมาะสมกับ การดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านกระบวนการ

*****

ฉบับที่ 3 สำหรับคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นระดับความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เกี่ยวกับกระบวนการของโครงการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการ การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายจรัส เล่ห์สิงห์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. อายุ
  - ต่ำกว่า 30 ปี
  - 30 – 39 ปี
  - 40 – 49 ปี
  - 50 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี
4. ปฏิบัติหน้าที่
  - คณะกรรมการวิทยาลัย
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการของโครงการ ซึ่งคะแนนในช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

กระบวนการของโครงการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการวางแผน (Plan) 1. มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน..... 2. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง..... 3. มีการจัดทำแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
การดำเนินการ (Do) 4. การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน..... 5. มีการประสานงานและขอความร่วมมือระหว่างผู้รับผิดชอบ..... 6. ผู้บริหารสนับสนุนและจูงใจบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ.... 7. จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
การติดตามและประเมินผล (Check) 8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ..... 9. มีการประชุมวางแผนติดตามและประเมินผลตามกิจกรรมของโครงการ..... 10. มีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรม..... 11. มีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม..... 12. มีการสรุป และรายงานการจัดกิจกรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....
การปรับปรุงแก้ไข (Act) 13. มีการนำเอาปัญหาและอุปสรรคจากการติดตามผลการดำเนินโครงการเข้าที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข..... 14. มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายเพื่อหาทางแก้ปัญหในการดำเนินงานตามโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....

กระบวนการของโครงการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
15. มีการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมของโครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
16. จัดให้มีการรายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาและอุปสรรคให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
ด้านผลผลิต

ฉบับที่ 4 สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายจรัส เล่ห์สิงห์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. อายุ
  - ต่ำกว่า 30 ปี
  - 30 – 39 ปี
  - 40 – 49 ปี
  - 50 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี
4. ปฏิบัติหน้าที่
  - คณะกรรมการวิทยาลัย
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ซึ่งคะแนนในช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยบูรณาการการฝึกทักษะร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. กิจกรรมภายใต้โครงการมีความเหมาะสม ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถาม
การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
ด้านผลผลิต

ฉบับที่ 5 สำหรับชุมชน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ

ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา
ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายจรัส เล่ห์สิงห์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. อายุ
  - ต่ำกว่า 30 ปี
  - 30 – 39 ปี
  - 40 – 49 ปี
  - 50 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี

**ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ
ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ซึ่งคะแนนในช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้จากชุมชนมากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. กิจกรรมภายใต้โครงการมีความเหมาะสม ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็ง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ก่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนที่เป็นระบบ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้านทรัพยากรทางการศึกษามากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. การดำเนินงานในโครงการนี้ ก่อให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสอบถาม
การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อ
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
ด้านผลผลิต

ฉบับที่ 6 สำหรับผู้เรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ
รายการ

ตอนที่ 2 เป็นระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายจรัส เล่ห์สิงห์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

**ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อ
การเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
ซึ่งคะแนนในช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ความพึงพอใจของผู้เรียน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ผู้เรียนได้รับความรู้และได้ประสบการณ์ตรงจากสถานการณ์จริงในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้จากชุมชนมากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เครือข่ายความร่วมมือมีความเข้มแข็ง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. การดำเนินงานในโครงการนี้ ก่อให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายร่วมกับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ศึกษา จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถนำมาประยุกต์สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้รับประสบการณ์ตรง จากการให้บริการชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสาร่วมบริการชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเป็นผู้มีจิตอาสา.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. การดำเนินงานตามโครงการนี้ ทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเชื่อมั่นการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการ.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู

*****

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. สถานที่สัมภาษณ์.....
3. วัน เดือน ปี.....
4. รายการที่สัมภาษณ์

4.1 ด้านบริบท ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริบทของโครงการ ด้านความต้องการของการทำโครงการ ด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีอะไรที่ต้องเพิ่มเติมหรือไม่

4.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ด้านความเหมาะสมของบุคลากร ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ด้านความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ และมีอะไรที่ต้องเพิ่มเติมหรือไม่

4.3 ด้านกระบวนการ ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการของโครงการ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการปรับปรุงและแก้ไข และมีอะไรที่ต้องเพิ่มเติมหรือไม่

4.4 ด้านผลผลิต ท่านเห็นว่าโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับใด

4.5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วหรือไม่

*****

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สำหรับผู้เรียน

*****

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. สถานที่สัมภาษณ์.....
3. วัน เดือน ปี.....
4. รายการที่สัมภาษณ์

4.1 ด้านผลผลิต ท่านเห็นว่าโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับใด ท่านได้รับความรู้และทักษะวิชาชีพ รวมทั้งประสบการณ์ตรงต่าง ๆ ในการได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชนในระดับใด

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วหรือไม่ มีข้อดีและข้อบกพร่องอะไรบ้าง

*****

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 3

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สำหรับชุมชน

*****

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. สถานที่สัมภาษณ์.....
3. วัน เดือน ปี.....
4. รายการที่สัมภาษณ์

4.1 ด้านผลผลิต ท่านเห็นว่าโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษามากน้อยเพียงใด โครงการนี้ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในระดับใด

4.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วหรือไม่ มีข้อดีและข้อบกพร่องอะไรบ้าง

*****

ภาคผนวก ข

คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

*****

ด้านบริบท

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7.	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12.	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2.	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10.	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ด้านกระบวนการ

ฉบับที่ 3 สำหรับคณะกรรมการวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
9.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13.	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
14.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ด้านผลผลิตของโครงการ

ฉบับที่ 4 สำหรับครูผู้สอน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6.	1	0	1	1	1	4	0.08	ใช้ได้
7.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ด้านผลผลิตของโครงการ

ฉบับที่ 5 สำหรับชุมชน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4.	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ด้านผลผลิตของโครงการ

ฉบับที่ 6 สำหรับผู้เรียน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1.	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4.	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
9.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จำนวน 6 ฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method หรือ α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นดังตารางต่อไปนี้

แบบสอบถามฉบับที่	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1	13	0.927
2	10	0.871
3	16	0.925
4	10	0.908
5	10	0.910
6	10	0.879

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.927	13

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	45.10	64.576	.332	.934
b2	45.03	61.413	.609	.924
b3	45.23	58.254	.885	.914
b4	45.30	61.803	.583	.925
b5	44.83	60.075	.749	.919
b6	45.23	58.254	.885	.914
b7	45.17	60.006	.549	.928
b8	45.47	61.361	.507	.929
b9	44.83	60.075	.749	.919
b10	45.23	58.254	.885	.914
b11	45.23	58.254	.885	.914
b12	45.30	61.803	.583	.925
b13	44.83	60.075	.749	.919

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.871	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	34.80	25.614	.544	.863
b2	34.63	27.344	.431	.870
b3	35.07	25.306	.676	.852
b8	35.00	25.448	.739	.849
b5	34.70	25.872	.713	.851
b6	35.27	27.306	.476	.867
b7	35.07	25.857	.502	.867
b8	35.17	23.730	.769	.843
b9	35.10	24.990	.755	.846
b10	35.00	26.759	.391	.877

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.925	16

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	57.90	66.576	.513	.924
b2	57.73	67.720	.521	.923
b3	58.17	64.902	.748	.917
b8	58.10	65.610	.770	.917
b5	57.80	66.097	.746	.918
b6	58.37	67.895	.578	.922
b7	58.13	65.775	.546	.923
b8	58.23	62.875	.765	.916
b9	58.20	64.648	.809	.916
b10	58.07	67.375	.427	.927
b11	57.73	67.720	.521	.923
b12	58.17	64.902	.748	.917
b13	58.10	65.610	.770	.917
b14	57.80	66.097	.746	.918
b15	58.37	67.895	.578	.922
b16	58.13	65.775	.546	.923

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.908	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	34.70	30.838	.714	.896
b2	34.53	31.292	.722	.896
b3	34.83	30.902	.784	.892
b8	34.67	31.747	.773	.894
b5	34.43	31.771	.760	.895
b6	34.93	33.444	.571	.904
b7	34.87	30.947	.555	.908
b8	34.83	29.316	.759	.893
b9	34.90	30.369	.736	.894
b10	34.70	32.355	.456	.914

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.910	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	34.10	33.955	.718	.898
b2	33.97	33.895	.759	.896
b3	34.30	33.183	.780	.895
b4	34.10	35.472	.585	.906
b5	33.90	33.541	.757	.896
b6	34.37	35.964	.626	.904
b7	34.30	32.907	.567	.912
b8	34.27	32.340	.760	.895
b9	34.30	33.183	.780	.895
b10	34.10	34.921	.513	.911

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.879	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b1	33.17	36.075	.255	.893
b2	33.10	33.266	.580	.869
b3	33.30	30.769	.884	.848
b9	33.37	33.068	.606	.867
b5	32.90	33.197	.616	.867
b3	33.30	30.769	.884	.848
b7	33.23	31.771	.560	.872
b8	33.67	33.609	.377	.889
b9	33.37	33.068	.606	.867
b10	33.30	30.769	.884	.848

ANOVA with Tukey's Test for Nonadditivity

		Sum of Squares	df	Mean Square
Between People		115.297	29	3.976
Within People	Between Items	10.697	9	1.189
	Residual Nonadditivity	.143 ^a	1	.143
	Balance	125.261	260	.482
	Total	125.403	261	.480
Total		136.100	270	.504
Total		251.397	299	.841

ภาคผนวก ค

หนังสือราชการที่ใช้ประกอบการพัฒนาเครื่องมือ

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
2. หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือ

2. หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/๑๑๗๑๕

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อัครรัตน์ พูลกระจ่าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaeo.ar@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรินทร์ พูลกระจ่าง
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.อัศรินทร์ พูลกระจ่าง)

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๗๑๕

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วีระ บางแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaeo.ar@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ   ดร.วีระ บางแสง
ตำแหน่ง   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน   มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ชัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.วีระ บางแสง)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๗๑๕

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อดุลย์ พิมพ์ทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaao.ar@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ   ดร.อดุลย์ พิมพ์ทอง
ตำแหน่ง   ผู้อำนวยการ
สถานที่ทำงาน   วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ชัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.อดุลย์ พิมพ์ทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๗๑๕

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน ดร.กมล เรียงไธสง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaao.ar@gmail.com

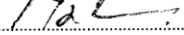
แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ   ดร.กมล เรียงไธสง
ตำแหน่ง   รองผู้อำนวยการ
สถานที่ทำงาน   วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ชัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.กมล เรียงไธสง)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๗๑๕

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว อันเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำผลงานวิชาการ

ในการนี้ เพื่อให้ผลงานวิชาการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน ดร.กิตติ จันทรา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaeo.ar@gmail.com

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร.กิตติ จันทรา
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
 ชัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(ดร.กิตติ จันทรา)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

3. หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือ

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/๑๗๗๘

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ
ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการประเมินโครงการ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา
ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการประกอบการขอเลื่อนขั้นวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านทดลองใช้เครื่องมือการประเมิน
โครงการฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaeo.ar@gmail.com

ภาคผนวก ง

ภาพประกอบการดำเนินโครงการ

1. กิจกรรมปรับภาพลักษณ์การจัดการเรียนรู้วิชาชีพเชิงประจักษ์ร่วมกับชุมชน

2. กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. กิจกรรมสนับสนุนการนำผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

4. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับชุมชนและให้เป็นผู้มีจิตอาสา
ร่วมบริการชุมชน

ภาคผนวก จ

การเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการ

f t g+ ✉ เปลี่ยนการแสดงผล 🇹🇭 A⁻ A A⁺

ที่อยู่ใหม่ส์ รหัสผ่าน Login Register Forgot

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
Sakaeo Technical College

หน้าหลัก ข้อมูลพื้นฐาน ฝ่ายงานภายใน News Gallery

Mainmenu

- คณะผู้บริหาร
- คณะครู
- โครงสร้างการบริหาร
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- ปฏิทินปฏิบัตินายการ
- รายงานการประเมินตนเอง (SAR)
- อาชีวศึกษาจังหวัดสระแก้ว
- ดาวน์โหลด
- ปฏิทินกิจกรรม
- เข้าระบบผู้ดูแล

Search
 ค้นหา

ภาพกิจกรรม
ข่าวประชาสัมพันธ์

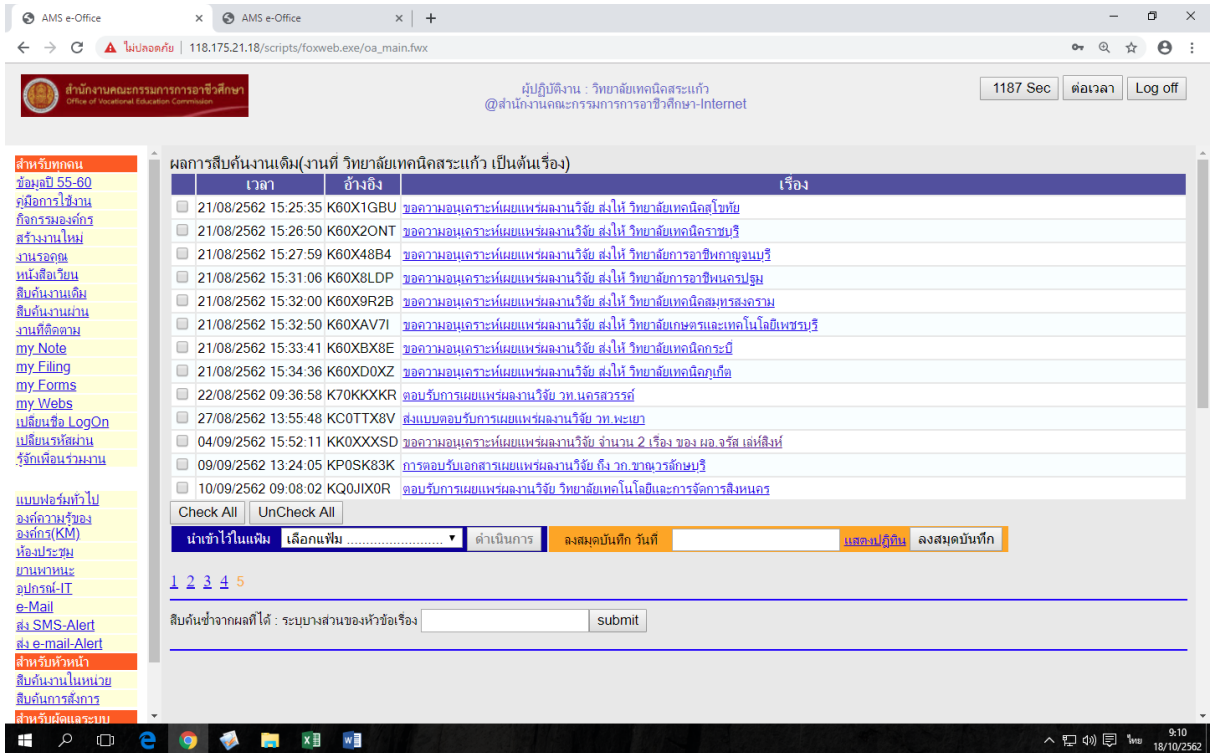
- ประกาศปัญหาชี้รายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิ...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน จำนวน 6 อัตรา 18 ก.ย. 2...
- ผลงานทางวิชาการ เรื่องการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วม...**
- ผลงานวิจัย เรื่องรูปแบบการสร้างควมเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน สถาน...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ (งานอาชีวศึกษาจังหวัดสร...
- ประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคระบาดในสถานศึกษา 02 ก.ค. 2562 0 36
- ประกาศเรื่อง นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 01 ก...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง นักการภารโรง จำนวน 1 อัตรา 27 มี.ย. ...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน (สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ) จ...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน (สาขาวิชาช่างยนต์) จำนวน ...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน (สาขาวิชาช่างก่อสร้าง) จำนวน...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ (งานอาชีวศึกษาจังหวัดสร...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน (สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง) ...
- ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่ง ครูพิเศษสอน จำนวน 3 อัตรา 24 มี.ค. 2...
- ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ ตำแหน่ง คร (ช่า...

ผู้บริหารสถานศึกษา

นายจรัส เลห์สิงห์
 ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิชาการทางเว็บไซต์ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว <http://www.sktc.ac.th>

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิชาการทางสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ผู้วิจัย : นายจรัส เสด์สิงห์

การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อประเมินปัจจัยของโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 2. เพื่อประเมินปัจจัยที่มีผลต่อโครงการ 3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการ 4. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ 4.1 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.2 ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการ 4.3 ความพึงพอใจของครูผู้สอนในการเรียนการสอนบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.4 คุณภาพผู้เรียนที่สำเร็จตามโครงการ 4.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สำเร็จตามโครงการ 4.4.2 จำนวนการมีงานจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา 4.5 จำนวนของผลสัมฤทธิ์ของชุมชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว 4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ผลการประเมินแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

- ผลการประเมินเชิงต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และจากข้อมูลการตอบรับได้ว่าเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน สถานศึกษา และผู้ปกครอง
- ผลการประเมินเชิงกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ปัจจัยที่สนับสนุนโครงการที่ต้นเหตุการ ขาดแคลน และด้านอาคารสถานที่มีความเหมาะสมครบถ้วนทำให้ผู้เรียน ความเข้าใจต่อโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่เรียน ชุมชน และผู้ปกครอง
- ผลการประเมินเชิงผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก การดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การรวมการดำเนินงานโครงการ มีการปฏิบัติตามโครงการตามแผนและครบถ้วนตามแผนและประเมินผลครบถ้วนทุกฝ่ายได้ใจ 4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
  - 4.1 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
  - 4.2 ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
  - 4.3 ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
  - 4.4 คุณภาพผู้เรียนที่สำเร็จตามโครงการ
    - 4.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สำเร็จตามโครงการที่สำเร็จตามโครงการ
    - 4.4.2 จำนวนการมีงานจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จตามโครงการ ร้อยละ 80 ส่วนเกณฑ์ที่กำหนดไว้
    - 4.5 จำนวนของผลสัมฤทธิ์ในชุมชนที่ร่วมโครงการ ร้อยละ 85 ส่วนเกณฑ์ที่กำหนดไว้
    - 4.6 ผลกระทบ/จำนวนรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ ร้อยละ 90 ส่วนเกณฑ์ที่กำหนดไว้

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
Sakaeo Technical

รูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งเครือข่ายร่วมมือชุมชน สถานประกอบการ คำนวณวิชาการและวิชาชีพ

ผู้วิจัย : นายจรัส เสด์สิงห์

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) และหลักสูตรทวิวิชาชีพระยะสั้นในสาขาวิชาต่างๆ ตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสถานประกอบการ

จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายใน พ.ศ. 2559 พบว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพ มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาด้านโครงสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในรายวิชาการให้กับนักเรียน นักศึกษา ชุมชน และผู้ปกครองให้มากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือในการประสานงานรวมทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียนโดยภาพรวมยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นต้นแก้วและพัฒนารวมถึงด้านวิชาการและวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วให้มีคุณภาพ มีความเหมาะสม จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ ทำให้สิ่งของที่ติดต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ มีทักษะ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับจุดเน้นในการพัฒนาของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วรวมทั้งปัจจุบันวิทยาลัยยังไม่รูปแบบการสร้าง ความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือชุมชน สถานประกอบการด้านวิชาการและวิชาชีพที่เป็นรูปธรรม เกิดจากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงต้องวิจัยศึกษาและพัฒนา รูปแบบ การสร้างเสริมความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือชุมชน สถานประกอบการด้านวิชาการและวิชาชีพ จะเป็นประโยชน์ที่จะก่อให้เกิดความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือของชุมชนและสถานประกอบการของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วและสถานศึกษาอื่นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
Sakaeo Technical

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

เลขที่ 200 หมู่ 11 ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว 27160
โทรศัพท์ 037-261-535 โทรสาร 037-261-675
Website : <http://www.skta.ac.th> E-mail : sakaeo.ar@gmail.com

ปรัชญา
พัฒนา พัฒนาคน จิตใจเป็นเลิศ ประเสริฐคุณธรรม น้อมนำ ผู้ดี สามัคคี ปฏิธรรมา

ปณิธาน
ปณิธานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปลูกฝังในการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์
ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะวิชาชีพ
สนองความต้องการกำลังคนในภูมิภาคอาเซียน
พันธกิจของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

1. ผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านวิชาชีพในทุกระดับให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อเข้าถึงและทั่วถึง
3. ส่งเสริมพัฒนา นักเรียน นักศึกษา รองรับสถานประกอบการเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนบุคลากรภาคการผลิตในปัจจุบัน
4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
5. วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดทำองค์ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. ส่งเสริมพัฒนา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศมีคุณ และก้าวหน้าในวิชาชีพ
7. ทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เอกลักษณ์
สถานศึกษาระดับชุมชนที่ส่งเสริมคุณลักษณะพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพและบริการสังคม

อัตลักษณ์
สามัคคี มีจิตอาสา และทักษะวิชาชีพ

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิชาการทางวารสาร “แก้วเจ้าจอมสาร” ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๐๓๔

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ทางเว็บไซต์ www.sktc.ac.th นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จึงขออนุญาตเผยแพร่ผลงานวิจัยดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษา และขออนุญาตตอบรับเอกสารส่งคืนวิทยาลัยเทคนิค สระแก้ว ด้วยจักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส เล่ห์สิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ฝ่ายบริหารทรัพยากร (งานบริหารงานทั่วไป)

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๖ ๑๕๓๕

โทรสาร ๐ ๓๗๒๖ ๑๖๗๕

E mail : sakaao.ar@gmail.com

ที่ ศธ ๐๖๓๒.๔/๒๗๕๗

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
2444
เลขรับ.....
วันที่ 19 ก.ย. 2562
เวลา 12.24

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๔
วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
ถนนปิ่นดำริห์ อำเภอเมือง
จังหวัดกำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว ๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้จัดส่งผลงานของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ได้จัดทำผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาทางเว็บไซต์ www.sktc.ac.th ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ได้รับหนังสือเผยแพร่ผลงานวิจัย ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ส.โปรดทราบ

ส.ไม่ประสงค์ทราบ *สมชาย สมชาติ*

ส.ขอแก้ไขหรือพิจารณา ส.รับพิจารณา

ส.ขอพิจารณา ส.ไม่สนใจ

ส.ไม่ประสงค์ทราบ *จ*

19.ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ

(นายทองคำ ดินะลา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

โทร. ๐-๕๕๗๑-๑๐๙๐ ต่อ๗๑๑

โทรสาร ๐-๕๕๗๑-๑๒๐๐

สมชาย สมชาติ
๑๙ ก.ย. ๖๒

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ..... 2437
วันที่..... 19 ก.ย. 2562
เวลา..... 11.25

ที่ ศธ ๐๖๒๒.๐๖/๔๗๔

วิทยาลัยการอาชีพเทิง
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๖๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง คอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว.๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยการเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพเทิง ได้รับเอกสารดังกล่าว เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว	
☒ อนุมัติ	
☒ อนุมัติพร้อม	ขอความเห็น
☒ อนุมัติพร้อม	ฝ่ายวิชาการ
☐ อนุมัติพร้อม	ฝ่ายแผนงาน
☐ อนุมัติพร้อม	ฝ่ายการเงิน
☐ อนุมัติพร้อม	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
19 ก.ย. 2562	

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(สมฤทธิ โกลถิ่น)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเทิง

Handwritten signature and date
๑๗ ก.ย. ๕๖

ฝ่ายวิชาการ
โทร. ๐๕๓-๗๙๕-๕๒๖ ต่อ ๑๓๒
โทรสาร. ๐๕๓-๗๙๕-๕๑๑

ที่ ศธ ๐๖๑๙.๔(๒๖๖๗)

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ 2432
วันที่ 19 ก.ย. 2562
เวลา 06.34

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
๓๐๐ ถนนราชวิถี ต.คลองกระแชง
อ.เมือง จ.เพชรบุรี ๗๖๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมิน
โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ
วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่
แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะ

นำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

อ.ไปรษณียบัตร
 อ.ไปรษณียบัตร
 อ.ไปรษณียบัตร

อ.ไปรษณียบัตร
 อ.ไปรษณียบัตร

19 ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุรนต์ วัฒนประทีป)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

โทร ๐ ๓๒๔๒ ๕๕๕๗ ต่อ ๑๒๒

โทรสาร ๐ ๓๒๔๐ ๑๐๗๐

นางอรุณศรี
อ.
๑๙.๑.๖

ที่ ศธ.๐๖๔๕.๐๔/๓๔๙

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	
เลขรับ.....	2430
วันที่.....	19 ก.ย. 2562
เวลา.....	๐๘.๓๙

วิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก
๓๐/๑๒ ม.๕ ต.คลองหิน
อ.อ่าวลึก จ.กระบี่ ๘๑๑๑๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมิน
โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิค
สระแก้ว ของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและใช้
ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้วและจะนำไป
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เขียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว	
☒ ไปโปรดทราบ	
☒ ไปลงมอบ	<i>นายสุศักดิ์ นาคาลักษณ์</i>
☒ นำมาปรึกษาหารือ	☐ ปรึกษาหารือ
☐ นำข้อคิดเห็นที่ส่งมา	☐ นำข้อคิดเห็นมา
☐ ...โปรดแจ้ง.....	ดำเนินการ
☐ ...โปรดที่...เรื่องดังกล่าว	
19 ก.ย. 2562	

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุศักดิ์ นาคาลักษณ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๖๖ ๕๖๘๕
E-mail : Aoluk_krabi@aiccc.ac.th

นายสุศักดิ์ นาคาลักษณ์
๑๙.๙.๖๒

เลขที่	2425
วันที่	18 ก.ย. 2562
เวลา	13.42

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๑๑/๑๒๐๐

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
 ๒๐ บางนา ๓ แขวงคูหาสวรรค์
 เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๓๓.๑๐/๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดตามแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ได้รับเอกสารดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้วและจะนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผู้อำนวยการ จท. สระแก้ว

โปรดทราบ

ไม่โปรดทราบ

ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายพัฒนากิจการ ฝ่ายแผนงานฯ

โปรดส่ง.....ดำเนินการ

ส่งไปคลังฯตามส่งการ

18/ก.ย./2562

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณยุทธ จิตสมุทร)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
 ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
 โทร ๐-๒๕๖๗-๐๕๗๑ ต่อ ๗๒๕
 โทรสาร ๐-๒๕๕๗-๙๗๒๗
 Web Site : <http://www.panitthon.ac.th>
 E-mail : bangkok๑๙@vec.mail.go.th

Handwritten signature and date
 ๑๘ ก.ย. ๖๒

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ 2295
วันที่ - 9 ก.ย. 2562
เวลา 08.38

ที่ ศธ ๐๖๔๕.๘/ ๕๑๒๑

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว
สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ภาคกลาง
ตู้ ปณ. ๓ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว
๒๗๑๒๐

๖ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว ๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของ นายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ วท. สระแก้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ไม่ไปตรวจ

ไปไปตรวจ

ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายแผนงาน ฝ่ายแผนงาน

สนใจไปตรวจ

สนใจไปตรวจ

๙ ก.ย. ๒๕๖๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายทองอาบ บุญอาจ)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
โทร./โทรสาร ๐-๓๗๒๓-๓๙๙๓

Handwritten signature and date
๙ ก.ย. ๖๒

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
 เลขรับ 2268
 วันที่ - 5 ก.ย. 2562
 เวลา 16.03

ที่ ศธ ๐643.7/440

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์
 หมู่ 10 ต.หนองหิน อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 62259

5 กันยายน 2562

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/๖๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง เรื่อง การประเมิน
 โครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิค
 สระแก้ว ของนายจรัส เตห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและใช้
 ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 และจะนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้วจึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๑.ไม่ทราบ
 ๒.ไม่ทราบ *วท.สระแก้ว*
 ๓.ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ
 ฝ่ายแผนงาน ฝ่ายประชาสัมพันธ์
 ฝ่ายอื่น ๆ ดำเนินการ
 ไม่ประสงค์ให้ดำเนินการ *ห*

- 5 ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ
[Signature]
 (นายพนม เขียวนาครุฑ)
 ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์

ฝ่ายบริหารวิทยากร
 โทร. ๐56 913076
 โทรสาร ๐56 913077

[Handwritten signature]
 Sre.66

ที่ ศธ ๐๖๑๗.๖/๑๖๔

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ 2332
วันที่ 11 ก.ย. 2562
เวลา ๐9.25

วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓
อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๐

กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรรัตน์ วิไลลักษณ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครนายก

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว

ไปโปรดทราบ

ไปโปรดมอบ *W. Wilaekham*

ส่งมอบบริหารทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายพัฒนกิจกรรรม ฝ่ายแผนงานฯ

ไปโปรดแจ้ง.....ดำเนินการ

ไปโปรดพิจารณาตั้งการ *W. Wilaekham*

11 ก.ย. 2562

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

Fax. ๐๓๗-๓๓๑๐๒๕ Tel. ๐๓๗-๓๓๓๕๓๒

E-mail : nayoktech@yahoo.com

Websit : http://nayoktech.ac.th

๑๒๐๑๖๖๖๖

๑๗ ก.ย. ๖๒

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ..... 2359
วันที่..... 12 ก.ย. 2562
เวลา..... 13.36

ที่ ศธ ๐๖๑๘.๑/๑๑๕๖

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๔
วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
อ.เมือง จ.นครปฐม ๗๓๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

- เรื่อง ตอบรับเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/๑๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้จัดส่งผลงานวิจัยของ นายกรีส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว โดยจัดทำผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้แก่ผู้สนใจและนำไปใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ทางเว็บไซต์ www.sktc.ac.th ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม ได้รับเอกสารดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อย และจะนำไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
☒ อ.ปรีดีสาร
☒ อ.ประจักษ์
☒ อ.อภิรักษ์
☐ อ.วิเศษ
☐ อ.ปรีดี
☐ อ.ปรีดี
12 ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ไทยทอง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
โทรศัพท์ ๐ ๓๔๓๔ ๕๐๙๓-๕ ต่อ ๑๐๖
โทรสาร ๐ ๓๔๒๘ ๙๖๓๕
<http://www.nptc.ac.th>

๒

(นายสุวิทย์ ทวีทรัพย์)
รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
12 ก.ย. 2562

ที่ ศธ. ๐๖๕๔.๐๔ / ๑๒ ๗๑

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขที่..... 2368
วันที่..... 13 ก.ย. 2562
เวลา..... 10.22

วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
๑๗๙ ถนนแสงชูโต ต.ท่ามะขาม
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
๗๑๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้วที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่องการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของนาย จรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดดังกล่าวนี้

บัดนี้ วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ได้รับเอกสารเผยแพรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะนำไป

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

๑. วิทยานิพนธ์

๒. วิทยานิพนธ์

๓. วิทยานิพนธ์

๔. วิทยานิพนธ์

๕. วิทยานิพนธ์

13 ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิ กุลละมูล)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี

งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐-๓๔๕๒-๐๕๘๖
โทรสาร ๐-๓๔๕๒-๐๕๕๔
E-mail kanpoly@outlook.com

๑๑ กันยายน
๑๓ ก.ย. ๖๒

ที่ ศธ ๐๖๑๖.๕/๕๒๐

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ 2381
วันที่ 13 ก.ย. 2562
เวลา 13.31

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ ๒
๔๙ หมู่ ๑ ต.โพธิ์ระจักษ์ อ.ท่าช้าง
จ.สิงห์บุรี ๑๖๑๔๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/ว ๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้เผยแพร่ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของ นายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจและใช้ประโยชน์ต่อการศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ ๒ ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว
☒ ๑.โปรดทราบ
☒ ๒.โปรดตอบ <i>ตามใบสมัคร</i>
☒ ๓.รับพิจารณาโครงการ ☐ ๔.รับพิจารณา
☐ ๕.โปรดแจ้ง.....ดำเนินการ
☐ ๕.โปรดพิจารณาโครงการ <i>ก</i>
13 ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำนาจ ปานศิริชัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ ๒

งานบริหารงานทั่วไป

โทรศัพท์ ๐-๓๖๕๑-๐๘๕๗

โทรสาร ๐-๓๖๕๑-๐๘๕๘

E-mail: singburi๐๒@vec.mail.go.th

Website: singtcb.ac.th

2๒๐ Singha Buri
Dr
๑๗ ก.ย. ๖๒

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ..... 2397
วันที่ 16 ก.ย. 2562
เวลา..... ๑๖.๓๕

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๔/๐๖๕๖

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
๖๑๙ ม. ๑๐ ต.แม่ปะ อ.แม่สอด
จ.ตาก ๖๓๑๑๐

๑๒ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ที่ ศธ ๐๖๑๗.๑๐/๑๑๐๓๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ได้จัดส่งเอกสารเพื่อเผยแพร่เอกสารผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ของนายจรัส เล่ห์สิงห์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว มายังวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้รับเอกสารดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว	
☐ ไม่ประสงค์ทราบ	
☒ เสนอความเห็น	
☒ ส่งความเห็นให้ฝ่ายวิชาการ	☐ ฝ่ายวิชาการ
☐ ส่งความเห็นให้ฝ่ายบริหาร	☐ มอบแผนงานฯ
☐ ส่งไปต่อ.....	ดำเนินการ
☐ ส่งไปต่อพิจารณาถึง	
16 ก.ย. 2562	

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดโชวิท ทักคุม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
โทร ๐๕๕-๕๓๒๖๔๔ , ๐๘๖-๔๔๕-๔๒๕๕
โทรสาร ๐๕๕-๕๓๒๖๔๔ ต่อ ๘
E-mail : maesodtakom@hotmail.co.th

(นายสุวิทย์ ทวีทรัพย์)
รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
16 ก.ย. 2562

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๘/อวท.ตอ.และกทม. ๒๒/๖๒

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ 2111
วันที่ 22 ส.ค. 2562
เวลา 14.33 น.

วิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา
สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
๒๒ ซอยบางนา - ตราด ๑
เขตบางนา กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรประชุม เตรียมงาน “โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้บริหาร ครู อาจารย์ เตรียมการจัดงานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย การแข่งขันทักษะวิชาชีพ และทักษะวิชาชีพพื้นฐาน ระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๓๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒” และบรรยายนำเสนอผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการประชุม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่คณะกรรมการบริหารองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับชาติ กำหนดจัดงานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๓๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ความทราบแล้วนั้น

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ~~จึง~~ขอเชิญท่านเป็นวิทยากรประชุมเตรียมงานดังกล่าว และเชิญเป็นวิทยากรบรรยายนำเสนอผลงานทางวิชาการ ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมสเดชั่น วัน จังหวัดสระแก้ว โดยวิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา จะรับผิดชอบ ค่าที่พักคืนวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ ค่าอาหารว่าง อาหารกลางวัน อาหารเย็น ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการอื่นๆ ให้เบิกจากต้นสังกัด โดยขอความร่วมมือส่งแบบตอบรับภายในวันอังคารที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ทางระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา

เรียน ผู้อำนวยการ วท สระแก้ว ~~จึง~~ เรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุม ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว	ขอแสดงความนับถือ
☒ ๑. แบบตอบรับ ☒ ๒. แบบตอบรับ ☐ ๓. ค่าที่พักคืนวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ ☐ ๔. ค่าอาหารว่าง อาหารกลางวัน อาหารเย็น ☐ ๕. ค่าเดินทาง ☐ ๖. ค่าเบี้ยเลี้ยง ☐ ๗. ค่าเบี้ยประชุม 22 ส.ค. 62	 (นายประเสริฐ จันททัย) ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การนักวิชาชีพฯ ระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร

งานบริหารงานทั่วไป
โทร. ๐ ๒๓๖๑ ๒๙๐๑-๒ ต่อ ๑๐๕
E-mail : bankok๒๐@vec.mail.go.th

๓๓/๙๓๓
๒๕๖๒
๒๕๖๒

ภาพการเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการ ในวาระการประชุมเตรียมงาน “โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้บริหาร ครู อาจารย์ เตรียมการจัดงานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย การแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะวิชาพื้นฐาน ระดับภาค ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 31 ประจำปีการศึกษา 2562”

**สรุปการประเมินผลการเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการ
ในวาระการประชุมเตรียมงาน “โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้บริหาร ครู อาจารย์
เตรียมการจัดงานประชุมวิชาการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
การแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะวิชาพื้นฐาน ระดับภาค ภาคตะวันออก
และกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 31 ประจำปีการศึกษา 2562”**

.....

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่องการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปรากฏผลดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ
ปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	59.46
หญิง	15	40.54
รวม	37	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	34	91.89
สูงกว่าปริญญาตรี	3	08.11
รวม	37	100
3. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	18	48.65
ครู/อาจารย์	19	51.35
อื่น ๆ	-	-
รวม	37	100

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.46) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 40.54) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 91.89) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครู/อาจารย์ (ร้อยละ 51.35)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่องการประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ ผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 37)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	หัวข้อเรื่องประเมินมีความชัดเจนและน่าสนใจ	4.57	0.56	มากที่สุด
2	ความเหมาะสมและความชัดเจนของความเป็นมา และปัญหาของการประเมิน	4.64	0.68	มากที่สุด
3	ความครอบคลุมของวัตถุประสงค์ของการประเมิน	4.67	0.67	มากที่สุด
4	ขั้นตอน/กระบวนการประเมินมีความเหมาะสมและ น่าเชื่อถือ	4.55	0.78	มากที่สุด
5	ออกแบบการประเมินรัดกุม เลือกรูปแบบเหมาะสม	4.48	0.57	มาก
6	ขอบเขตการประเมินมีความชัดเจน	4.46	0.78	มาก
7	อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจน เป็นไปตามลำดับที่เหมาะสม	4.68	0.65	มากที่สุด
8	ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกับชุมชน และสถานประกอบการได้	4.77	0.61	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.60	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณา เป็น รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถ สร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกับชุมชนและสถานประกอบการได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมา ได้แก่ อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจน เป็นไปตามลำดับที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.68$) และ ความครอบคลุมของวัตถุประสงค์ของการประเมิน ($\bar{X} = 4.67$) ตามลำดับ

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ 2243
วันที่ 30 ส.ค. 2562
เวลา 14.50

ที่ ศธ ๐๒๑๑๗/๑๔๐๔

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ๒๗๐๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากรบรรยายและนำเสนอผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

ด้วยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว ได้จัดประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว ในวันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว

ในการนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรบรรยายและนำเสนอผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือชุมชนสถานประกอบการ ด้านวิชาการและวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว และเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการจัดการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในวันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว	
☒ เป็นวิทยากร	
☒ นำเสนอผลงาน <i>นวัตกรรมที่ 1106 นว.</i>	
☒ ผลงานวิทยานิพนธ์	☐ ผลงานวิชาการ
☐ ผลงานสิ่งพิมพ์	☐ ผลงานนิพนธ์
☐ ผลงานสิ่งพิมพ์	ดำเนินการ
☐ นำไปพิจารณาตีพิมพ์	<i>[Signature]</i>
30 ส.ค. 2562	

ขอแสดงความนับถือ

(นายพีระพงษ์ ไชยทองศรี)

รองศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว

รักษาราชการแทนศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว

กลุ่มอำนวยการ
โทร. ๐-๓๗๕๕-๐๒๔๖
โทรสาร. ๐-๓๗๕๕-๐๒๔๖

[Handwritten signature and notes]

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิชาการ การประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
ณ ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
 เลขรับ 2257
 วันที่ 5 ก.ย. 2562
 เวลา 09.07

ที่ ศอ ๐๖๑๘.๒/๐๙๔๘

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๔
 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
 ๔๐ ถนนเทศา ตำบลพระปฐมเจดีย์
 อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญร่วมอบรม โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและความก้าวหน้าในวิชาชีพ
 เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตารางกำหนดการโครงการฯ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒. แบบตอบรับการอบรมโครงการฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๔ ได้ดำเนินการโครงการ
 อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ สิงหาคม
 ๒๕๖๒ ณ โรงแรม อมารี หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต้องขอเลื่อนการอบรมโครงการฯ เนื่องจาก
 ตรงกับการอบรมเชิงปฏิบัติการเชี่ยวชาญ ณ สำนักมาตรฐานฯ เป็นระหว่างวันที่ ๙ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒
 ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

ในการนี้วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๔ จึงขอเชิญท่าน
 เข้าร่วมตามโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ให้ท่านเตรียมหัวข้องานวิจัยหรือโครงงานวิจัย ๓ บท ตลอดจนข้อมูล
 ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอบรม และขอความอนุเคราะห์เบิก
 จ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการจากงบประมาณของสถานศึกษาของท่านตามสิทธิ์ โดยให้ส่งแบบตอบ
 รับการอบรมภายในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ E-mail: dve.nvc@hotmail.com หรือทางโทรสาร
 ๐ ๓๔๒๕ ๖๘๐๖ ได้มอบหมายให้ นางสาวกัญธิดา กลิ่นเมือง หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๒-๖๙๔๑๖๙๐
 และนางนททัย นันทวิสุทธิ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๖-๐๗๘๘๒๗๖ เป็นผู้ประสานงานโครงการ

เรื่อง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
 จังเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. ส่งแบบตอบรับ

๒. ส่งแบบตอบรับ
 ๓. ส่งใบรายชื่อวิทยากร
 ๔. ส่งแบบตอบรับวิทยากร
 ๕. ส่งแบบตอบรับวิทยากร
 ๖. ส่งใบรายชื่อวิทยากร

๕ ก.ย. ๒๕๖๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิชัย รักชาติ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

ฝ่ายวิชาการ/งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 โทร. ๐ ๓๔๒๕ ๒๗๙๐ ต่อ ๗๒๐๓
 โทรสาร ๐ ๓๔๒๕ ๖๘๐๖
 www.nc.ac.th/E-mail: dve.nvc@hotmail.com
 งานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ E - office วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

นางนททัย นันทวิสุทธิ
 ๕ ก.ย. ๒๕๖๒

๕ ก.ย. ๒๕๖๒

ภาพประกอบการเผยแพร่ผลงานวิชาการ การอบรมโครงการเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จังหวัดนครปฐม

**สรุปการประเมินผลการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
การอบรมโครงการเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและความก้าวหน้าในวิชาชีพ
ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จังหวัดนครปฐม**

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ปรากฏผลดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	15	55.56
หญิง	12	44.44
รวม	27	100
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	7	25.93
สูงกว่าปริญญาตรี	20	74.07
รวม	27	100
3. ปฏิบัติหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	19	70.37
ครู/อาจารย์	8	29.63
อื่น ๆ	-	-
รวม	27	100

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 55.56) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 44.44) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่สูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 74.07) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 70.37)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามนำ ข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อ ผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับ ชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว (n = 27)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	หัวข้อเรื่องประเมินมีความชัดเจนและน่าสนใจ	4.78	0.42	มากที่สุด
2	ความเหมาะสมและความชัดเจนของความเป็นมา และปัญหาของการประเมิน	4.67	0.48	มากที่สุด
3	ความครอบคลุมของวัตถุประสงค์ของการประเมิน	4.81	0.40	มากที่สุด
4	ขั้นตอน/กระบวนการประเมินมีความเหมาะสมและ น่าเชื่อถือ	4.85	0.36	มากที่สุด
5	ออกแบบการประเมินรัดกุม เลือกตัวแปรเหมาะสม	4.67	0.48	มาก
6	ขอบเขตการประเมินมีความชัดเจน	4.78	0.42	มาก
7	อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจน เป็นไป ตามลำดับที่เหมาะสม	4.63	0.49	มากที่สุด
8	ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกับชุมชน และสถานประกอบการได้	4.70	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.74	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลงานวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.74$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถ สร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกับชุมชนและสถานประกอบการได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$)

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๑๐/ว๓๖๐

วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
เลขรับ..... 2408
วันที่..... 18 ก.ย. 2562
เวลา..... 08:46

วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก
จังหวัดตาก ๖๓๑๒๐

๑๒ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตารางการประชุม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบตอบรับเข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จะจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา ให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในกรณีนี้ วิทยาลัยฯ ขอเชิญท่านผู้อำนวยการ ร่วมนำเสนองานวิจัย หรือผู้สนใจเข้าร่วมประชุมตามวันและเวลาดังสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ทั้งนี้ขอให้อจัดส่งแบบตอบรับกลับมายังวิทยาลัยฯ ภายในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ ทางสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ E-office ของวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา

เรียน ผู้อำนวยการ วท.สระแก้ว

ส่งตรง ส่วน

ส่งไปลงฉบับ *ส่งไปลงฉบับ 18/9 20*

ฝากคนพิเศษส่งเอกสาร ส่งวิชาการ

ส่งเรื่องแจ้งมติกรรมการ ส่งแผนงาน

ส่งใบส่งงาน.....

ส่งเรื่องให้ลงระบบเอกสาร

[Signature]

18 ก.ย. 2562

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัลลีย์ อาศัย)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

[Signature]

18.9.62

ฝ่ายบริหารทรัพยากร
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๕๙๓๔๒๖
โทรสาร (๐๕๕) ๕๙๓๔๑๒
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก
E-mail : Bantakicec@gmail.com

Bantakicec
๑๖ ก.ย. ๖๒

ภาพการเผยแพร่ผลงานวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ “เรื่องการใช้งานวิจัยในการพัฒนาสถานศึกษา” ณ วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จังหวัดตาก

ประวัติผู้ประเมินโครงการ

ชื่อ	นายจรัส เล่ห์สิงห์
วัน เดือน ปีเกิด	7 มีนาคม 2504
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 340 หมู่ที่ 2 ตำบลศาลาลำดวน อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว 27000
ที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เลขที่ 200 หมู่ที่ 11 ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว 27160
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2528	ตำแหน่ง ครู คศ. 2 วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
พ.ศ. 2548	ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกบินทร์บุรี
พ.ศ. 2554	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ่อไร่
พ.ศ. 2556	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น
พ.ศ. 2557	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้
พ.ศ. 2533	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2543	ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รางวัลที่ได้รับ	
พ.ศ. 2559	รางวัลเชิดชูเกียรติ “ครูดีที่มีจรรยาบรรณดีเด่น” ประเภทผู้บริหาร สถานศึกษา
พ.ศ. 2560	รางวัลเชิดชูเกียรติ “ครูสุคดี” ระดับ สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา
พ.ศ. 2561	รางวัลเป็นผู้บริหารสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ระดับอาชีวศึกษา
พ.ศ. 2562	รางวัลเชิดชูเกียรติ “ผู้บริหารดีศรีอาชีวศึกษา” ประจำปี 2562
พ.ศ. 2562	รางวัลสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย สะอาด และอบายมุข ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง